

ISTINSKO UČENIŠTVO

William MacDonald

www.orientacija.com

Izvornik: **TRUE DISCIPLESHIP**
Willam MacDonald

Copyright ©2008 za hrvatsko izdanje: **EUROLiber**, Split

Nakladnik: **EUROLiber doo**, Split, Trg M. Pavlinovića 1

www.euroliber.info

SADRŽAJ

<i>Predgovor</i>	_____	4
<i>Uvod</i>	_____	4
ISTINSKO UČENIŠTVO		
1. Uvjeti Učeništva	_____	5
2. Ostaviti Sve	_____	8
3. Prepreke na Putu k Učeništvu	_____	12
4. Učenici su Upravitelji	_____	15
5. Revnost	_____	18
6. Vjera	_____	22
7. Molitva	_____	25
8. Ratovanje	_____	28
9. Vlast nad Svijetom	_____	31
10. Učeništvo i Brak	_____	35
11. Cijena	_____	38
12. Sjena Mučeništva	_____	40
13. Nagrade Učeništva	_____	42
GDJE JE TVOJE BLAGO?		
14. Gdje je Tvoje Blago?	_____	45
15. Marljivi u Poslu	_____	46
16. Imati i Ne Zadržavati	_____	47
17. Kakvo je Zlo u Tome?	_____	49
18. Slučaj Zamrznutih Dobra	_____	53
19. Što Biblija Kaže?	_____	58
GOSPODINE, SLOMI ME!		
20. Bog Cijeni Ono Što je Slomljeno	_____	64
21. Bog Želi da Svi Mi Budemo Slomljeni	_____	65
<i>Bilješke</i>	_____	75
VODIČ ZA PROUČAVANJE ISTINSKOG UČENIŠTVA		
<i>Predgovor</i>	_____	78
<i>Sadržaj</i>	_____	78
1. Prva Lekcija: Uvjeti Učeništva	_____	79
2. Druga Lekcija: Ostaviti Sve	_____	80
3. Treća Lekcija: Prepreke na Putu k Učeništvu	_____	82
4. Četvrta Lekcija: Učenici su Upravitelji	_____	83
5. Peta Lekcija: Revnost i Vjera	_____	84
6. Šesta Lekcija: Molitva	_____	85
7. Sedma Lekcija: Ratovanje	_____	86
8. Osma Lekcija: Vlast nad Svijetom	_____	87
9. Deveta Lekcija: Učeništvo i Brak	_____	88
10. Deseta Lekcija: Cijena i Nagrada	_____	89
11. Jedanaesta Lekcija: Gdje je Tvoje Blago?	_____	91
12. Dvanaesta Lekcija: Gospodine, Slomi me!	_____	93

PREDGOVOR

Ova je knjiga plod nastojanja da se naglase neki principi novozavjetnog učenja. Neki su od nas te principe godinama viđali u Riječi, ali smo nekako zaključili da su oni ekstremni i neostvarivi u kompliciranim vremenima u kojima živimo. I tako smo se predali pred hladnoćom našeg duhovnog okruženja.

Potom smo se susreli s grupom mladih vjernika koji su odlučili pokazati da Spasitelji uvjeti učenja nisu samo veoma praktični, nego su to ujedno i jedini uvjeti koji će bilo kada rezultirati evangelizacijom svijeta.

Mnogo dugujem tim mladim ljudima jer su mi pružili žive primjere mnogih istina o kojima ću ovdje govoriti.

Iako su te istine još uvijek izvan mojeg osobnog iskustva, predstavljam ih kao težnju svojega srca.

William MacDonald

UVOD

Put do istinskog učenja počinje kad se osoba nanovo rodi. Početak mu je u slijedećim događajima:

- Kad osoba shvati da je grješnik, izgubljen i ogoljen pred Bogom.
- Kad shvati da ne može spasiti sebe samog svojim dobrim karakterom ili dobrim djelima.
- Kad povjeruje da je Gospodin Isus Krist umro kao njegova zamjena na križu.
- Kad vjerom prizna da je Isus Krist njegov jedini Gospodin i Spasitelj.

Tako se postaje Kršćaninom. Važno je naglasiti to na samom početku. Previše ljudi misli da se Kršćaninom postaje tako što osoba živi kršćanskim životom. Ni govora! Prvo morate postati Kršćaninom da biste mogli živjeti kršćanskim životom.

Život učenja koji oslikavamo na ovim stranicama je nadnaravni život. Mi sami u sebi nemamo moć da tako živimo. Trebamo božansku silu. Tek kad smo nanovo rođeni primamo snagu da možemo živjeti onako kako je Isus poučavao.

Prije negoli nastavite čitati dalje, zapitajte se, «Jesam li nanovo rođen? Jesam li vjerom u Gospodina Isusa postao ili postala dijete Božje?»

Ako niste, primite Ga sada kao svojega Gospodina i Spasitelja. Potom odlučite biti poslušni svemu što je On zapovjedio, bez obzira koliko vas to koštalo.

I. UVJETI UČENIŠTVA

Istinsko učenje je potpuna predanost Gospodinu Isusu Kristu.

Spasitelj ne traži ljude će mu posvetiti svoje slobodne večeri – ili vikende – ili svoje godine kada odu u mirovinu. Umjesto toga On traži one koji će mu posvetiti prvo mjesto u svojim životima.

On danas traži, kao što je uvijek tražio, ne gomile ljudi koji besciljno i slučajno dolaze na Njegov put, nego posebne ljude čija će trajna odanost proizlaziti iz spoznaje da On traži one koji su spremni slijediti put odricanja kojim je On hodio prije njih.¹

Samo beskompromisna predanost može biti prikladan odgovor na Njegovu žrtvu na Golgoti. Tako zapanjujuća, božanska ljubav može se zadovoljiti samo našom dušom, našim životom, svime što jesmo.

Gospodin Isus je pred one koji hoće biti Njegovi učenici postavio stroge zahtjeve – zahtjeve koji se u ovim danima udobnog življenja uglavnom zanemaruju. Prečesto na Kršćanstvo gledamo kao na bijeg od pakla i jamstvo raja. Osim toga, mislimo da imamo svako pravo uživati u svemu što nam život može pružiti. Znamo da postoje oni ozbiljni stihovi o učenštvu u Bibliji, ali teško nam ih je pomiriti s našim idejama o tome što bi Kršćanstvo trebalo biti.

Možemo prihvatiti činjenicu da vojnici daju svoje živote iz domoljubnih razloga. Nije nam čudno što komunisti ili Muslimani daju svoje živote iz političkih ili religijskih razloga. Ali činjenica da bi «krv, znoj i suze» trebali biti obilježje života Kristovog sljedbenika, to nam se nekako čini daleko i neshvatljivo.

Ipak, riječi Gospodina Isusa su poprilično jasne. Tu uopće nema mjesta nesporazumu ako ih prihvatimo onako kako su zapisane. Evo uvjeta učenštvu kako ih je postavio Spasitelj svijeta:

POTPUNA LJUBAV PREMA ISUSU KRISTU

«Dode li tko k meni, a ne mrzi svog oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre, pa i sam svoj život, ne može biti moj učenik!» (Luka 14:26)

To ne znači da moramo biti neprijateljski raspoloženi ili u srcu negativni prema našim blišnjima, ali to znači da naša ljubav prema Kristu treba biti tako golema da svaka druga ljubav u usporedbi s njom izgleda poput mržnje. Zapravo, najteži dio ove rečenice je, «*pa i sam svoj život*». Ljubav prema sebi je jedna od najtvrdokornijih prepreka na putu k učenštvu. Tek kad budemo spremni položiti i sam svoj život za Njega bit ćemo tamo gdje On želi da budemo.

«Tada Isus reče svojim učenicima: Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom» (Matej 16:24).

Odreći se sebe nije isto što i samoodricanje. Ovo potonje znači odricati se određene hrane, užitaka ili stvari koje posjedujemo. Ali odreći se sebe znači biti u tako potpunoj podložnosti Gospodinu Kristu da naše «ja» nema nikakve vlasti ni prava. To znači da naše «ja» silazi s prijestolja. Henry Martyn je to izrazio riječima, «*Gospodine, daj da nemam svoju vlastitu volju, niti da se bavim svojom vlastitom srećom koja bi i u najmanjoj mjeri ovisila o bilo čemu što mi se može dogoditi izvana, nego neka se (ta sreća) u potpunosti sastoji od podlaganja Tvojim volji.*»

Slavni Pobjedniče, Vladaru božanski moj

Ove ruke što Ti se predaju uzmi u stisak Svoj

Napokon je moja isto što i Tvoja volja

Radostan sam sluga Spasiteljevog prijestolja. – H.G.C. Moule

SVJESNI ODABIR KRIŽA

«Tada Isus reče svojim učenicima: Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom» (Matej 16:24).

Križ nije neka tjelesna slabost ili mentalna borba. Te stvari proživljavaju svi ljudi. Križ je put kojeg svjesno odabiremo. To je, kao što to C.A.Coates kaže, «put koji je, što se svijeta tiče, put sramote i prijekora.» Križ je simbol sramote, progonstva i muke koje je svijet bacio na Sina Božjega, i koje će svijet baciti na sve one koji se usprotive struji. Svaki vjernik može zaobići križ tako što se suobličava sa svijetom i njegovim načinom života.

ŽIVOT PROVEDEN SLIJEDEĆI KRISTA

«Tada Isus reče svojim učenicima: Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom» (Matej 16:24).

Kako biste shvatili što ovo znači, trebate se samo zapitati, «Što je obilježavalo život Gospodina Isusa?» Bio je to život poslušnosti volji Božjoj. Bio je to život u sili Duha Svetoga. Bio je to život nesebičnog služenja drugima. Bio je to život strpljenja i trpljenja najgorih nepravdi. Bio je to život proveden u žaru, davanju, samokontroli, krotkosti, dobroti, vjernosti i pobožnosti (Galaćanima 5:22-23). Ako želimo biti Njegovi učenici, moramo živjeti kao što je On živio. Moramo uroditi plodom Kristolikosti (Ivan 15:8).

ŽARKA LJUBAV PREMA SVIMA KOJI PRIPADAJU KRISTU

«Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge» (Ivan 13:35).

Ovo je ljubav koja druge smatra boljima od sebe. Ovo je ljubav koja pokriva mnoštvo grijeha. Ljubav je to koja dugo trpi i koja je blaga. Ne napuhuje i ne ističe sebe. Ne ponaša se bahato, ne traži ono što joj po pravu pripada, ne razdražuje se, ne misli ništa loše. Sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada (1 Korinćanima 13:4-7). Bez takve ljubavi, učenje bi bilo samo hladni, legalistički asketizam.

NEPOKOLEBLJIVO USTRAJAVANJE U NJEGOVOJ RIJEČI

«Tada Isus progovori Židovima koji mu povjerovaše: Ako ostanete u mojoj riječi, uistinu, moji ste učenici» (Ivan 8:31).

Da bi bilo istinskog učenja, mora postojati ustrajnost. Lako je dobro početi, slavno krenuti naprijed. Ali ispit stvarnosti je ustrajanje do kraja. Svatko tko pogleda unatrag nakon što je položio ruku na plug nije dostojan kraljevstva Božjega (Luka 9:62). Povremena poslušnost Pismu nije dovoljna. Krist želi one koji su ga voljni slijediti u stalnoj i nepokolebljivoj poslušnosti.

Ne daj mi da se natrag vratim

Suzama plug prekriven je sav

A iako već posve je hrđav

Bože moj, Bože moj, ne daj mi da se natrag vratim. – Nepoznati autor

NAPUŠTANJE SVEGA KAKO BISMO SLIJEDILI NJEGA

«Tako dakle nijedan od vas koji se ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik» (Luka 14:33).

Ovo je možda najnepopularniji od svih Kristovih uvjeta učenja, a moglo bi se lako dogoditi da je i najnepopularniji stih u cijeloj Bibliji. Mudri teolozi mogu vam navesti tisuću razloga zašto ove riječi ne znače upravo ono što znače, ali jednostavni učenici radosno ga primaju, znajući da je Gospodin Isus znao što govori. Što znači ostaviti sve? To znači

napustiti sva materijalna dobra koja nisu apsolutno nužna i koja se ne mogu koristiti za širenje evanđelja. Čovjek koji sve ostavi ne postaje obična ljenčina; on naporno radi kako bi osigurao ono što je njegovoj obitelji i njemu potrebno. Ali, obzirom da je žudnja njegovog života rad za Krista, on sve što ne spada u osnovne potrebe ulaže u rad Gospodnji i prepušta budućnost Bogu. Tražeći prvo kraljevstvo Božje i Njegovu pravednost, on vjeruje da će uvijek imati hranu i odjeću. On ne može svjesno zadržavati višak dobara dok duše umiru ne upoznavši evanđelje. Ne želi provesti svoj život gomilajući bogatstvo koje će pasti u đavolje ruke kad se Krist vrati o Svoje svete. On želi biti poslušan Gospodinovoj naredbi da ne sakupljamo zemaljska bogatstva. Ostavivši sve, on zajedno s Davidom Livingstoneom kaže, «Šteta što nisam mogao dati još i više.»

To su, dakle, sedam uvjeta kršćanskog učenja. Ti su uvjeti jasni i nedvosmisleni. Autor shvaća da sebe time što ih je naveo proglašava beskorisnim slugom. Ali, zar će istina Božja zauvijek ostati sakrivena zbog neuspjeha Božjeg naroda? Zar nije istina da je poruka uvijek veća od glasonoše? Zar nije istina da je Bog istinit, a čovjek lažljivac? Zar da ne kažemo, zajedno s jednim starim pravednikom, «*Neka bude volja Tvoja, čak i kroz moje uništenje*»? Ispovijedajući svoje nekadašnje propuste, okrenimo se hrabro i sagledajmo pravo koje Krist polaže na nas, i potrudimo se odsad nadalje biti istinski učenici našega slavnoga Gospodina.

*Gospodine moj, vodi me do vrata Tvojih
Ponovo dodirni moje željne uši
Okovi su Tvoji sloboda; tu ću ostati
Da s Tobom radim, trajem, da Te služim.* – H.G.C. Moule

II. OSTAVITI SVE

«Tako dakle nijedan od vas koji se ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik» (Luka 14:33).

Čovjek mora ostaviti sve da bi bio učenik Gospodina Isusa. To je jasno značenje Spasiteljevih riječi. Bez obzira koliko se mi protivili tako «ekstremnom» zahtjevu, bez obzira koliko se mi bunili protiv tako «nemogućeg» i «suludog» zadatka, ostaje činjenica da je to Riječ Gospodnja, a On misli ozbiljno ono što kaže.

Na samom početku trebamo se suočiti s ovim neospornim istinama:

Isus nije ovaj zahtjev stavio pred jednu određenu, odabranu klasu kršćanskih radnika. On je rekao, «...nijedan od vas koji se ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik» Nije rekao da bismo samo trebali biti spremni sve ostaviti. Rekao je, «nijedan od vas koji se ne odrekne...»

Nije rekao da se moramo odreći samo jednog dijela svojega bogatstva. Rekao je, «nijedan od vas koji se ne odrekne svega što posjeduje...»

Nije rekao da čovjeku koji se ipak drži svojega bogatstva preostaje neki drugi, razvodnjeni oblik učenja. Isus je rekao, «...ne može biti moj učenik.»

U stvarnosti nas ne bi trebao čuditi ovako apsolutan zahtjev, kao da je to jedini takav zadatak u čitavoj Bibliji.

Zar Isus nije rekao: «Ne zgrćite sebi blago na zemlji, gdje ga moljac i rđa nagriza i gdje ga kradljivci potkapaju i krađu. Zgrćite sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne nagriza i gdje kradljivci ne potkapaju niti krađu» (Matej 6:19-20)?

Kao što je John Wesley s pravom rekao, «Gomilati bogatstvo na zemlji Učitelj je zabranio na isti način kao i preljub i ubojstvo.»

Zar Isus nije rekao: «Prodajte što god imate i dajte za milostinju! Načinite sebi kese koje ne stare, blago nepropadljivo na nebesima, kamo se kradljivac ne približava i gdje moljac ne rastače» (Luka 12:33)? Zar mladom bogatašu nije naložio, «Još ti jedno preostaje: sve što imaš prodaj i razdaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu. A onda dođi i idi za mnom» (Luka 18:22)? Ako nije mislio upravo ono što je rekao, što je onda time mislio?

Zar za vjernike u ranoj Crkvi nije vrijedilo da bi «sva imanja i dobra prodali porazdijelili svima kako bi tko trebao» (Djela 2:45)? I zar nije istina da su mnogi Božji sveci tijekom stoljeća doslovno ostavljali sve za sobom i slijedili Isusa?

Anthony Norris Groves i njegova žena, davni misionari u Bagdadu, bili su uvjereni da «moraju prestati nakupljati bogatstvo na zemlji, te da moraju cijeli svoj život, zajedno sa svojim bogatim приходima, posvetiti... služanju Gospodinu.»¹ Grovesova uvjerenja na ovu temu zapisana su u njegovoj knjižici, *Christian Devotedness*.²

C.T. Studd je odlučio cjelokupno svoje bogatstvo dati Kristu i prihvatiti sjajnu priliku da uradi ono što bogati mladić nije bio u stanju uraditi... Bila je to najobičnija poslušnost jasnoj poruci u Riječi Božjoj.³

Nakon što je tisuće i tisuće razdijelio za rad za Gospodina, svotu u vrijednosti od otprilike 9,588 dolara ostavio je za svoje vjenčanje. Mlada, međutim, nije htjela da ju njezin mladoženja nadmaši. «Charlie,» pitala ga je, «što je Gospodin rekao bogatom mladiću?» «Prodaj sve,» odgovorio je on.

«Onda ćemo i mi s Gospodinom krenuti od početka, na našem vjenčanju.» I tako je čitav novac otišao u kršćanske misije.

Isti je duh predanosti bio i na Jimu Elliotu. On je u svoj dnevnik zapisao:

Oče, daj mi da budem slab, kako bih otpustio iz svojih ruku sve što nije trajno. Svoj život,

svoju reputaciju, sve što posjedujem. Gospodine, daj mi da otpustim svoju stisnutu šaku. Na isti se način, Oče, želim riješiti ljubavi prema stvarima. Koliko sam puta nešto otpustio i potom ponovo zadržao kroz «bezopasnu» čežnju. Umjesto toga, otvori moju ruku da primim čavao s Golgote, kao što je Kristova bila otvorena, kako bih ja, kad sve ostavim, bio oslobođen, slobodan od svega što me sada svezuje. Za Njega Nebo, da, isto što i Bog, nije bilo nešto što treba rukama pohlepno grabiti. Stoga mi daj da otpustim sve iz svoje ruke.⁴

Naša nam nevjerna srca kažu da bi bilo nemoguće Gospodinove riječi uzeti doslovno. Kad bismo sve ostavili, umrli bismo od gladi. Na kraju krajeva, moramo se pobrinuti za svoju budućnost i budućnost naših najmilijih. Kad bi svaki Kršćanin sve ostavio, tko bi onda financirao rad za Gospodina? A da nema nekih bogatih Kršćana, kako bi tada evanđelje stiglo i do viših staleža? I tako se naši argumenti brzo gomilaju – samo kako bi se dokazalo da Gospodin Isus nije mislio ono što je kazao.

Činjenica je, ipak, da je poslušnost Gospodinovoj zapovijedi najzdraviji i najrazumniji način života koji dovodi do najveće radosti. Svjedočanstvo Pisma i iskustva pokazuje da nitko tko požrtvovano živi za Krista nikada neće biti u oskudici. Kad je čovjek poslušan Bogu, tada se Gospodin brine za njega.

Čovjek koji ostavlja sve kako bi slijedio Krista nije samo dokona lijenčina koja očekuje da će ga izdržavati drugi Kršćani.

On je marljiv. Vrijedno radi kako bi skrbio za svoju obitelj i svoje potrebe.

On je skroman. Živi ekonomično, koliko je to god moguće, kako bi sva sredstva koja prelaze preko najizraavnijih potreba mogao uložiti u rad za Gospodina.

On je dalekovidan. Umjesto da sakuplja bogatstvo na zemlji, on svoje bogatstvo sakuplja na nebu.

On vjeruje da će se Bog pobrinuti za njegovu budućnost. Umjesto da najbolji dio svojega života troši na sakupljanje sigurnosnih rezervi za starost, on sve najbolje što ima ulaže u službu Kristu i vjeruje da će se On pobrinuti za njegovu budućnost. Vjeruje da nikada neće oskudijevati u hrani i odjeći ako prvo traži kraljevstvo Božje i Njegovu pravednost (Matej 6:33).

Za njega je besmisleno sakupljati bogatstvo za crne dane. Ovako bi vam na to odgovorio: Kako bismo svjesno mogli gomilati višak novca kad te ta sredstva upravo sada mogu iskoristiti za spasenje duša? «*Tko ima dobra ovoga svijeta i vidi brata svoga u potrebi pa zatvori pred njim srce - kako ljubav Božja ostaje u njemu?*» (1 Ivanova 3:17).

Još jednom razmislite o veoma važnoj zapovijedi, «Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe» (Levitski Zakonik 19:18). Može li se za nas iskreno kazati da ljubimo bližnje kao same sebe, a istovremeno dopuštamo da umiru od gladi dok mi imamo i viška? Dopustite mi da upitam sve one koji su iskusili neopisivu radost spoznaje dara Božjega, «Biste li tu spoznaju... zamijenili za stotinu svjetova?» Nemojmo, dakle, zadržavati sredstva pomoću kojih drugi mogu dobiti tu spoznaju svetosti i nebesku utjehu.⁵

Ako uistinu vjerujemo da je Kristov dolazak neupitan, svoj ćemo novac htjeti odmah iskoristiti. U protivnom riskiramo da taj isti novac padne u ruke đavolskih slugu – novac koji je mogao biti iskorišten za vječni blagoslov.

Kako svjesno možemo moliti da Gospodin providi sredstva za rad za Krista kada mi sami posjedujemo novac kojeg nismo voljni upotrijebiti u tu svrhu? Ako sve ostavimo za Krista, tada nećemo biti licemjerni u molitvi.

Kako možemo drugima objašnjavati cjelokupnu Riječ Božju dok postoje područja istine, kao što je ovo, u kojima nismo poslušni? Naši bi nam vlastiti životi u takvom slučaju zatvorili usta.

Lukavci iz svijeta ostavljaju postrani velike rezerve za budućnost. To nije oznaka života po vjeri, nego po onome što čovjek vidi očima. Kršćanin je pozvan na doživotnu ovisnost o Bogu. Ako on svoje bogatstvo gomila na zemlji, u čemu se onda razlikuje od svijeta i svjetskog načina života?

Često čujemo da se moramo pobrinuti za buduće potrebe svoje obitelji i svoje vlastite jer ćemo u protivnom biti gori od nevjernika. Slijedeća dva stiha koriste se za potkrjepljivanje ovakvog stava:

«*Djeca doista nisu dužna stjecati roditeljima, nego roditelji djeci*» (2 Korinćanima 12:14).
«*Ako li se ikogod za svoje, navlastito za ukućane, ne stara, zanijekao je vjeru i gori je od nevjernika*» (1 Timoteju 5:8).

Pažljivo proučavanje ovih stihova pokazat će da se oni odnose na sadašnje potrebe, a ne na gomilanje zaliha.

U prvom se stihu Pavao koristi ironijom. On je roditelj, a Korinćani su njegova djeca. On ih nije financijski oterećivao, iako je imao svako pravo na to kao sluga Gospodnji. Na kraju krajeva, on je njihov otac u vjeri, a roditelji se uglavnom skrbe za svoju djecu, a ne obrnuto. Uopće se ne radi o roditeljima koji prikupljaju dobra za budućnost svoje djece. Cijeli taj odlomak odnosi se na brigu oko Pavlovih sadašnjih, a ne njegovih mogućih budućih potreba. U stihu 1 Timoteju 5:8, apostolova je tema briga o siromašnim udovicama. On tvrdi da su njihovi rođaci dužni brinuti o njima. Ako nemaju rodbine ili ako se ovi odbiju brinuti o njima, tada bi mjesna crkva trebala brinuti o kršćanskim udovicama. Ali i ovdje su trenutne potrebe ponovo tema razgovora, a ne one buduće.

Božji ideal je da se članovi tijela Kristovog brinu za trenutne potrebe drugih vjernika:

«*Nije ništa preteklo onome koji bijaše nakupio mnogo, a niti je nedostajalo onome koji bijaše nakupio manje*» (2 Korinćanima 8:15).

O ovoj se temi podrobnije raspravlja u osamnaestom poglavlju, *Slučaj Zamrznutih Dobara*. Kršćanin koji smatra da se mora brinuti za buduće potrebe suočava se s ozbiljnim problemom procjene koliko će sredstava biti dovoljno. Stoga on provodi cijeli svoj život u stvaranju nekog neograničenog bogatstva i propušta iskoristiti privilegiju davanja svega najboljega Gospodinu Isusu Kristu. On stiže do kraja svojega promašenoga života i shvaća da bi njegove potrebe bile ionako zadovoljene da je samo živio potpuno za Spasitelja. Kad bi svi Kršćani doslovno shvatili riječ Gospodina Isusa, u radu Gospodnjem ne bi manjkalo financija. Evanđelje bi se širilo većom snagom i s većim obujmom. Kad bi bilo koji učenik bio u potrebi, drugima bi bila radost i privilegija što mogu s njim podijeliti sve ono što imaju.

Ideja da moraju postojati bogati Kršćani kako bi mogli svjedočiti bogatim ljudima posve je apsurdna. Pavao je stigao do careve kuće dok je bio u zatočeništvu (Filipljanima 4:22). Ako smo poslušni Bogu, tada možemo vjerovati da će On urediti sve detalje.

Primjer Gospodina Isusa trebao bi definitivno potvrditi izneseni stav. Sluga nije veći od svojega gospodara. George Müller je vjerovao, «*Ne pristoji se da sluga nastoji biti bogat, uzvišen i počašćen na ovom svijetu na kojem je njegov Gospodin bio siromašan, odbačen i prezren.*»[^]

Anthony Norris Groves je napisao:

Kristove patnje podrazumijevale su i siromaštvo (2 Korinćanima 8:9). Naravno, siromaštvo ne znači nužno život u dronjcima i prljavštini, ali uključuje nedostatak rezervi i sredstava potrebnih za raskoš... Andrew Murray ističe da Gospodin i Njegovi apostoli nisu mogli

dovršiti sav izvedeni posao da nisu bili siromašni. Čovjek koji želi podići drugoga mora se i sam sagnuti, kao Samaritanac, a bezbrojna većina pripadnika ljudske vrste uvijek je bila i još uvijek jest siromašna.⁶

Ljudi tvrde da postoje određene materijalne stvari koje su nužne za obiteljski život. To je istina.

Ljudi tvrde da kršćanski poslovni čovjek mora imati određeni kapital da bi danas održavao svoj posao. To je istina.

Ljudi tvrde da postoje i druge stvari, kao što je automobil, koje se mogu koristiti za proslavljanje Boga. I to je istina.

Međutim, osim ovih nužnih stvari, Kršćanin bi trebao živjeti skromno i požrtvovano, s ciljem širenja evanđelja. Njegov bi moto, kao i u slučaju Anthonyja Norrisa Grovesa, trebao biti, «Radi marljivo, troši malo, daj mnogo – i to sve za Krista.»

Svatko od nas odgovoran je pred Bogom za smisao ostavljanja svega iza sebe. Jedan vjernik ne može drugome propisivati što da radi; svatko mora djelovati u skladu svojeg stava pred Gospodinom. To je izuzetno osobna stvar.

Ukoliko rezultat tog stava bude da Gospodin vjernika odvede na dosad neviđen stupanj predanosti, tu neće biti mjesta za osobni ponos. Što god da žrtvujemo, to zapravo nisu žrtve kada ih se sagleda u svjetlu Golgote. Osim svega toga, Gospodinu samo dajemo ono ionako što ne možemo zadržati i ono što više ne volimo.

III. PREPREKE NA PUTU K UČENIŠTVU

Svatko tko se odluči slijediti Krista može biti siguran da će se pred njim pojavljivati brojni izlazi za bijeg. Dobit će brojne mogućnosti povratka s tog puta. Drugi će ga glasovi dozivati i nuditi mu eliminaciju određenih djelića križa. Dvanaest legija anđela stoje spremni da ga spase od puta samozatajnosti i požrtvovnosti.

To je sjajno opisano u priči o trojici potencijalnih učenika koji su dopustili drugim glasovima da nadglasaju Kristov.

«Dok su išli putom, reče mu netko: "Za tobom ću kamo god ti pošao." Reče mu Isus: "Lisice imaju jazbine, ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje bi glavu naslonio."

Drugomu nekom reče: "Pođi za mnom!" A on će mu: "Dopusti mi da prije odem i pokopam oca." Reče mu: "Pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve, a ti idi i navješćuj kraljevstvo Božje." I neki drugi reče: "Za tobom ću, Gospodine, ali dopusti mi da se prije oprostim sa svojim ukućanima." Reče mu Isus: "Nitko tko stavi ruku na plug pa se obazire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje» (Luka 9:57-62).

Trojica neimenovanih ljudi došli su pred Isusa Krista. Osjetili su unutarnji poriv da ga slijede, ali su dopustili nečem drugom da se ispriječi između njihovih duša i njihovog potpunog predavanja Njemu.

GOSPODIN PREBRZI

Prvog smo čovjeka nazvali Gospodin Prebrzi. On se sa žarom ponudio da će Gospodina pratiti bilo gdje. *«Za tobom ću kamo god ti pošao.»* Nikakva cijena ne bi bila prevelika.

Nikakav križ ne bi bio pretežak. Nijedan put ne bi bio pretjerano zahtjevan.

Isprva se čini da Spasiteljjev odgovor nema nikakve veze sa srčanom ponudom Gospodina Prebrzog. Isus je rekao, *«Lisice imaju jazbine, ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje bi glavu naslonio»* Zapravo, Gospodinov je odgovor bio najprikladniji. Bilo je to kao da je rekao, *«Tyrdiš da me želiš slijediti bilo gdje, ali jesi li spreman živjeti bez materijalne udobnosti? Čak i lisice imaju na ovom svijetu više udobnosti nego ja. Ptice imaju gnijezdo koje je njihovo vlastito. Ali ja lutam svijetom bez vlastitog doma, iako su taj svijet stvorile moje ruke. Jesi li spreman žrtvovati sigurnost svog doma kako bi me slijedio? Jesi li spreman odreći se svakodnevnih životnih udobnosti kako bi me vjerno slijedio?»*

Izgleda da čovjek nije bio spreman na to, jer u Pismu više nismo čuli za njega. Njegova ljubav prema zemaljskim dobrima bila je veća od njegove predanosti Kristu.

GOSPODIN PRESPORI

Drugog smo čovjeka nazvali Gospodin Prespori. On se nije sam dragovoljno javio, kao onaj prvi, nego ga je Spasitelj pozvao da krene za Njim. Njegov odgovor nije bio izravno odbijanje. On nije bio potpuno nezainteresiran za Gospodina, nego je ipak postojalo nešto što je htio uraditi prije toga. To je bio njegov veliki grijeh. Postavio je svoje osobne želje na prvo mjesto, ispred Kristovih. Obratite pažnju na njegov odgovor, *«Dopusti mi da prije odem i pokopam oca.»* Naravno, sasvim je opravdano da sin želi izraziti svoje poštovanje prema roditeljima, a ako je otac umro, svakako je kršćanski da mu treba pružiti dostojan pogreb. Međutim, dopušteni životni odnosi postaju grijehom kada zauzmu vodeće mjesto ispred interesa Gospodina Isusa Krista. Istinska životna ambicija ovoga čovjeka pokazuje se u njegovom ogoljenom zahtjevu, *«Mi (meni) ... prije.»* Ostale riječi koje je izgovorio bile su samo obična kamuflaža kojom je prikrivao svoju tajnu želju da njegovo ja bude ispred ostalih.

Očigledno nije shvaćao da su riječi, *«Mi (meni) ... prije»* moralni apsurd i neostvariva

situacija. Ako je Krist Gospodin, onda On mora biti na prvom mjestu. Ako je zamjenica «ja» na prvom mjestu, tada Krist više ne upravlja situacijom.

Gospodin Prespori morao je dovršiti određeni posao, i dopustio je da mu taj posao bude na prvom mjestu. Stoga je bilo prikladno da mu Isus odgovori, «*Pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve, a ti idi i navješćuj kraljevstvo Božje*» Njegove bismo riječi mogli parafrazirati na slijedeći način: «Ima nekih stvari koje duhovni mrtvaci mogu raditi na isti način kao i vjernici, ali ima i drugih stvari koje samo vjernici mogu uraditi. Potrudite se da ne provedete svoj život radeći stvari koje bi i neobraćeni čovjek mogao uraditi na isti način. Neka duhovno mrtvi pokapaju tjelesno mrtve. A što se vas tiče, neka vama najvažnija stvar bude bitka za moju stvar na zemlji.»

Izgleda da je cijena za Gospodina Presporog bila prevelika. On odlazi s pozornice i nestaje u bezimenoj tišini.

Ako onaj prvi čovjek simbolizira materijalnu udobnost kao prepreku na putu k učenstvu, ovaj drugi predstavlja stanje u kojem posao ili neko zanimanje postaju važniji od glavnog razloga za postojanje Kršćanina. Nema ničeg lošeg u svjetovnom zaposlenju; volja je Božja da čovjek radi kako bi zaradio i podmirio potrebe svoje obitelji i sebe samog. Ali život istinskog učenstva traži da čovjek prvo traži kraljevstvo Božje i Njegovu pravednost; da vjernik ne provodi cijeli svoj život radeći ono što i neobraćeni čovjek može na isti način uraditi, ako ne i bolje; te da je funkcija nečijeg posla samo namirivanje trenutnih potreba, dok je za Kršćanina glavni poziv propovijedati kraljevstvo Božje.

GOSPODIN PRELAGANI

Trećeg smo čovjeka nazvali Gospodin Prelagani. On je nalik na prvoga u tome što se sam nudi da će slijediti Gospodina. Ali nalik je na drugog u tomu što i on koristi one apsurdne riječi, » *Mi (meni) ... prije*» On kaže, «*Za tobom ću, Gospodine, ali dopusti mi da se prije oprostim sa svojim ukućanima.*»

Ponovo moramo priznati da u njegovoj želji, ako ju izvadimo iz konteksta, nema ničeg lošeg. Nije protivno Božjem zakonu pokazivati zanimanje za svoje bližnje ili poštivati pravila ponašanja kada odlazimo od njih. Zbog čega je, dakle, taj čovjek pao na ispitu? Evo zbog čega – dopustio je da nježne prirodne veze zauzmu Kristovo mjesto.

Svojim prodornim razumijevanjem Gospodin mu je rekao, «*Nitko tko stavi ruku na plug pa se obazire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje.*» Drugim riječima, «Moji učenici nisu tako egocentričnog i mekanog kova kao što si se ti pokazao. Ja želim one koji su se spremni odreći obiteljskih veza, one koje sentimentalne rodbinske veze neće ometati u radu, one koji će Mene staviti iznad svega ostalog u svojem životu.»

Moramo jednostavno zaključiti da je Gospodin Prelagani otišao od Isusa i tužno odšetao niz cestu. Njegove težnje da bude učenik razbile su se o sprud nježnih obiteljskih veza. Možda se radilo o uplakanoj majci koja je jecala, «Slomit ćeš srce svoje majke ako me ostaviš i odeš raditi kao misionar.» Ne znamo. Znamo samo da nam Biblija ne daje ime tog pretjerano nježnog čovjeka koji je svojim odlaskom od Isusa propustio najveću priliku svojega života i tako zaradio naslov «nepodobnog za kraljevstvo.»

SAŽETAK

Ovo su, dakle, tri osnovne prepreke na putu prema učenstvu, a ilustriraju ih tri čovjeka koji nisu bili spremni ići s Gospodinom Isusom Kristom sve do kraja.

Gospodin Prebrzi – ljubav prema zemaljskim udobnostima.

Gospodin Prespori – prvenstvo posla ili nekog zanimanja.

Gospodin Prelagani – prvenstvo nježnih obiteljskih veza.

Gospodin Isus još uvijek poziva ljude, kao što je uvijek i pozivao, da ga junački i

požrtvovano slijede. Izlazi za bijeg još se uvijek ukazuju i obraćaju se riječima, «Poštedi sebe! Neka to bude daleko od tebe!»

Malo njih spremno je odgovoriti –

*Isuse, ja uzeh svoj križ,
Sve ostavih i slijedim Tebe,
Gol, siromah, prezren, odbačen,
Ti ćeš odsad meni biti sve;
Nek' umre svaka ambicija,
Sve što željah, čemu se nadah, sve što sam znao,
A ipak bogat sam tako
Jer moj je Bog i moje Nebo.*

*Nek' me prezre i ostavi svijet,
Oni su i mog Spasitelja odbacili;
Varljivi su ljudsko srce i pogledi,
A Ti nisi varljiv kao oni;
Dok se Ti meni smiješiš,
Bože mudrosti, moći i ljubavi,
Nek' me neprijatelj mrzi, a prijatelji ostavi,
Samo Ti pokaži mi svoje lice, i sve će blistati.*

H.F.Lyte

IV. UČENICI SU UPRAVITELJI

Upravo je učenicima bila namijenjena usporedba o nepravednom upravitelju, Luka 16:1-13. U toj usporedbi Spasitelj definira principe koji u svim vremenima važe za sve učenike. Na kraju krajeva, Kristovi učenici su u suštini upravitelji kojima je povjereno Njegovo vlasništvo i Njegovi interesi ovdje na zemlji.

Ta je usporedba prepuna poteškoća. Naizgled kao da daje prednost nepoštenju i pokvarenosti. Ali kad ju shvatimo u pravom svjetlu, vidimo da obiluje uputama od najveće važnosti.

Priča ukratko ide kako slijedi. Bogati je posjednik unajmio slugu da se brine za njegov posjed i posao. S vremenom je posjednik doznao da taj uposlenik rasipa njegov novac. Istom je zatražio predočenje poslovnih knjiga, nakon čega mu je najavio da je došao kraj njegove službe.

Upravitelj je shvatio da mu se loše piše u budućnosti. Bio je već star da se bavi fizičkim poslom, a bilo ga je stid prositi. Stoga je smislio plan kojim će sebi pribaviti prijatelje za budućnost. Otišao je k jednom od dužnika svojega gazde i upitao ga, «Koliko si dužan mome gospodarju?» Ovaj mu je odgovorio, «Sto bata ulja.» «U redu,» rekao je upravitelj, «plati samo za polovicu te količine i sve će biti u redu.» Potom je otišao drugom dužniku svojega gazde i pitao ga, «A ti, koliko si dužan?» Ovaj mu je odgovorio, «Sto korova pšenice.» «Dobro, plati samo za osamdeset i smatrat ću da je dug vraćen.»

Još nevjerojatnije od tih događaja je ono što slijedi:

«I pohvali gospodar nepoštenog upravitelja što snalazljivo postupi jer sinovi su ovoga svijeta snalazljiviji prema svojim od sinova svjetlosti» (Luka 16:8).

Kako da shvatimo ovo prividno odobravanje nepoštenog poslovanja? Jedno je sigurno. Ni njegov gospodar, a ni naš Gospodin, nisu željeli takvo nepoštenje. Upravo je zbog toga i izgubio posao. Nitko pošten ne bi nikada pohvalio takvo varanje i nepoštenje. Što god da nas ova usporedba uči, to nije da se varanje može opravdati.

Postoji samo jedna stvar zbog koje se nepravedni upravitelj može pohvaliti, a to je da je planirao za budućnost. Pobrинуo se da nakon otpuštanja iz službe još uvijek ima prijatelje. Radio je za budućnost, a ne za sadašnjost.

To je pouka ove usporedbe. Svjetovni ljudi silno se trude priskrbiti sebi dobra za nadolazeće dane. Jedina budućnost koja njih zanima je njihova starost, godine koje će provesti u mirovini. Stoga marljivo rade kako bi bili zbrinuti kada više ne budu mogli privređivati.

Napravit će sve što je moguće kako bi postigli socijalnu sigurnost.

Po tom su pitanju nespaseni mudriji od Kršćana. Ipak, kako bismo shvatili zašto, moramo shvatiti da budućnost Kršćanina nije na zemlji, nego na nebu. To je ključna činjenica.

Budućnost za nevjernika označava vrijeme između sadašnjeg trenutka i groba. Budućnost za dijete Božje označava vječnost s Kristom.

Usporedba, dakle, govori da su mnogi neobraćeni mudriji i agresivniji u svojoj pripremi za svoju budućnost na zemlji negoli su to mnogi Kršćani u svojoj pripremi za budućnost na nebu.

S ovom pozadinom, Gospodin Isus daje nam praktičnu primjenu ove lekcije:

«I ja vama kažem: napravite sebi prijatelje od nepoštena bogatstva pa kad ga nestane da vas prime u vječne šatore» (Luka 16:9).

Novac i druga materijalna dobra božanstvo su nepravednih. Te stvari možemo iskoristiti za pridobivanje duša za Krista. Ljudi koji se ovdje pridobivaju novcem nazivaju se *prijateljima*.

Dolazi dan kad ćemo otići odavde (bilo da umremo ili da nas Krist povede u nebo u Uznesenju). Prijatelji koje smo zadobili mudrim korištenjem svojih materijalnih dobara poslužiti će nam tada kao odbor za dobrodošlicu koji će nas primiti u vječne stanove. Na takav način mudri upravitelji planiraju budućnost – ne provodeći svoje kratke živote u uzaludnoj trci za zemaljskom sigurnošću, nego u srčanom nastojanju da se, kad stignu u nebo, okruže prijateljima koje su koristeći se svojim novcem pridobili za Krista. Novcem kojeg su pretvorili u Biblije, Nove Zavjete, odlomke iz Pisma, traktate i drugu kršćansku literaturu. Novcem koji je korišten za pomoć misionarima i drugim kršćanskim radnicima. Novcem koji je pomogao u financiranju kršćanskih radijskih programa i drugih vrijednih kršćanskih aktivnosti. Ukratko, novcem koji se koristio za širenje Evanđelja na bilo koji način. Jedini način da uložimo svoje bogatstvo u nebo je da ga uložimo u ono što će jednog dana otići u nebo.

Kada Kršćanin shvati da se njegova materijalna dobra mogu iskoristiti za spašavanje dragocjenih duša, on prestaje «ljubiti» materijalne stvari. Prisjednu mu udobnost, blagostanje i raskoš. Želja mu je da se nepravedni božanskom alkemijom pretvore u vječne obožavaoce Janjeta. Žudi za djelovanjem u ljudskom životu koje će dati vječnu slavu Bogu, a vječni blagoslov ljudima. On osjeća žeđ koji je osjećao i Samuel Rutherford, škotski propovjednik iz sedamnaestog stoljeća, iz grada Antwo'tha:

*O, kad bi me barem samo jedna duša iz Anwo'tha
Dočekala tamo gdje je Božja desna ruka,
U Emanuelovoj zemlji bi moja
Nebesa bila dvostruka.*

Anne Ross Cousin

Za njega su svi dijamanti, rubini i biseri, svi računi u banci, sve police osiguranja, svi dvorci, jahte i sjajni automobili samo božanstva nepravednosti. Ako su sama sebi svrha, nestaju s uporabom, ali kao se koriste za Krista, ona donose vječni dobitak.

Način na koji baratamo materijalnim dobrima, omjer u kojemu ih zadržavamo za sebe zapravo je samo test našeg karaktera.

Gospodin to naglašava u desetom stihu:

«Tko je vjeran u najmanjem, i u najvećem je vjeran; a tko je u najmanjem nepošten, i u najvećem je nepošten» (Luka 16:10).

Ovo «najmanje» ovdje predstavlja upravljanje materijalnim dobrima. Vjerni su oni koji koriste ta dobra za slavu Božju i za blagoslivljanje svojih bližnjih. Nevjerni su oni koji svoja materijalna dobra koriste za vlastitu udobnost, raskošan život i sebično zadovoljstvo. Ako se čovjeku ne može vjerovati u malom (materijalnim dobrima), kako mu se može vjerovati u velikom (upravljanje duhovnim stvarima)? Ako je čovjek nepravedan s bogatstvom ovoga svijeta, kako se može očekivati da će biti pravedan kao Kristov sluga i upravitelj nad Božjim tajnama (1 Korinćanima 4:1)?

Spasitelj stoga ovu istinu odvodi i korak dalje: *«Ako dakle ne bijaste vjerni u nepoštenom bogatstvu, tko li će vam istinsko povjeriti?» (Luka 16:11).*

Zemaljsko blago nije istinsko bogatstvo, njegova je vrijednost ograničena i kratkotrajna.

Duhovno blago je istinsko bogatstvo, a njegova vrijednost je neizmijerna i ono je trajno. Ako čovjek nije pouzdan u raspolaganju materijalnim dobrima, on ne može očekivati da će mu Bog povjeriti duhovno blagostanje u ovom životu, niti blago na nebu.

Gospodin ponovo proširuje ovu temu, govoreći: *«I ako u tuđem ne bijaste vjerni, tko li će vam vaše dati?» (Luka 16:12).*

Materijalna dobra nam ne pripadaju, ona pripadaju Bogu. Sve što posjedujemo Bog nam je dao na upravljanje. Svojim vlastitim možemo nazivati samo plodove svojeg marljivog rada i služenja ovdje, kao i nagradu za vjernost koja nas čeka tamo. Ako se nismo pokazali vjernima u upravljanju Božjim vlasništvom, tada ne možemo očekivati da ćemo prodrijeti u dublje istine Božje Riječi tijekom ovog života, niti da ćemo primiti nagradu u slijedećem životu.

Gospodin, uz naglasak, zaključuje pouku cijele usporedbe:

«Nijedan sluga ne može služiti dvojici gospodara. Ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili će uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu» (Luka 16:13).

Ne može postojati podijeljena vjernost. Učenik ne može živjeti za dva svijeta. Upravitelj ljubi Boga ili bogatstvo. Ako ljubi bogatstvo, tada mrzi Boga.

Obratite pažnju da je ovo rečeno učenicima, a ne nespasenima.

V. REVNOST

Učeniku se može oprostiti ako nema značajne umne sposobnosti. Također mu se može oprostiti ako ne pokazuje izuzetnu tjelesnu spretnost. Ali nijednom se učeniku ne može oprostiti nedostatak revnosti. Ako njegovo srce ne gori od strasti za Spasiteljem, on je osuđen.

Na kraju krajeva, Kršćani slijede onoga koji je rekao, «*Prisjetiše se njegovi učenici da je pisano: Izjeda me revnost za Dom tvoj*» (Ivan 2:17). Njihovog je Spasitelja izjedala strast za Boga i Njegove interese. U Njegovoj vojsci nema mjesta za polovične sljedbenike.

Gospodin Isus živio je u stanju duhovne napetosti. Na to ukazuju Njegove riječi, «*Ali krstom mi se krstiti i kakve li muke za me dok se to ne izvrši!*» (Luka 12:50). A tu je i Njegova upečatljiva rečenica «*Dok je dan, treba da radimo djela onoga koji me posla. Dolazi noć, kad nitko ne može raditi*» (Ivan 9:4).

Žar Ivana Krstitelja potvrdio je i sam Gospodin kada je rekao, «*On bijaše svjetiljka što gori i svijetli, a vi se htjedoste samo za čas naslađivati njegovom svjetlosti*» (Ivan 5:35).

Apostol Pavao bio je revan. Nepoznati autor pokušao je slijedećim prikazom oslikati žar njegovog života:

Čovjek je to koji ne mari hoće li steći prijatelje, koji se ne nada i ne želi steći zemaljska dobra, koji se ne boji gubitka svjetskih dobara, koji se ne boji izgubiti život, koji se ne boji smrti. Čovjek je to bez posebnog položaja, bez posebno povoljnih uvjeta u životu, bez zemaljske domovine. Čovjek je to koji ima samo jednu misao u svojem umu – Kristovo evanđelje; čovjek je to koji ima samo jedan cilj – Božju slavu. Zadovoljan je ako ga smatraju Kristovom ludom. Neka ga slobodno nazivaju entuzijastom, fanatikom, brbljavcem ili bilo koji drugim neobičnim nazivom kojeg svijet može smisliti da ga oslovi. Ali neka to slobodno bude podrugljiv naslov. Čim ga počnu nazivati trgovcem, domaćinom, građaninom, bogatašem, svjetskim putnikom, učenim čovjekom, pa čak i mudracom, s njegovim je karakterom gotovo.

On mora govoriti ili će umrijeti, a čak i ako umire, on će govoriti. Nema mira, nego juri zemljom i morem, preko kamenjara i bespuća pustinje. Glasno viče i ne štedi se, i ništa ga ne zaustavlja. U zatvorima on diže svoj glas, a ne ostaje tih ni u olujama na moru. Pred mračnim saborima i kraljevima na prijestolju, on svjedoči za istinu. Ništa ne može utišati njegov glas, ništa osim smrti, a čak i na samoj samrti, prije negoli će oštrica odvojiti glavu od njegovog tijela, on govori, moli se, svjedoči, ispovijeda, preklinje, ratuje, i na kraju blagoslivlja okrutne ljude.

I drugi Božji ljudi pokazali su istu takvu žarku želju da ugone Bogu. C. T. Studd je zapisao:

*Neki bi htjeli živjeti tamo gdje
sve odzvanja crkvenim zvonima;
A ja bih vodio spasilačku službu
Pred vratima paklenima.*

Začudo, upravo je jedan članak, kojeg je napisao ateist, ponukao Studda da se potpuno preda Kristu. Evo tog članka:

Kada bih čvrsto vjerovao, kao što to milijuni ljudi kažu da vjeruju, da poznavanje religije i djelovanje u skladu s njom u ovom životu utječu na sudbinu na drugom svijetu, tada bi religija meni bila sve. Odbacio bih sva zemaljska zadovoljstva, sve zemaljske brige bile bi za

mene samo ludost, a zemaljske misli i osjećaji samo ispraznost. Religija bi bila moja prva misao kad se probudim, i moja posljednja misao prije negoli zaspim. Radio bih samo na tome. Mislio bih samo na vječnost. Mislio bih da je samo jedna duša pridobivena za nebesa vrijedna čitavog života provedenog u mukama. Zemaljske prepreke nikada ne bi mogle zaustaviti moje djelovanje, niti zatvoriti moje usne. Zemlja, njene radosti i njene boli ne bi mi ni na trenutak bili na umu. Nastojao bih misliti samo na vječnost i na besmrtne duše oko sebe, koje će uskoro biti vječni sretne ili vječno nesretne. Išao bih u svijet i propovijedao bez prestanka, a moja bi poruka bila, «Što vrijedi čovjeku ako stekne čitav svijet, a izgubi svoj život?»¹

John Wesley bio je revan čovjek. Rekao je, «Dajte mi stotinu ljudi koji svim srcem ljube Boga, i ne boje se ničega osim grijeha, i pokrenut ću čitav svijet.»

Jim Elliot, mučenik u Ekvadoru, bio je plamena baklja za Isusa Krista. Jednog dana, dok je meditirao nad riječima, «*Za anđele veli: Anđele čini vjetrovima, sluge svoje plamenom ognjenim*» (Hebrejima 1:7), zapisao je u svoj dnevnik:

Jesam li zapaljiv? Bože, spasi me od užasnog azbesta «onih drugih stvari.» Natopi me uljem Duha da mogu gorjeti. Ali plamen je prolazan, često kratko traje. Možeš li to podnijeti, dušo moja – kratak život? U meni prebiva Duh Onoga koji je kratko živio, Onoga kojega je izjedala revnost za kuću Božju. Učini me Svojim gorivom, Vatro Božja.²

Posljednja je rečenica nadahnuta žarkom pjesmom Amy Carmichael:

*Od molitve koja traži da me zaštitiš
Od vjetra koji Tebe šiba,
Od straha onda kad trebam krenuti,
Od posustajanja onda kad se trebam popeti više,
Od mekane osobnosti, o Kapetane,
Oslobodi Svojeg vojnika koji Te želi slijediti.*

*Od podmukle ljubavi prema udobnostima,
Od linije lakšeg otpora, od slabosti;
Jer ne čeliči se tako duh,
Jer nije tim putem kročio Onaj kojeg su razapeli,
Od svega što zaklanja Tvoju Golgotu,
O Janje Božje, oslobodi me.*

*Daj mi ljubav koja pokazuje put,
Vjeru koju ništa ne plaši,
Nadu koju razočarenja ne zaustavljaju,
Žar koji gorjet će poput vatre,
Ne daj mi da otupim,
Učini me Svojim gorivom, Vatro Božja.*

Sramota Crkve dvadeset i prvog stoljeća je da se više žara može vidjeti kod bombaša samoubojica i pripadnika kultova negoli kod Kršćana.

Godine 1903 jedan je čovjek, zajedno sa sedamnaest svojih sljedbenika krenuo u napad na svijet. Ime mu je bilo Vladimir Lenjin. Do godine 1918 broj sljedbenika popeo se na četrdeset tisuća, a s tih četrdeset tisuća ljudi stekao je vlast nad stotinu i šezdeset milijuna ljudi u Rusiji. Iako je njegov pokret posljednjih godina bio ozbiljno ugrožen, on još uvijek

drži pod kontrolom više od jedne petine svjetske populacije. Koliko god da se čovjek protivio njihovim principima, teško je ne diviti se njihovoj revnosti. Mnogi su se ljudi ozbiljno postidjeli kad je Billy Graham po prvi put citirao slijedeće pismo, kojeg je napisao jedan američki student koji je u Meksiku postao pristašom komunizma. Ta poruka danas bi mogla biti poruka terorista. Cilj je tog pisma bio objasniti njegovoj zaručnici zašto moraju raskinuti zaruke:

Mi komunisti imamo visoku stopu smrtnosti. Mi smo ti na koje drugi pucaju, koje vješaju, linčuju, polijevaju katranom i perjem, bacaju u zatvor, lažno optužuju, ismijavaju i otpuštaju s posla, a život nam otežavaju i na svaki drugi način. Određeni postotak naših ljudi ubijen je ili zatvoren. Živimo u istinskom siromaštvu. Partiji dajemo svaki novčić koji nam ostane povrh najnužnijih životnih potreba. Mi komunisti nemamo ni vremena ni novca za kino, koncerte, mesne odreske, lijepe domove ili automobile. Opisuju nas kao fanatike. Mi i jesmo fanatici. Našim životima vlada jedan osnovni faktor: bitka za komunistički svijet.

Mi komunisti imamo životnu filozofiju koju nikakav novac ne može otkupiti. Imamo se za što boriti, imamo jasan cilj u životu. Podređujemo svoje sitne osobnosti velikom pokretu u borbi za čovječanstvo, a ako izgleda da su naši osobni životi teški, ili ako se čini da naš ego pati zbog podložnosti partiji, dovoljna nam je kompenzacija što znamo da svaki od nas na svoj sićušni način doprinosi nečemu novom, istinitom i boljem za čovječanstvo.

Postoji samo jedna stvar za koju dajem život, a to je komunistička stvar. To je moj život, moj posao, moja religija, moj hobi, moja ljubav, moja žena i moja ljubavnica, moj kruh i meso.

Danju radim na tome, a noću o tome sanjam. To je u meni sve jače, a ne sve slabije, kako vrijeme prolazi. Stoga ne mogu održavati prijateljstvo, ljubavnu vezu, pa čak ni obični razgovor, a da se pritom ne nadovežem na ovu silu koja ujedno gura i vodi moj život.

Cijenim ljude, knjige, ideje i djela po tome kakav je njihov utjecaj na komunističku stvar i po njihovom stavu prema komunizmu. Već sam zbog svojih ideja bio u zatvoru, a ako bude potrebno, spreman sam izaći i pred streljački vod.³

Ako komunisti mogu biti tako revni za svoju stvar, koliko bi više Kršćani trebali biti predani svojem slavnom Gospodinu u ljubavi i radosnoj predanosti? Ako je Gospodin Isus vrijedan ičega, onda je svakako vrijedan svega.

«Ako je kršćanska vjera uopće vrijedna vjerovanja, onda je vrijedna junačkog vjerovanja» (Findlay).

«Ako je Bog uistinu preko Krista uradio nešto o čemu ovisi spasenje svijeta, i ako je to objavio, tada je naša kršćanska dužnost da budemo netolerantni prema svemu što tu činjenicu ignorira, poriče i raspravama poništava» (James Denney).

Bog želi ljude koji su se potpuno okrenuli kontroli Duha Svetog. Ti će ljudi drugima izgledati kao da su pijani, ali oni pametniji će shvatiti da njih naprijed gura «duboka, ogromna, stalna i neutaživa žeđ za Bogom.»

Neka svatko tko želi biti učenik prihvati nužnost revnosti u svojem životu. Neka nastoji iskusiti ono što nam svojim opisom nam daje biskup J. C. Ryle:

Čovjek koji je religijski revan je prvenstveno čovjek usredotočen na jednu stvar. Nije dovoljno kazati da je marljiv, srčan, beskompromisan, temeljit, predan, žarkoga duha. On vidi samo jedno, mari samo za jedno, živi samo za jedno, okružen je samo jednim; a to jedno je nastojanje da udovolji Bogu. Bilo da živi ili da umire, bilo da je zdrav ili bolestan, bilo da je bogat ili siromašan, bilo da zadovoljava ljude ili im nije ugodan, bilo da ga smatraju

mudrim ili budalastim, bilo da ga krive ili da ga hvale, bilo da mu iskazuju čast ili ga sramote, za sve to ovaj revni čovjek uopće ne mari. On gori samo za jednu stvar, a to je da udovolji Bogu i širi dalje Božju slavu.

Ako ga ta ista vatra proguta, on ne mari, jer je zadovoljan. On smatra da je, kao i svjetiljka, stvoren da bi gorio; a ako izgori, on je samo izvršio zadatak kojeg mu je Bog dao. Takav će čovjek uvijek pronaći mjesta za djelovanje u revnosti. Ako ne može propovijedati, raditi i davati novac, on će vikati, plakati i moliti. Da, čak i ako je samo siromah, na bolesničkoj postelji, on će oko sebe rastjerivati grijeh svojim stalnim posredovanjem protiv njega. Ako se ne može zajedno s Još uom boriti u dolini, onda će na brdu raditi s Mojsijem, Aronom i Hurom (Izlazak 17:9-13). Ako je osobno onemogućen u radu, on neće Gospodinu davati mira sve dok pomoć ne stigne s neke druge strane i dok se posao ne obavi. Eto na što mislim kad govorim o «revnosti» u religiji.⁴

VI. VJERA

Bez duboke i nepokolebljive vjere u Boga ne može biti istinskog učenja. Onaj koji želi pobjeđivati za Boga mora mu prvo potpuno vjerovati. Hudson Taylor je napisao, «Svi Božji divovi vjere bili su slabi ljudi koji su za Boga radili velike stvari jer su računali da je Bog s njima.»

Istinska se vjera uvijek temelji na nekom Božjem obećanju, na nekom dijelu Njegove Riječi. To je veoma važno. Vjernik prvo čita ili čuje neko Božje obećanje. Duh Sveti uzima to obećanje i stavlja ga u njegovo srce i u njegovu svijest na veoma osoban način. Kršćanin postaje svjestan da mu se Bog izravno obratio. S potpunim povjerenjem u pouzdanost onoga koji je dao obećanje, on računa da su obećanja sigurna kao da su već ostvarena, iako to, ljudski govoreći, može biti nemoguće.

Možda se umjesto o obećanju radi o zapovijedi. Za vjeru u tom slučaju nema nikakve razlike. Ako Bog zapovijeda, onda On ujedno daje i sposobnost. Ako On Petru kaže da hoda po vodi, Petar može biti siguran da će dobiti potrebnu moć da to ostvari (Matej 14:28). Ako nam On zapovijeda da propovijedamo evanđelje svim stvorenjima, možemo biti sigurni da ćemo primiti potrebnu milost (Marko 16:15).

Vjera ne djeluje u području mogućega. U stvarima koje su ljudskom biću moguće nema Božje slave. Vjera počinje tamo gdje ljudska snaga završava. George Müller je to ovako objasnio, «Pokrajina vjere počinje tamo gdje vjerojatnost završava i gdje vid i razum više nisu od koristi.»

Vjera kaže, «Ako je 'nemoguće' jedina primjedba, onda se to može izvesti!» C. H. Mackintosh to je ovako iskazao:

Vjera na scenu dovodi Boga, a stoga ne poznaje nikakve poteškoće – da, ona se smije pred nemogućnostima. U prosudbi vjere Bog je veliki odgovor na svako pitanje – veliko rješenje za svaku poteškoću. Vjera sve upućuje k Bogu pa stoga ona ni najmanje ne mari je li u pitanju šest tisuća ili šest stotina milijuna: ona zna da je Bogu sve moguće. Ona sve što je potrebno pronalazi u Njemu. Nevjera kaže, «Kako bi se to-i-to moglo dogoditi?» Ona je prepuna pitanja, ali vjera ima jedan veliki odgovor, a taj odgovor je Bog.¹

Ljudski govoreći, Abrahamu i Sari bilo je nemoguće dobiti dijete. Ali Bog je to bio obećao, a u Abrahamovim očima postojala je samo jedna nemogućnost – bilo je nemoguće da Bog laže.

«U nadi protiv svake nade povjerova Abraham da postane ocem naroda mnogih po onom što je rečeno: Toliko će biti tvoje potomstvo. Nepokolebljivom vjerom promotri on tijelo svoje već obamrlo - bilo mu je blizu sto godina - i obamrlost krila Sarina. Ali pred Božjim obećanjem nije nevjeran dvoumio, nego se vjerom ojačao davši slavu Bogu, posve uvjeren da on može učiniti što je obećao. Zato mu se i uračuna u pravednost» (Rimljanima 4:18-21).

*Vjera, silna vjera, obećanje vidi
I gleda samo u Boga
Smije se nemogućnosti
I više, «To će se ostvariti!»*

Naš je Bog specijalist za nemoguće (Luka 1:37). Za Njega ne postoji ništa što je preteško (Postanak 18:14). «Što je nemoguće ljudima, moguće je Bogu» (Luka 18:27).

Vjera objavljuje Njegovo obećanje, «Nato mu Isus reče: "Što? Ako možeš? Sve je moguće onomu koji vjeruje!» (Marko 9:23), i zajedno s Pavlom govori, «Sve mogu u Onome koji me

jača!» (Filipljanima 4:13).

*Sumnja vidi prepreku,
Vjera vidi put!
Sumnja vidi najcrnju noć,
Vjera vidi dan!
Sumnja se boji iskoračiti,
Vjera hrli naprijed i uvis;
Sumnja pita, «Tko vjeruje?»
Vjera odgovara, «Ja!»*

Nepoznati autor

Zbog toga što vjera djeluje u nadnaravnom i božanskom području, ona se ne čini uvijek «razumnom». Kad je Abraham krenuo u nepoznato, to nije uradio po zdravom razumu, nego iz poslušnosti Božjoj zapovijedi (Hebrejima 11:8). Jošuin napad na Jerihon bez smrtonosnog oružja nije izgledao «mudro» (Jošua 6:1-20). Ljudi iz svijeta smijali bi se takvoj «ludosti». Ali stvar je ipak upalila!

Vjera je zapravo najrazumnija. Što je razumnije od vjere stvorenja u svojega Stvoritelja? Zar je ludo vjerovati u Onoga koji ne može lagati, doživjeti neuspjeh niti pogriješiti? Vjerovati Bogu najrazumnija je i najracionalnija stvar koju čovjek može uraditi. Nije to koračanje u mraku. Vjera traži najsigurnije dokaze i pronalazi ih u Božjoj sigurnoj Riječi. Njemu nitko nikada nije uzalud vjerovao, niti će to ikada biti slučaj. Vjera u Gospodina sa sobom ne nosi nikakav rizik.

Vjera istinski proslavlja Boga; ona Njega stavlja na Njegovo pravo mjesto, mjesto potpune pouzdanosti. S druge strane, nevjera vrijeđa Boga; ona Njega optužuje da je lažljivac (1 Ivanova 5:10). Ona ograničava Sveca Izraelovog (Psalam 78:41).

Vjera također čovjeka stavlja na njegovo pravo mjesto, kao poniznog slugu koji kleči u prašini pred Gospodarom svega.

Vjera se suprotstavlja vidu. Pavao nas podsjeća da živimo po vjeri, a ne po onom što vidimo (2 Korinćanima 5:7). Djelovati prema onome što vidimo znači imati očigledna sredstva na raspolaganju, imati prikladne rezerve za budućnost, koristiti ljudsku mudrost u osiguravanju od nevidljivih opasnosti. Djelovanje po vjeri je upravo obratno; to je pouzdanje samo u Boga, iz trenutka u trenutak. Ono je stalna ovisnost o Gospodinu. Tijelo bježi od položaja potpune ovisnosti o nevidljivom Bogu. Ono nastoji stvoriti osiguranje od mogućih gubitaka. Ukoliko nije u stanju vidjeti gdje ide, ono je sklono doživjeti potpuni slom živaca. Ali vjera kreće naprijed u poslušnosti Riječi Božjoj, uzdiže se iznad okolnosti i uzda se da će se Gospodin pobrinuti za sve potrebe.

Svaki učenik koji je odlučio živjeti po vjeri može biti siguran da će se njegova vjera iskušati. Prije ili kasnije on će doći do izmaka svojih ljudskih mogućnosti. U takvoj situaciji on će biti na iskušenju pozvati u pomoć druge ljude. Ali ako uistinu vjeruje Bogu, on će se obratiti samo Njemu.

C. H. Mackintosh je zapisao:

Objaviti moje potrebe, izravno ili neizravno, ljudskim bićima, znači odstupiti od života vjere i otvoreno sramotiti Boga. Zapravo, to znači izdati ga. To je isto kao da kažem da me Bog iznevjerio i da moram svoje bližnje moliti za pomoć. To znači ostaviti izvor žive vode i napojiti se iz razbijene kante. To znači postaviti stvorenje između moje duše i Boga, i tako lišiti svoju dušu bogatog blagoslova, a Boga lišiti slave koja samo Njemu pripada.²

Normalno je da učenik želi povećanje svoje vjere (Luka 17:5). Već je iskazao svoju vjeru u

Krista primivši spasenje. Sada nastoji proširiti područja svojega života koja su podložena Gospodinovoj kontroli. Dok se suočava s bolestima, iskušenjima, tragedijama i porazima, on upoznaje Boga na novi i intimniji način, a njegova vjera postaje sve jačom. On tako dokazuje istinitost tvrdnje, «*Težimo da upoznamo Jahvu: k'o zora pouzdan mu dolazak*», Hošea 6:3. Što više spoznaje koliko je Bog pouzdan, to mu žarkije želi vjerovati u većim stvarima.

Obzirom da vjera nastaje slušanjem Riječi Božje, učenik bi se trebao željeti napajati Pismima – čitati ih, proučavati ih, pamtiti ih, meditirati nad njima danju i noću. Ona su njegova mapa i njegov kompas, njegov vodič i utjeha, njegovo svjetlo i svjetiljka. U životu vjere uvijek ima mjesta za napredovanje. Kad čitamo o uspjesima koji su ostvareni kroz vjeru, shvaćamo da smo poput male djece koja se igraju na samom rubu beskrajnog oceana. Dostignuća vjere navode se u Hebrejima 11. U stihovima 32-40 dolazi do sjajnog krešenda:

«I što još da kažem? Ta ponestat će mi vremena, počnem li raspredati o Gideonu, Baraku, Samsonu, Jiftahu, Davidu, pa Samuelu i prorocima, koji su po vjeri osvojili kraljevstva, odjelotvorili pravednost, zadobili obećano, začepili ralje lavovima, pogasili žestinu ognja, umakli oštrici mača, oporavili se od slabosti, ojačali u boju, odbili navale tuđinaca. Žene su po uskrsnuću ponovno zadobile svoje pokojne. Drugi pak, stavljeni na muke, ne prihvaćuše oslobođenja da bi ih zapalo bolje uskrsnuće. Drugi su opet iskusili izrugivanja i bičeve, pa i okove i tamnicu. Kamenovani su, piljeni, poubijani oštricom mača, potucali se u runima, u kozjim kožusima, u oskudici, potlačeni, zlostavljani - svijet ih ne bijaše dostojan - vrludali po pustinjama, gorama, pećinama i pukotinama zemaljskim.

I svi oni po vjeri, istina, primiše svjedočanstvo, ali ne zadobiše obećano jer Bog je za nas previdio nešto bolje da oni bez nas ne dođu do savršenstva.»

Još nešto! Spomenuli smo da će učenika koji živi po vjeri ljudi iz svijeta sigurno smatrati sanjarom ili fanatikom, a ponekad će tako misliti čak i drugi Kršćani. Dobro je prisjetiti se da «vjera koja čovjeku omogućuje hod s Bogom ujedno mu omogućuje da ljudskom mišljenju pripíše njegovu pravu vrijednost» (C. H. Mackintosh).

VII. MOLITVA

Jedina potpuno zadovoljavajuća knjiga koja je ikada napisana na temu molitve je sama Biblija. Sve druge rasprave ostavljaju u nama osjećaj da ipak postoje dubine koje nisu istražene, i visine do kojih se još nije stiglo. Ne nadamo se da ćemo ovom knjižicom popraviti ono što drugima nije pošlo za rukom. Jedino što možemo uraditi je napraviti zbir najvažnijih principa molitve, posebice u slučaju kada se tiču teme kršćanskog učenja. Najbolja molitva potječe iz snažne unutarnje potrebe. Svi smo se uvjerali da je to istina. Kad je naš život miran i bez poteškoća, molitve kao da nam postaju dosadne i suhoparne. Kad se nađemo u krizi, u opasnosti, ozbiljnoj bolesti ili u teškom iskušenju, tada nam molitve postaju žarke i životne. Netko je jednom rekao da «strijela koja stiže sve do nebesa mora biti ispaljena iz posve savinutog luka.» Osjećaji hitnosti, bespomoćnosti i svjesne potrebe su poput posteljice iz koje se rađaju najbolje molitve.

Nažalost, veći dio svojega života provodimo u nastojanju da se zaštitimo od potreba. Korištenjem lukavih poslovnih metoda stvaramo rezerve kojima se želimo zaštititi od bilo kakve moguće potrebe. Putem obične ljudske mudrosti dolazimo do položaja u kojem smo bogati i dobro opremljeni i nemamo potrebe ni za čim. A onda se pitamo zašto nam je molitveni život tako plitak i beživotan i zašto se vatra ne spušta s nebesa. Kad bismo uistinu hodali po vjeri, a ne po onome što očima vidimo, naš bi molitveni život doživio revoluciju. Jedan od uvjeta za uspješnu molitvu je da moramo «pristupiti iskrena srca» (Hebrejima 10:22). To znači da moramo biti otvoreni i iskreni pred Gospodinom. Ne smije biti nikakvog licemjerja. Ako mislimo udovoljiti ovom uvjetu, tada nikad nećemo od Gospodina tražiti da uradi nešto što mi sami svojom snagom možemo uraditi. Na primjer, nećemo od Boga nikada tražiti da stvori određenu količinu novca za neki kršćanski projekt ako sami istovremeno imamo višak sredstava koja bi se mogla upotrijebiti s tim ciljem. S Bogom se ne treba šaliti. On ne odgovara na molitve ukoliko nam je već ranije dao odgovor na to pitanje, a mi ga nismo voljni prihvatiti.

Na isti način, ne bismo trebali moliti Boga da pošalje ljude kako bi obavili neki zadatak za Njega ako mi sami nismo voljni to izvršiti. Tisuće molitvi izgovorene su za Muslimane, Hinduiste i Budiste, ali da su svi oni koji su se molili bili spremni da ih Gospodin upotrijebi za rad s tim ljudima, tada bi možda povijest kršćanskih misionara nudila nešto više ohrabrenja.

Molitva bi trebala biti jednostavna, izgovorena s vjerom i bez sumnje. Veoma je lako zanijeti se teološkim problemima vezano za molitvu. Jedina je svrha toga otupjeti duhovna osjetila. Bolje je moliti se negoli rješavati misterije vezane za molitvu. Neka doktori teologije raspredaju svoje teorije o molitvi, ali neka jednostavni vjernici hrle k nebeskim vratima s djetinjom vjerom. Augustin je rekao, «Neuki silom zauzimaju nebesa, a mi se sa svojim obrazovanjem ne uzdižemo dalje od krvi i mesa.»

*Ne znam kojim neobičnim metodama,
Ali ovo znam – Bog na molitve odgovara.
Ne znam kada On šalje riječ
Koja nam kaže da je žarka molitva uslišana;
Znam da će se to ipak dogoditi,
Stoga nam valja moliti i čekati.
Ne znam hoće li blagoslov kojeg tražim
Stići baš onako kako ja mislim.
Samo Njemu prepuštam svoje molitve
Njemu koji je mudriji od mene.*

Lola Henson

Kako biste imali istinsku silu u molitvi nemojte ništa zadržavati u sebi. Predajte se Kristu. Pojurite k Njemu. Ostavite sve kako biste slijedili Spasitelja. Predanost koja Gospodina Krista stavlja na prijestolje svega prava je vrsta predanosti kojoj On rado iskazuje čast. Izgleda da Bog posebno cijeni molitvu kada nas ona nečega košta. Oni koji ustaju rano ujutro imaju zajedništvo s Onim koji je na isti način ustao rano kako bi od Oca primio upute za taj dan.

Isto tako oni koji su tako ozbiljno revni da su spremni moliti cijelu noć, uživaju Božju silu koja se ne može poreći. Molitva koja nas ništa ne košta nema vrijednosti, ona je jednostavno nusproizvod jeftinog Kršćanstva.

Novi Zavjet često povezuje molitvu s postom.

Odricanje od hrane može biti dragocjena pomoć u duhovnom djelovanju. S ljudske strane, ono donosi jasnoću, koncentraciju i žar. S božanske strane izgleda da je Gospodin posebno voljan odgovoriti na molitvu kada nam je ta molitva važnija od svakodnevnice hrane.

Izbjegavajte sebične molitve. *«Ištete, a ne primajte jer rđavo ištete: da u pohotama svojim potratite»* (Jakovljeva 4:3). Primarno breme naše molitve trebao bi biti Gospodnji interes. Prvo moramo moliti *«Neka dođe kraljevstvo Tvoje. Budi volja Tvoja kako na nebu tako i na zemlji.»* Potom možemo dodati *«Kruh naš svagdanji daj nam svaki dan»* (Luka 11:2-3).

Trebamo Bogu iskazati čast velikim molitvama jer On je veliki Bog. Imajmo vjeru i očekujmo velike stvari od Boga.

*Pred Kralja izlaziš,
Neka su tvoje molbe velike,
Jer Njegova ljubav i moć su takve
Da nikad ne možeš zatražiti previše.*

John Newton

Koliko smo često žalostili Gospodina tražeći premalo od Njega? Zadovoljavali smo se tako sitnim pobjedama, tako jadnim dostignućima, tako slabim željama za višim stvarima da nismo na one oko nas uopće ostavili utisak da je naš Bog velik Bog. U očima ljudi koji ga ne poznaju nismo ga proslavili življenjem koje plijeni pažnju i pobuđuje zanimanje za silu koja tim životom upravlja. Previše rijetko se za nas govori, kao što se za jednog od apostola govorilo, da ljudi proslavljaju Boga u nama (E. W. Moore).

Kad molimo moramo prvo biti sigurni da smo u skladu s voljom Božjom. Tada moramo moliti s vjerom da će On čuti našu molitvu. *«I ovo je pouzdanje koje imamo u njega: ako što ištemo po volji njegovoj, uslišava nas. I znamo li da nas uslišava u svemu to ištemo, znamo da već imamo što smo od njega iskali»* (1 Ivanova 5:14-15).

Moliti u ime Gospodina Isusa znači moliti u skladu s Njegovom voljom. Kad istinski molimo u Njegovo ime to je kao da On sam to isto traži pred Bogom, Svojim Ocem. *«I što god zaištete u moje ime, učinit ću, da se proslavi Otac u Sinu. Ako me što zaištete u moje ime, učinit ću»* (Ivan 14:13-14). *«U onaj me dan nećete ništa više pitati. Zaista, zaista, kažem vam: što god zaištete u Oca, dat će vam u moje ime»* (Ivan 16:23). *«Nadalje, kažem vam, ako dvojica od vas na zemlji jednodušno zaištu što mu drago, dat će im Otac moj, koji je na nebesima»* (Matej 18:19-20).

Moliti «u Njegovo Ime» znači da vas On uzme za ruku i povede u molitvu; to znači, ako to smijem tako kazati, da On kleči pokraj nas, a Njegove želje teku kroz naše srce. To znači «u Njegovo Ime.» Njegovo Ime je ono što On jest, Njegova narav, pa stoga molitva u Ime Krista znači da molimo u skladu s Njegovom blagoslovljenom voljom. Mogu li moliti za nešto zlo u Ime Sina Božjega? Ono što molim trebalo bi biti izraz Njegove naravi. Mogu li to uraditi u molitvi? Molitva bi trebala u nas udahnuti silu

Duha Svetoga, Kristov um, Kristove želje za nas. Neka nas Gospodin pouči da sve više molimo u Njegovo Ime. Ne bismo trebali završiti s molitvom bez riječi: «U blagoslovljeno Ime našega Gospodina,» ali bi i cijeli sadržaj molitve trebao biti isprepleten, protkan blagoslovljenim Imenom Isusovim – sve u skladu s tim Imenom.

Samuel Ridout

Ako želimo da naš molitveni život bude uistinu djelotvoran, moramo biti u uskoj vezi s Bogom. Mislim kazati da moramo ispovjediti grijeh i ostaviti ga iza sebe čim postanemo svjesni da je ušao u naš život. «*Da sam u srcu na zlo mislio, ne bi uslišio Gospod*» (Psalam 66:18). Moramo prebivati u Kristu. «*Ako ostanete u meni i riječi moje ako ostanu u vama, što god hoćete, ištite i bit će vam*» (Ivan 15:7). Čovjek koji prebiva u Kristu ostaje tako blizu Njega da ga ispunjava spoznaja o Božjoj volji. Stoga on može moliti smisleno i biti siguran da će primiti odgovor. Ponovo, prebivanje u Kristu podrazumijeva da smo poslušni Njegovim zapovijedima. «*I što god ištemo, primamo od njega jer zapovijedi njegove čuvamo i činimo što je njemu drago*» (1 Ivanova 3:22). Ispravno stanje duše nužno je kako bi Bog čuo i odgovorio na naše molitve (1 Ivanova 3:20).

Ne bismo trebali moliti samo u određeno vrijeme tijekom dana; trebali bismo stvoriti naviku molitve, tako da nam je pogled usmjeren u Gospodina dok idemo ulicom, dok vozimo automobil, dok radimo za radnim stolom, ili dok se bavimo kućanskim poslovima. Nehemija je klasičan primjer ovakve spontane vrste molitve (Nehemija 2:4b). Bolje je stalno prebivati pod zaštitom Višnjega (Psalam 91:1), negoli onamo samo povremeno navraćati.

Naposlijetku, naše bi molitve trebale biti određene. Tek kada molimo za konkretne stvari vidimo i konkretne odgovore.

Molitva je izuzetna privilegija. Na taj način možemo, kao što je to Hudson Taylor rekao, naučiti kako kroz Boga dirnuti čovjeka.

*Kakve su nam samo službe u području molitve na raspolaganju za stvaranje čudesa!
Na hladna i tmurna mjesta možemo donijeti sunce. U tamnici zatočeništva možemo upaliti svjetiljku nade. Možemo raskinuti okove s udova zatočenika. Možemo slike i misli doma odnijeti u daleke zemlje. Možemo nebeski napitak odnijeti duhovno klonulima, čak i ako rade s druge strane oceana. Čuda su odgovor na molitvu!*

J. H. Jowett

Pisac imenom Wenham ovomu dodaje i svoje svjedočanstvo: «Propovijedanje je rijedak dar; molitva je još rjeđi. Propovijedanje je, poput mača, oružje koje se koristi u bitci prsa u prsa; do onih koji su daleko njime se ne može stići. Molitva ima dalji domet, a u određenim je situacijama čak i djelotvornija.»

*Gospodine, kakvu samo promjenu u nama stvara
U Tvojim prisutnosti Čak i samo jedan sat;
Kakva teška bremena skida s naših prsa,
Kakvu suhu zemlju osvježava kao kiša!
Klečimo, a sve oko nas kao da se spušta,
Ustajemo, a sve što je blizu i što je daleko
Stoji pred nama u suncu, jasno i bistro;
Klečimo slabašni, a ustajemo puni sile!
Zašto dakle da bez razloga lišimo sebe i druge
Mogućnosti da budemo uvijek tako snažni,
Zašto da nas uvijek pritišću brige,
Zašto bismo bili slabi i bez hrabrosti,
Tjeskobni i na mukama, kad imamo molitvu,
I radost, i snagu i hrabrost koji su od Tebe? – Richard C. Trench*

VIII. RATOVANJE

Čovjek koji čak i samo letimično pročita Novi Zavjet lako će zamijetiti da je pojam ratovanja često usko povezan s Kristovim planom na zemlji. Istinsko je Kršćanstvo veoma daleko od lake zabave koju danas nazivaju suvremenim Kršćanstvom. Umjesto njega ne može se podvaliti lagodan način života i trka za užiticima koji su danas u modi. Umjesto toga, ono je bitka za život, beskrajni sukob s paklenim silama. Učenik koji ne razumije da je bitka u tijeku i da više nema povratka nije vrijedan duhovne soli.

U ratu mora postojati jedinstvo. Nije vrijeme za sitne razmirice, stranačku ljubomoru, podijeljenu odanost. Razdijeljena kuća mora pasti. Stoga Kristovi vojnici moraju biti ujedinjeni. Put k jedinstvu je kroz poniznost. To se jasno poručuje u Poslanici Filipljanima 2. Nemoguće je svađati se s istinski poniznim čovjekom. Za borbu su potrebna dva suparnika. *«Oholost rađa samo svađu, a mudrost je u onih koji primaju savjet.»* (Izreke 13:10). Tamo gdje nema ponosa, nema ni mjesta za suparništvo.

Rat traži strogost i požrtvovanost. U bilo kojem važnijem ratu postoji razrađeni sustav ekonomične raspodjele. Krajnje je vrijeme da Kršćani shvate da smo u ratu i da se troškovi moraju svesti na minimum kako bi što veća količina naših sredstava mogla ići na borbu. Ne vide to svi tako jasno kao mladi učenik imenom R. M. Godine 1960 bio je na mjestu predsjednika prvog razreda Kršćanske škole. Tijekom njegovog mandata predloženo je da se odvoje određena sredstva za uobičajene razredne zabave, kapute i poklone za polaznike. Umjesto da odobri takve troškove koji nisu izravno poticali širenje evanđelja, R. M. je dao ostavku. Pismo slijedećeg sadržaja podijeljeno je njegovim kolegama iz razreda na dan kada je objavljena njegova ostavka:

Dragi kolege,

obzirom da je pitanje razrednih zabava, kaputa i poklona izneseno pred kabinet, ja sam, kao predsjednik razreda, razmislio o kršćanskim stavovima vezano za spomenute prijedloge. Smatram da bismo svoju najveću radost pronašli kad bismo sebe, svoj novac i svoje vrijeme u potpunosti predali Kristu i drugima i tako u stvarnosti doživjeli Njegove riječi: «Tko svoj život izgubi zbog mene, naći će ga.»

Situacija u kojoj Kršćani troše novac i vrijeme na stvari čiji izravni ishod nije svjedočanstvo nevjernicima ili izgradnja Njegove djece u Njemu posve je nedosljedna s činjenicom da 7000 ljudi svakodnevno umre od gladi te da više od polovice svijeta nikada nije čulo za jedinu Nadu čovječanstva.

Koliko bismo samo više slave dali Bogu kad bismo pomogli širenje evanđelja na preostalih 60% svijeta – onima koji nikada nisu čuli za Isusa Krista, ili čak u mnoge susjedne domove, umjesto da se sami sastajemo, ograničavamo svoj društveni život na svoje istomišljenike i trošimo novac i vrijeme na vlastitu zabavu.

Obzirom da znam za konkretne potrebe i prilike u kojima se novac može upotrijebiti za znatno uvećavanje slave Isusa Krista i pomaganje bližnjima, ovdje i u inozemstvu, nemoguće mi je odobriti da se razredna sredstva nepotrebno troše na nas. Da sam ja osobno u tako velikoj potrebi, kao što znam da mnogi jesu, htio bih da oni koji to mogu urade sve što je u njihovoj moći kako bi mi donijeli evanđelje i materijalno mi pomogli.

«Činite ljudima ono što želite da i oni vama učine.»

«Tko ima dobra ovoga svijeta i vidi brata svoga u potrebi pa zatvori pred njim srce - kako ljubav Božja ostaje u njemu?»

Stoga, s ljubavlju i uz molitvu da shvatite kako je Gospodin Isus dao sve (2 Korinćanima 8:9), ovime predajem svoju ostavku na mjesto razrednog predsjednika školske godine 1963.

U Njemu s vama, R. M.

Rat traži podnošenje patnji. Ako su mladići danas spremni dati svoj život za domovinu, koliko bi više Kršćani trebali biti spremni izgubiti svoj život za Krista i evanđelje. Vjera koja ništa ne košta nema vrijednosti. Ako nam Gospodin Isus uopće nešto znači, trebao bi nam značiti sve, a nikakva mogućnost gubitka osobne sigurnosti ili mogućnost podnošenja patnji ne bi nas trebala spriječiti da Njemu služimo.

Kad je apostol Pavao branio svoju apostolsku službu pred kritičkim napadima sitnih duša, on se nije pozivao na svoju obiteljsku pozadinu, svoje obrazovanje ili svoje svjetovne uspjehe. Umjesto toga on je ukazao na muke koje je podnio za Gospodina Isusa Krista.

«Poslužitelji su Kristovi? Kao mahnit govorim: ja još više! U naporima - preobilno; u tamicama - preobilno; u batinama - prekomjerno; u smrtnim pogiblima - često. Od Židova primio sam pet puta po četrdeset manje jednu. Tripot sam bio šiban, jednom kamenovan, tripot doživio brodolom, jednu noć i dan proveo sam u bezdanu. Česta putovanja, pogibli od rijeka, pogibli od razbojnika, pogibli od sunarodnjaka, pogibli od pogana, pogibli u gradu, pogibli u pustinji, pogibli na moru, pogibli od lažne braće; u trudu i naporu, često u nespavanju, u gladi i žeđi, često u postovima, u studeni i golotinji! Osim toga, uz drugo, salijetanje svakodnevno, briga za sve crkve» (2 Korinćanima 11:23-28).

Postavljajući svoj plemeniti izazov pred Timoteja, svojega sina u vjeri, on ga je pozvao, *«S njima se zlopati kao dobar vojnik Krista Isusa» (2 Timoteju 2:3).*

Ratovanje zahtijeva strogu poslušnost. Istinski će vojnik slijediti naredbe svojih nadređenih, bez pitanja i bez odlaganja. Besmisleno je zaključiti da će Krista zadovoljiti nešto manje od toga. Kao Stvoritelj i Otkupitelj, On ima svako pravo očekivati da se oni koji idu za Njim u bitku spremno i potpuno pokoravaju Njegovim naredbama.

Rat zahtijeva vještinu u baratanju oružjem. Kršćansko oružje su molitva i Riječ Božja. On se mora baciti na žarku i ustrajnu molitvu u vjeri. Samo se na taj način neprijateljske utvrde mogu srušiti. Stoga i on mora biti vješt u korištenju duhovnog mača, Riječi Božje.

Neprijatelj će uraditi sve što je u njegovoj moći da ga trikovima navede na ispuštanje mača iz ruke. Pokušat će ga navesti da posumnja u nadahnutost Pisma. Ukazivat će mu na navodne nedosljednosti u tekstu. Ponudit će mu suprotne argumente iz znanosti, filozofije i ljudske tradicije. Ali Kristov vojnik mora čvrsto držati svoj položaj i dokazivati učinkovitost svojega oružja koristeći ga bez prestanka.

Čovjeku iz svijeta kršćansko oružje za ratovanje izgleda smiješno. Plan koji je bio djelotvoran u napadu na Jerihon današnji bi vojni čelnici ismijavali. Gideonova malobrojna vojska izazvala bi porugu. A što tek da kažemo o Davidovoj prački i o mnogobrojnoj ali prezrenoj vojsci Božjih luđaka tijekom stoljeća? Duhovni um dobro zna da Bog nije na strani najvećih bataljuna, nego da On radije uzima slabašne, siromašne i prezrene na ovome svijetu kako bi se kroz njih proslavio.

Ratovanje zahtijeva poznavanje neprijatelja i njegove strategije. Isto vrijedi i za kršćansku borbu. *«Jer nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv Vrhovništava, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta, protiv zlih duhova po nebesima» (Efežanima 6:12).* *«I nikakvo čudo! Ta sam se Sotona prerušuje u anđela svjetla. Ništa osobito dakle ako se i službenici njegovi prerušuju u službenike pravednosti. Svršetak će im biti po djelima njihovim» (2 Korinćanima 11:14-15).*

Dobro obučeni kršćanski vojnici zna da najgori napad neće doći od pijanca, običnog lopova ili bludnice, nego upravo od priznatih religijskih službenika. Upravo su religijski čelnici dali Krista Božjega prikovati za križ. Religijski su vođe progonili ranu Crkvu. Pavao je doživio najgori napad upravo od onih koji su za sebe govorili da su Božji slugi. Isto je pravilo vrijedilo stoljećima. Sotonski su se službenici maskirali u službenike pravednosti. Oni koriste religijsku terminologiju, odijevaju religijsku odjeću i afektiraju pobožno ponašanje,

ali njihova srca prepuna su mržnje prema Kristu i prema evanđelju.

Ratovanje zahtijeva koncentraciju. «*Tko vojuje, ne zapleće se u svagdanje poslove kako bi se vojskovođi svidio*» (2 Timoteju 2:4). Kristov učenik postaje netolerantan prema svemu što bi se moglo ispriječiti između njegove duše i potpune predanosti Gospodinu Isusu Kristu. On je odlučan, a da pritom nije uvrjedljiv, čvrst, a da pritom nije nepristojan. Ali on ima samo jednu jedinu strast. Sve drugo mora joj se podložiti.

Ratovanje zahtijeva hrabrost pred opasnošću. «*Zbog toga posegnite za svom opremom Božjom da uzmognete odoljeti u dan zli i održati se kada sve nadvladate. Držite se dakle!*» (Efežanima 6:13-14a). Često se naglašava da oklop kršćanskog vojnika koji se opisuje u Poslanici Efežanima 6:13-18 ne nudi zaštitu za leđa, a time ne omogućuje povlačenje. Zašto bismo se uopće povlačili? Ako smo i više od pobjednika po Onomu koji nas je ljubio (Rimljanima 8:37), ako nitko ne može uspjeti protiv nas jer je Bog za nas, ako je pobjeda osigurana i prije negoli krenemo u bitku, zašto bismo ikada pomišljali na povlačenje?

*Što ako budem s pobjednicima,
Ili poginem s gubitnicima?
Grješnik je samo kukavica,
Odlazak u boj je jedino važan.
Napreduje neprijatelj snažan,
Gospodine, slomljena je moja oštrica;
Njihove zastave ponosne i koplja pogledaj –
Ali me ubodu njihovog mača ne daj.*

Amy Carmichael

IX. VLAST NAD SVIJETOM

Bog nas je pozvao da vladamo svijetom. Njegova nakana nikada nije bila da proživimo prosječan život. Njegova nakana nije da provedemo život kao «niži službenici u nekoj tvrtci.»

Kad je stvorio čovjeka, Bog mu je dao vlast nad zemljom. Okrunio ga je slavom i čašću i sve njemu podložio. Čovjek je bio ogrnut dostojanstvom i vlašću – u samo nešto manjem omjeru od anđela.

Kad je zgriješio, Adam je izgubio veći dio vlasti koju je dobio božanskom odlukom.

Umjesto da ima neospornu vlast, on je nesigurno vladao nesigurnim kraljevstvom.

U evanđelju postoji način na koji možemo ponovo zadobiti tu vlast. Ne radi se više o kontroli nad bijesnim psima ili otrovnim zmijama, nego o pridobivanju pogana za našu baštinu i osvajanju najdaljih krajeva svijeta za naše područje. J. H. Jowett je rekao, «Istinski imperijalizam je carstvo s moralnom i duhovnom vladavinom; privlačenje i vladanje putem fascinantne svjetlosti čistog i posvećenog života.»

Zapravo, ovo dostojanstvo kršćanskog poziva nešto je što Adam nikada nije spoznao. Mi smo Božji partneri u otkupljenju svijeta. Dinsdale T. Young je zapisao, «Ovo je naš zadatak – pomazati ljude u ime Gospodnje kako bi ušli u kraljevski život, kako bi vladali sobom, kako bi služili kraljevstvu.»

Tragedija većeg dijela današnjeg života je neshvaćanje našeg visokog poziva.

Zadovoljavamo se provodeći svoje godine baveći se sitnim stvarima. Puzimo umjesto da letimo. Robovi smo umjesto kraljevi. Malo ljudi ima viziju zauzimanja čitavih zemalja za Krista. Spurgeon je bio iznimka. Napisao je slijedeću dinamičnu poruku svojem sinu:

Ne bih volio da umreš kao milijunaš, ako je Bog htio da budeš misionar. Ne bih volio da se spustiš na razinu kralja ako si trebao biti misionar. Što su svi kraljevi, svi plemići, sve dijademe, što je sve to kada se zbroyi i usporedi s čašću zadobivanja duša za Krista, i to ne na temeljima drugog čovjeka, nego propovijedajući Kristovo evanđelje u udaljenim krajevima?¹

Druga iznimka bio je John Mott, poznati misionar i državni diplomat. Kad ga je predsjednik Coolidge pozvao u službu veleposlanika u Japanu, Mott je odgovorio, «Gospodine Predsjedniče, otkad me Bog pozvao da budem Njegov veleposlanik, moje uši gluhe su za sve druge pozive.»

Billy Graham ispričao je o još jednoj iznimci. Kad je tvrtka Standard Oil Company tražila svojega predstavnika na Dalekom istoku, odabrali su za taj položaj čovjeka koji je bio misionar. Ponudili su mu deset tisuća, a on je odbio tu ponudu; pedeset tisuća, a on je ponovo odbio. Pitali su, «U čemu je problem?» Rekao je, «Vaša plaća je sasvim u redu, ali vaš je posao pretjerano beznačajan. Bog me pozvao da budem misionar.»

Kršćanski je poziv najplemenitiji od svih poziva, a kada to shvatimo naš će život dobiti novu uzvišenost. Nećemo više za sebe govoriti da smo «pozvani da budemo vodoinstalateri» ili da smo «pozvani da budemo liječnici» ili «da budemo zubari.» Umjesto toga vidjet ćemo sebe kao «pozvane da budemo apostoli (izaslanici)», a sve ove druge stvari vidjet ćemo samo kao obične načine zarađivanja za život. Vidjet ćemo sebe kao one koji su pozvani propovijedati evanđelje svakom stvorenju na zemlji, stvarati učenike u svim narodima i evangelizirati svijet.

Kažete da je to ogroman zadatak? Ogroman – istina – ali ne i nemoguć. Međutim, on traži hitan i srčan angažman od strane svakog vjernika.

Pomislite prvo na svjetsko stanovništvo. Danas na zemlji postoji preko šest milijardi ljudi, a stopa porasta je vrtoglava. Od Kristovih vremena trebalo je osamnaest stoljeća da brojka dosegne jednu milijardu. Samo stoljeće kasnije ona se popela na dvije milijarde. U dvadesetom stoljeću porasla je do 4.4 milijarde. Danas se svakog trećeg dana svjetsko stanovništvo uveća za broj stanovnika San Francisca.

Jedan od rezultata ove eksplozije čovječanstva je i to da na zemlji danas postoji dvostruko više ljudi negoli ih je bilo godine 1960. Drugi je da jedna desetina ljudi koji su ikada živjeli, sve od stvaranja svijeta, živi upravo danas.

Kada razmišljamo hitnosti evangelizacije svijeta moramo se prisjetiti da iako je prosječan životni vijek u razvijenim zemljama iznad sedamdeset godina, u ostalim dijelovima svijeta on je ispod četrdeset godina. Duše odlaze u vječnost. Ne možemo gubiti vrijeme u čekanju da s njima podijelimo evanđelje.

Biblija ima središnje mjesto u evangelizaciji svijeta. «*Dakle: vjera po poruci, a poruka riječju Kristovom*» (Rimljanima 10:17). Na svijetu se govori više od 6500 jezika, a Pismo postoji samo na oko 2500 jezika. Jezik kojim su pisane mnoge od ovih Biblija, ili neki njihovi dijelovi, posve je zastario. Ljudima to zvuči kao strani jezik. Svemu tome dodajte i tužnu činjenicu da je 16% stanovništva nepismeno te da stoga ne bi ni moglo čitati Bibliju čak i kad bi ju imali kod sebe.

Zapadni narodi imaju ne samo religijsku slobodu i svjetlo evanđelja, nego i ogromna sredstva na raspolaganju. Kršćani koji u tome imaju udjela odgovorni su za pokretanje svjetske evangelizacije i zadovoljavanje ljudske potrebe za Bogom.

Trećina svijeta naziva sebe Kršćanima, ali to uključuje i mase nominalnih Kršćana. Nitko ne zna točan broj istinskih vjernika. Ipak, netko se usudio procijeniti da bi se cijeli svijet mogao evangelizirati kada bi svaki Kršćanin podijelio evanđelje s četrdeset ljudi koji ga prethodno nisu čuli.

Postoji više od milijardu Rimokatolika i 217 milijuna članova Pravoslavne crkve.

Protestanata ima oko 351 milijun.

Islam je religija koja najbrže raste. Veći dio od njegovih 1.3 milijarde pristalica mlađi je od dvadeset i pet godina. Stanovništvo petnaest zemalja skoro je potpuno muslimansko. Od 10.200 definiranih religija na našoj planeti ostale veće su Hinduizam, Budizam, Ateizam i Judaizam. Sve one zajedno pridodaju još oko 1.4 milijarde duša koje ne pripadaju Spasitelju. Komunistička je još uvijek neprijatelj kršćanske vjere. On nastoji spriječiti petinu svjetske populacije da čuje istinu u Kini, na Kubi, u Vijetnamu, Sjevernoj Koreji i drugdje. Svaki član svake religije i filozofije dragocjen je Gospodinu Isusu. On je umro za svakoga od njih. Svi trebaju čuti evanđelje. Svi su u ozbiljnoj potrebi.

Kako će, dakle, Kristovo evanđelje stići do pripadnika naše generacije? Odgovor je – samo preko ljudi koji ljube Boga svim svojim srcem i koji ljube svoje bližnje kao same sebe. Samo će vjernost i predanost, koje su plod besmrtno ljubavi, ispuniti taj zadatak.

Oni koji osjećaju Kristovu ljubav neće se ustručavati ni pred kakvom žrtvom za Njega. Iz ljubavi prema Njemu uradit će ono što nikada ne bi uradili za materijalni dobitak. Vlastiti životi neće im imati pretjeranu vrijednost. Trošit će sebe i ono što imaju kako ljudi ne bi propadali u neznanju o evanđelju.

*Gospodine razapeti, daj mi srce kao što je Tvoje!
Pouči me kako da ljubim umiruće ljudske duše –*

*I drži moje srce s Tobom u uskoj vezi;
I daj mi ljubav – čistu ljubav s Golgote
Da bih izgubljene dovedio k Tebi. – James A. Stewart*

Ako ljubav nije motiv, stvar je izgubljena. Nema učinka. Služba tada postaje mjed što ječi i cimbal što zveči. Ali kada je ljubav zvijezda vodilja, kad ljudi zapaljeni odanošću Kristu napreduju dalje, nikakva sila na zemlji ne može zaustaviti napredovanje evanđelja. Zamislite grupu učenika, potpuno predanih Isusu Kristu, dok ih ljubav prema Njemu vodni naprijed, dok prolaze morem i kopnom noseći veličanstvenu poruku, neumorno napreduju k novim područjima, pronalazeći posvuda duše za koje je Krist dao život, žarko želeći da svaka od njih postane vječni Spasitelj obožavatelj. Kakve metode ovi onosvjetski ljudi koriste kako bi objavljivali Krista?

Novi Zavjet kao da nam daje dvije osnovne metode širenja evanđelja po svijetu. Prva je javno objavljivanje; druga je privatnom obukom (vidi, npr. Djela 20:20). Ovu prvu najviše je koristio Gospodin Isus i Njegovi učenici. Gdje su se ljudi okupljali, tu se ukazivala prilika za propovijedanje radosne vijesti. Tako vidimo evanđeoska okupljanja na tržnicama, u zatvorima, u sinagogama, na plažama i na obalama rijeka. Zbog hitnosti i same izuzetne naravi poruke bilo je nezamislivo da se evangelizacija ograniči samo na uobičajena mjesta za sastanke.

Druga metoda širenja kršćanske vjere je privatnim poučavanjem pojedinaca. Ovu je metodu Gospodin Isus koristio dok je obučavao dvanaesticu. Pozvao je tu grupicu ljudi kako bi bili s Njim i kako bi ih mogao odaslati dalje. Dan za danom, On ih je poučavao o Božjoj istini. Pred njih je postavio zadatak za koji su bili pozvani. Detaljno ih je upozoravao o opasnostima i poteškoćama koje ih čekaju. Uveo ih je u privatne Božje tajne i učinio ih Svojim suradnicima u slavnom ali mukotrpnom božanskom planu. Potom ih je poslao kao ovce među vukove. Dobivši silu Duha Svetoga, oni su krenuli naprijed kako bi objavili svijetu istinu o uskrsnom i proslavljenom Spasitelju koji je uzašao u nebo. Učinkovitost ove metode vidi se u činjenici da je grupica učenika, svedena na njih jedanaest zbog odlaska izdajnika, preokrenula za Gospodina Isusa Krista cijeli svijet naglavačke. Ne samo da je apostol Pavao sam koristio ovu metodu, nego ju je također preporučio i Timoteju. «...i što si od mene po mnogim svjedocima čuo, to predaj vjernim ljudima koji će biti podobni i druge poučiti» (2 Timoteju 2:2). Prvi korak je pažljivi odabir vjernih ljudi, uz molitvu. Drugi je udjeljivanje uzvišene vizije. Treći je odašiljanje tih ljudi kako bi i oni stvarali druge učenike. (Matej 28:19).

Onima koji vole velike brojke i žude za velikim masama ljudi ova metoda može izgledati dosadnom i zamornom. Ali Bog zna što radi, a Njegove su metode najbolje metode na svijetu. Nekolicina predanih učenika može više postići za Gospodina negoli velika vojska samozadovoljnih pobornika religije.

Dok učenici napreduju u svojem radu u ime Isusa Krista, oni slijede određene principe koji su navedeni u Riječi Božjoj. Kao prvo, oni su mudri kao zmije i krotki kao grlice. Iz božanskih izvora oni dobivaju mudrost na teškom putu kojim moraju hoditi. Istovremeno su krotki i ponizni u svojim odnosima s drugim ljudima. Nitko se ne mora bojati fizičkog nasilja s njihove strane; čovjek se samo treba bojati njihovih molitvi i njihovog nezasitnog svjedočenja.

Ti se učenici drže podalje od politike ovoga svijeta. Ne smatraju se pozvanima u bitku protiv bilo kojeg oblika vladavine ili političke ideologije. Oni mogu djelovati pod bilo kojim

oblikom vladavine i biti odani toj vladi sve do točke kada se od njih traži da kompromitiraju svoje svjedočanstvo ili zaniječu svojega Gospodina. Tada odbijaju poslušnost i suočavaju se s posljedicama. Ali nikada se ne udružuju protiv ljudske vladavine niti se bave revolucijskom taktikom. Zar Gospodin nije u Ivanu 18:36 kazao, *«Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde»*? Ti su ljudi veleposlanici nebeske države i kao takvi kroz ovaj svijet prolaze kao hodočasnici i stranci. Posve su poštenu u svim svojim poslovima. Izbjegavaju lukavstva svake vrste. Njihovo «da» znači da, a njihovo «ne» znači ne. Ne pristaju na popularnu laž da cilj opravdava sredstva. Ni u kojim uvjetima oni neće počinuti zlo kako bi na kraju ishod bio pozitivan. Svaki od njih je utjelovljenje savjesti koja će radije umrijeti negoli počinuti grijeh.

Drugi princip kojeg ovi ljudi slijede bez iznimke je da svoje djelovanje vezuju uz mjesnu crkvu. Odlaze raditi na polja svijeta kako bi pridobili obraćenike za Gospodina Isusa, ali te obraćenike potom odvođe u zajedništvo s mjesnom crkvom gdje se ovi mogu ojačati i izgraditi u najsvetijoj vjeri. Istinski učenici razumiju da je mjesna crkva zemaljska Božja jedinica za širenje vjere te da su najbolja i najtrajnija djela stvorena u tim okvirima. Učenici se mudro čuvaju uplitanja u zahtjevne i komplicirane saveze bilo kakve vrste. Čvrsto odbijaju prihvatiti da njihovim kretanjem određuje bilo kakva ljudska organizacija. Svoje naredbe primaju izravno iz nebeskog stožera. To ne znači da oni djeluju bez pristanka i povjerenja Kršćana u svojoj mjesnoj crkvi. Naprotiv, oni na njihovo odobravanje gledaju kao na potvrdu Božjeg poziva za neku službu. Ali oni insistiraju na nužnosti služenja Kristu u poslušnosti Njegovoj Riječi i Njegovom upravljanju.

Naposljetku, ovi učenici izbjegavaju publicitet. Nastoje se držati u pozadini. Njihov je cilj proslaviti i objaviti Krista. Ne traže velike stvari za sebe, niti žele svoju strategiju otkrivati neprijatelju. Stoga oni rade marljivo i u tišini, nezainteresirani za ljudsku pohvalu ili kritiku.

Oni znaju da će nebo biti najbolje i najsigurnije mjesto na kojem mogu doznati kakvi su rezultati njihovog truda.

X. UČENIŠTVO I BRAK

«Doista, ima za ženidbu nesposobnih koji se takvi iz utrobe materine rodiše. Ima nesposobnih koje ljudi onesposobiše. A ima nesposobnih koji sami sebe onesposobiše poradi kraljevstva nebeskoga. Tko može shvatiti, neka shvati» (Matej 19:12).

Jedno od najvećih pitanja s kojim se svaki učenik mora suočiti je poziva li ga Bog u brak ili u celibat. To je posve individualna stvar kojom upravlja Gospodin. Nitko to ne može određivati za drugoga, a uplitanje u tako važnu stvar može biti čak i pogubno. Općenito učenje Riječi Božje je da je Bog za čovječanstvo stvorio brak s nekoliko ciljeva: Brak je određen za zajedništvo i zadovoljstvo. «I reče Jahve, Bog: "Nije dobro da čovjek bude sam: načinit ću mu pomoć kao što je on» (Postanak 2:18).

Određen je i za produljenje vrste. To se vidi iz Božje zapovijedi, «I blagoslovi ih Bog i reče im: "Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!» (Postanak 1:28).

Određen je za očuvanje čistoće u obitelji i u društvu. «Ipak, zbog bludnosti, neka svaki ima svoju ženu i svaka neka ima svoga muža» (1 Korinćanima 7:2). Ništa u Riječi Božjoj ne govori nam da brak nije u skladu sa življenjem u čistoći, odanosti i služenju Kristu. Umjesto toga podsjeća nas se, «Ženidba neka bude u časti u svijetu i postelja neokaljana!» (Hebrejima 13:4a). Vidimo također da se kaže: «Tko je našao ženu, našao je sreću i stekao milost od Jahve» (Izreke 18:22). Riječi Propovjednika često se mogu primijeniti i na brak, «Bolje je dvojici nego jednome, jer imaju bolju plaću za svoj trud» (Propovjednik 4:9), posebice ako je dvoje sjedinjeno u služenju Gospodinu. Uvećana učinkovitost zajedničkog rada vidi se i iz Ponovljenog Zakona 32:30, gdje jedan tjera pred sobom tisuću, a dvojica deset tisuća. Ipak, iako je brak, općenito govoreći, Božja volja za čovječanstvo, to ne znači da je brak uvijek Njegova volja za svakog pojedinca. Iako na to možemo gledati kao na neotuđivo pravo, učenik Gospodina Isusa može se odreći tog prava kako bi sebe još potpunije mogao uložiti u služenje Kristu.

Gospodin Isus naglasio je da će u Njegovom kraljevstvu biti i onih koji će na neki način postati onesposobljeni za brak zbog Njega: «Doista, ima za ženidbu nesposobnih koji se takvi iz utrobe materine rodiše. Ima nesposobnih koje ljudi onesposobiše. A ima nesposobnih koji sami sebe onesposobiše poradi kraljevstva nebeskoga. Tko može shvatiti, neka shvati» (Matej 19:12).

Radi se o potpuno svojevolumnom zavjetu kojeg netko polaže zbog dvaju čimbenika:

1. Zbog Božjeg vođenja u pravcu neženstva.

Zbog želje da se osoba potpunije preda radu za Gospodina, bez dodatnih odgovornosti koje sa sobom donosi obiteljski život.

Čovjek uvijek mora biti siguran da se radi o božanskom pozivu (1 Korinćanima 7:7b). Samo tako učenik može sa sigurnošću znati da će mu Gospodin pružiti potrebnu milost za nastavljajući tim putem.

Ta odluka mora biti svojevolumna. Gdjegod celibat postaje svećeničkom obvezom, znatno se uvećava opasnost od nečistoće i nemoralnosti.

Apostol Pavao naglašava činjenicu da se neoženjena osoba može u većoj mjeri predati radu za Kralja: «A rado bih da budete bezbrižni. Neoženjen se brine za Gospodnje, kako da ugodi Gospodinu. A oženjen se brine za svjetovno, kako da ugodi ženi» (1 Korinćanima 7:32-33).

Zbog tog razloga on kaže da je neoženjenima te udovcima i udovicama bolje ostati u takvom stanju, to jest izvan braka (1 Korinćanima 7:7-8).

Čak i onima koji su već bili u braku, apostol naglašava da mala količina preostalog vremena zahtijeva da se sve podredi velikom zadatku objavljivanja Krista:

«Ovo hoću reći, braćo: Vrijeme je kratko. Odsele i koji imaju žene, neka budu kao da ih nemaju; i koji plaču, kao da ne plaču; i koji se vesele, kao da se ne vesele; i koji kupuju, kao da ne posjeduju; i koji uživaju ovaj svijet, kao da ga ne uživaju, jer - prolazi obličje ovoga svijeta» (1 Korinćanima 7:29-31).

To ni u kojem slučaju ne znači da bi čovjek trebao zanemariti svoje obiteljske dužnosti, ostaviti svoju suprugu i djecu, i jednostavno otputovati, pretvorivši se u misionara. Ali to znači da ne smije živjeti za vlastito zadovoljstvo i ugodu obiteljskog života. Ne smije svoju ženu i djecu koristiti kao ispriku za postavljanje Krista na drugo mjesto.

C. T. Studd se bojavao da bi njegova vjerenica mogla postati toliko okupirana njime da Gospodin Isus više ne bude imao prvo mjesto u njenom životu. Kako bi to izbjegao, napisao je stih kojeg joj je svakodnevno recitirao:

*Isuse, ljubim Te, meni si draži Ti
Nego što će mi Charlie ikada biti.*

Komunisti su naučili kako obiteljske dužnosti staviti na drugo mjesto iza svojeg velikog zadatka – osvajanja čovječanstva za svoju stvar. Gordon Arnold Lonsdale je jedan od takvih primjera. Nakon što je, kao ruski špijun, godine 1960, uhvaćen u Engleskoj, policija je našla pismo njegove supruge i odgovor na šest stranica. Njegova žena je pisala:

Kako je život nepravedan. Potpuno razumijem da moraš raditi i da je to tvoja dužnost te da voliš to što radiš i nastojiš sve obaviti veoma savjesno. Ipak, moje je razmišljanja ponešto ograničeno, kao što to biva kod žena, i užasno se mučim. Napiši mi da me voliš, i možda će mi biti bolje.

Lonsdale je odgovorio, između ostaloga:

Sve što ću ti kazati jest da imam samo jedan život, a osim toga, to nije lagan život. Sve što želim je provesti svoj život tako da se, kad jednom na njega budem gledao, ne budem imao čega sramiti... Uskoro ću navršiti 39 godina; ostaje li mi još mnogo?¹

Pavao je pisao, «Ovo hoću reći, braćo: Vrijeme je kratko. Odsele i koji imaju žene, neka budu kao da ih nemaju» (1 Korinćanima 7:29).

Tragedija je u tome što brak sklopljen na brzinu ili iz krivih razloga često biva sotonsko oruđe kojim se mladi učenik skreće sa svojega puta na kojem bi bio maksimalno koristan Kristu. Mnogi pioniri koji su nekoć obećavali svoju su karijeru revnog služenja Njemu izgubili na bračnom oltaru.

Brak može biti ozbiljan neprijatelj ispunjavanju Kristove volje koja je da o Njemu, Kristu, svi čuju.

Brak je Božji dar, ali kad se on pretvori u prepreku za ispunjavanje Božje volje, taj poklon je tada krivo upotrijebljen. Mogli bismo imenovati mnogo ljudi – i muškaraca i žena – koji su bili pozvani za rad u polju, u inozemstvu, a nikad onamo nisu otišli jer su ih u tom sprječavali njihovi supružnici... Ništa – pa čak ni Božji blagoslov u vidu supružnika – ne

smije zaustavljati Božju nakanu za nečiji život... Danas duše umiru bez Krista jer su nečiji bračni drugovi imali prioritet pred Božjom voljom.²

Za radnike u prvim redovima možda posebno važi misao da je celibat bolji od braka.

Ljudi koji djeluju u predstraži možda sebi budu morali zanijekati čak i najnužnije stvari u životu, da i ne spominjemo one ugodnija ali savršeno zakonita zadovoljstva. Njihova je dužnost da izdrže poteškoće, da budu dobri vojnici koje ovozemaljske stvari ne usporavaju na putu, atlete koje ne zaustavlja nikakav teret... Radi se o pozivu i zaredenju u posebnu službu.³

Za one koji čuju taj poziv i odazovu se, postoji posebna nagrada. Isus je rekao, «*Reče im Isus: "Zaista, kažem vam, vi koji pođoste za mnom, o preporodu, kad Sin Čovječji sjedne na prijestolje svoje slave, i vi ćete sjediti na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest plemena Izraelovih. I tko god ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi imena mojega, stotruko će primiti i život vječni baštiniti*» (Matej 19:28-29).

XI. CIJENA

Gospodin Isus nikada nije pokušao potaknuti ljude da nepromišljeno ispovijedaju vjeru, niti je nastojao privući velike mase ljudi propovijedajući neku poruku popularnog sadržaja. Zapravo, kad god bi se ljudi počeli okupljati oko Njega, on bi se okrenuo k njima i zapanjio ih objavljivanjem najstrožih uvjeta učenja.

U jednoj od takvih situacija naš je Gospodin upozorio one koji ga žele slijediti da prvo razmisle o cijeni koju moraju platiti. Rekao je:

«Tko od vas, nakan graditi kulu, neće prije sjesti i proračunati troškove ima li čime dovršiti: da ga ne bi - pošto već postavi temelj, a ne mogne dovršiti - počeli ismijavati svi koji to vide: 'Ovaj čovjek počeo graditi, a ne može dovršiti!' Ili koji kralj kad polazi da se zarati s drugim kraljem, neće prije sjesti i promisliti da li s deset tisuća može presresti onoga koji na nj dolazi s dvadeset tisuća? Ako ne može, dok je onaj još daleko, poslat će poslanstvo da zaište mir» (Luka 14:28-32).

On ovdje uspoređuje kršćanski način života s činom građenja ili odlaska u rat.

Obična je ludost početi s gradnjom kule, rekao je On, ukoliko niste sigurni da imate sredstva za dovršenje radova. U protivnom će nedovršena građevina stajati kao spomenik vašoj kratkovidnosti.

Prava istina! Jedna je stvar odlučiti se za Krista u toploj emociji masovne evangelizacije. Ali posve je druga stvar zaniijekati sebe, svakodnevno preuzimati na sebe križ i slijediti Krista. Iako je besplatno postati Kršćaninom, veoma je skupo biti dosljedan vjernik koji ide putem požrtvornosti, odvajanja i podnošenja muka zbog Krista. Jedno je dobro započeti kršćansku utrku, ali posve je drugo izdržati ju iz dana u dan, kroz dobre i loše vremenske prilike, kroz bogatstvo i siromaštvo, kroz radost i žalost.

Kritički nastrojeni svijet promatra. Nekim svojim neobičnim instinktom svijet razumije da kršćanski način života zahtijeva sve ili ništa. Kada svijet vidi Kršćanina koji je to «od glave do pete», može mu se smijati, rugati i ismijavati ga – ali ipak će iznutra imati duboko poštovanje prema čovjeku koji se bez razmišljanja odriče samog sebe radi Krista. Ali kad svijet vidi «polovičnog» Kršćanina, prema njemu osjeća samo prijezir. Počinje ga ismijavati, govoreći, «Ovaj je počeo graditi i nije bio u stanju dovršiti. Naveliko je objavio da se obratio, ali sad je poprilično nalik na sve nas ostale. Počeo je u velikoj brzini, a sad mu se kola okreću u prazno.»

Stoga je Spasitelj rekao da nam je bolje prvo sagledati cijenu!

Njegov drugi prikaz odnosi se na kralja koji je drugom kralju objavio rat. Zar ne bi bilo mudro od njega prvo procijeniti može li njegovih 10000 vojnika pobijediti neprijateljsku vojsku koja broji dvostruko više ratnika? Kako bi besmisleno bilo od njega da prvo objavi rat, a tek potom razmisli o svemu, kad se dvije vojske već zapute jedna prema drugoj. Jedino što bi mu tada preostalo bilo bi istaknuti bijelu zastavu i odaslati k protivnicima izaslanstvo za predaju, i tako otvoreno puzati u prašini i skrušeno tražiti mir.

Uspoređivanje kršćanskog života s ratovanjem nije pretjerano. U tom životu postoje najgori neprijatelji – svijet, tijelo i sotona. Dolazi do obeshrabrenja, krvoprolića i patnje. Tu su dugi i zamorni sati provedeni u bdijenju i žudnji za danjim svjetlom. Tu su strah, naporan rad i iskušenja. A tu je i svakodnevno umiranje.

Svatko tko krene slijediti Krista trebao bi se prisjetiti Getsemanija, Gabate i Golgote. Potom bi trebao razmisliti o cijeni. Radi se o potpunoj predanosti Kristu ili pak o polovičnom predavanju uz sramotu i degradaciju.

Ovim dvama prikazima Gospodin Isus je upozorio Svoje slušatelje da se čuvaju brzoplete odluke vezano za Njegovo učenje. Mogao im je obećati progonstvo, nevolje i muke. Prvo

su trebali izračunati cijenu!

A što je cijena? Slijedeći stih odgovara na to pitanje: «*Tako dakle nijedan od vas koji se ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik*» (Luka 14:33).

Cijena je «sve» - sve što čovjek ima i sve što jest. To je važno za Spasitelja, pa ni za one koji Njega žele slijediti ne može značiti ništa manje. Ako je On, koji je bio bogat iznad svake zamisli, svojevremeno postao siromahom, zar će Njegovi učenici dobiti krunu po nekoj nižoj cijeni?

Potom je Gospodin Isus Svoje izlaganje zaključio ovom rečenicom: «*Dobra je sol. Ali ako i sol obljutavi, čime će se ona začiniti?*» (Luka 14:34).

Čini se da u biblijskim vremenima ljudi nisu imali čistu sol kakvu mi danas imamo na svojim stolovima. Njihova je sol sadržavala razne nečistoće kao što je pijesak i drugo. Na neki je način bilo moguće da sol izgubi svoju slanost, a ono što bi preostalo bilo je bljutavo i bezvrijedno. Nije se moglo koristiti ni kao sol ni kao gnojivo. U ono se vrijeme takav ostatak koristio za posipanje putova. Stoga Isus kaže, «*Vi ste sol zemlje. Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti? Nije više ni za što, nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze*» (Matej 5:13).

Smisao ovog prikaza je jasan. Postoji samo jedna glavna svrha postojanja Kršćana – proslavljanje Boga životom koji je potpuno posvećen Njemu. Kršćanin može izgubiti svoj okus ako prikuplja bogatstvo na zemlji, ako se zalaže za svoju vlastitu udobnost i zadovoljstvo, nastojeći da stekne sebi ime u svijetu, prostituiranjem svojega života i talenata za bezvrijedna svjetska dobra.

Ako vjernik propusti shvatiti središnji cilj svojeg postojanja, tada je propustio sve. Nije ni koristan niti upotrebljiv kao ukras. Njegova je sudbina poput bljutave soli, bit će pregažen, ljudi će ga ismijati, prezirati i rugati mu se.

Ovo su posljednje riječi: «*Tko ima uši da čuje, neka čuje!*» (Luka 14:35).

Naš je Gospodin često, kada bi izgovorio nešto ozbiljno i teško, dodao i ove riječi. Bilo je to kao da je znao da ih svi ljudi neće prihvatiti. Znao je da će ih neki nastojati izvrnuti različitim objašnjenjima i otupjeti britku oštricu Njegovih zahtjeva.

Ali On je također znao da će biti i otvorenih srdaca, mladih i starih, koja će se priklanяти Njegovim uvjetima i postati Njega dostojna. Stoga je ostavljao otvorena vrata! «*Tko ima uši da čuje, neka čuje!*» Oni koji čuju su oni koji su sračunali cijenu koju valja platiti i ipak su ostali:

*Odlučio sam da slijedim Krista,
I da nitko neće, ja idem za Njim,
Svijet jeza mnom, križ je preda mnom,
Neću se vratit' nikada.*

XII. SJENA MUČENIŠTVA

Kad je čovjek uistinu predan Isus Kristu, tada mu izgleda malo važno hoće li živjeti ili umrijeti. Sve što mu je važno je da se Gospodin proslavi.

Kada čitate knjigu *The Triumph of John and Betty Stam*, vidite da se kroz cijelo djelo provlači stih, «*kako željno i očekujem i nadam se da se ni zbog čega neću smesti, nego da će se mojom posvemašnjom odvažnošću - kako uvijek tako i sada - Krist uzveličati u mom tijelu, bilo životom, bilo smrću*» (Filipljanima 1:20).

Ista se misao nalazi i u tekstovima Jima Elliota. Dok je još bio student na Wheaton College-u, u svoj je dnevnik zapisao, «*Spreman sam umrijeti za Aucas.*» Drugom je prilikom zapisao:

Oče, uzmi moj život, i samu moju krv, ako Ti to hoćeš, i progutaj ga Svojom vatrom. Ne želim ga zadržati jer ne pripada meni da bih ga mogao spasiti. Uzmi ga, Gospodine, uzmi ga cijelog. Ugasi moj život kao žrtvu za svijet. Krv je jedino vrijedna ako teče na Tvojem oltaru.¹

Izgleda da su mnogi Božji junaci došli do te iste točke u svojem odnosu s Bogom. Shvatili su smisao stiha, «*Zaista, zaista, kažem vam: ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod*» (Ivan 12:24). Bili su spremni postati to sjeme.

Spasitelj je Svoje učenike poučavao upravo o takvom stavu. «*Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti*» (Luka 9:24).

Što više o tome mislimo, to nam ta istina postaje razumnijom.

Kao prvo, naš nam život ionako ne pripada. On pripada Njemu koji nas je držao vrijednima cijene Svoje dragocjene krvi. Možemo li se sebično držati nečega što pripada drugomu? C.

T. Studd je na to pitanje za sebe odgovorio kad je slijedeće riječi zapisao na sveučilištu Cambridge University u Engleskoj, godine 1883:

Znao sam da je Isus umro za mene, ali nisam nikada shvatio da ukoliko je On umro za mene, ja tada ne pripadam sebi. Otkupljenje znači plaćanje cijene za nekoga, stoga, ako pripadam Njemu, mogu biti lopov i zadržati ono što mi ne pripada, ili se pak moram svega odreći za Boga. Kad sam napokon shvatio da je Isus umro za mene, nije mi više bilo teško odreći se svega radi Njega.

Kao drugo, svi ćemo mi ionako umrijeti ako se Gospodin ne vrati u međuvremenu. Zar bi bila veća tragedija ako umremo u službi Kralju negoli kao obični dio statistike? Zar Jim Elliot nije bio u pravu kad je rekao, «*Nije lud onaj koji se odriče onoga što ionako ne može zadržati, u korist onoga što nikad neće izgubiti*»?

Kao treće, nepobitna logika kaže da, obzirom da je Gospodin Isus umro za nas, najmanje što možemo učiniti je umrijeti za Njega. Ako sluga nije veći od svojega gospodara, kakvo pravo imamo otići u nebo na ugodniji način negoli je Gospodin Isus onamo otišao? Upravo je ova misao potakla C. T. Studda da kaže, «*Ako je Isus Krist Bog i ako je umro za mene, tada meni nijedna žrtva za Njega nije prevelika.*»

Naposljetku, pogrešno je čvrsto se držati našeg života kad bi vječni blagoslov mogao poteći k našim bližnjima ako ga bez razmišljanja ispustimo iz svojih ruku. Ljudi često daju svoje živote za medicinska istraživanja. Drugi umiru spašavajući svoje najmilije iz građevina u plamenu. Drugi pak umiru u bitci braneći svoju domovinu od neprijateljskog napada. Koliko su nam vrijedne ljudske duše? Možemo li, zajedno s F. W. H. Myers, kazati:

*Ljude vidim samo kao duše –
U okovima, a trebali bi biti osvajači,*

*Robovi, a trebali bi biti kraljevi,
Jedinu nadu polažu u prazninu,
Žalosno se zadovoljavaju materijalnim stvarima.*

*Potom me hvata neizdrživa želja,
Trnci poput zvuka trube –
Spasiti te ljude! Dati život za njihovo spasenje,
Umrijeti za njihov život, dati sebe za njih.*

Ne moraju baš svi dati svoj život kao mučenici. Lomača, koplje i giljotina namijenjeni su odabranoj nekolicini, relativno govoreći. Ali svatko od nas može imati mučenički duh, mučenički žar, mučeničku predanost. Svatko od nas može živjeti kao oni koji su se odrekli svojega života radi Krista.

*Bilo dobro ili loše, križ ili kruna,
Bio grom ili duga;
Bacam svoje tijelo i dušu dolje
Da Bog po njima ore.*

Nepoznati Autor

XIII. NAGRADE UČENIŠTVA

Život koji je ostavljen radi Gospodina Isusa nosi svoju vlastitu duboku nagradu. Slijediti Krista, koji je život u najizravnijem smislu, znači doživjeti radost i zadovoljstvo.

Spasitelj je opetovano govorio, «*Tko nađe život svoj, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život poradi mene, naći će ga.*» Zapravo, ova Njegova rečenica u Evandeljima se nalazi češće negoli bilo to drugo što je govorio (Vidi Matej 10:39; 16:25; Marko 8:35; Luka 9:24; 17:33; Ivan 12:25). Zašto se to tako često ponavlja? Zar to nije stoga što se tom rečenicom definira jedno od temeljnih načela kršćanskog života – da je život kojeg prigrlimo za sebe izgubljen, ali da je život kojeg predamo Njemu pronađen, spašen, zadržan za vječnost?

Biti polovičan Kršćanin znači osigurati sebi jedan život. Biti potpuno Njegov znači uistinu uživati ono najbolje što On ima.

Biti istinski učenik znači biti rob Isusa Krista i spoznati da je služenje Njemu savršena sloboda. Slobodni su svi oni koji mogu kazati, «*Volim svoga gospodara, svoju ženu i svoju djecu, neću da budem slobodan*» (Izlazak 21:5).

Učenika ne sputavaju sitna događanja ili prolazne stvari. Njega zanimaju vječne stvari i on, kao i Hudson Taylor, uživa u činjenici da posjeduje malo toga za što bi trebao brinuti.

Možda je nepoznat, ali je ipak dobro poznat. Iako svakodnevno umire, on ipak uvijek živi.

Trpi kažnjavanje ali nikad ne pogiba. Čak i u tuzi on se raduje. Iako je osobno siromašan, on mnoge obogaćuje. Osobno nema ništa, ali ipak posjeduje sve (2 Korinćanima 6:9-10).

Ako se može kazati da život istinskog učenikstva na duhovnoj razini pruža najviše zadovoljstva na ovom svijetu, s istom se sigurnošću može kazati da takav život u svijetu koji ima doći donosi najveću nagradu. «*Doći će, doista, Sin Čovječji u slavi Oca svoga s anđelima svojim i tada će naplatiti svakomu po djelima njegovim*» (Matej 16:27).

Stoga je istinski blagoslovljen čovjek u vremenu i u vječnosti onaj koji zajedno s Billom Bordenom iz Yale-a može kazati, «*Gospodine, povlačim svoje ruke sa svojega života.*

Postavljam Tebe na prijestolje svojega srca. Mijenjaj, čisti i koristi me kako je Tebi drago.»

*Nije htio da nijedan propadne,
Isus na prijestolju u visini,
Vidje naš jadni posrnuli svijet, sažali se nad našom boli,
Predade Svoj život za nas, divne li ljubavi!
Umiranje, umiranje! Ono nam je na putu,
Srca se slamaju pod preteškim teretom;
Isus bi ih spasio, ali nitko da im to kaže,
Nitko da ih iz grijeha i očaja podigne.*

*Nije htio da nijedan propadne,
Odjenuo se našim tijelom, mukama i bolima,
Došao je po izgubljene, utješiti ožalošćene,
Iscijeliti srce od boli i sramote slomljeno.
Umiranje, umiranje! Žetva je tu,
Radnika je malo, a noć već pada;
Isus te zove, požuri u žetvu,
Zaradit ćeš dragocjene duše umjesto plaće.*

*Vremena ima za zadovoljstvo, a manje za Isusa;
Vremena za svijet i svjetske brige i igre,
Nema vremena za Isusov posao, hranu za gladne,
Za dovođenje duša u vječnu radost.*

*Umiranje, umiranje! Čujte kako nas zovu;
Donesite nam vašeg Spasitelja, pričajte nam o Njemu!
Tako smo umorni, tako nam je teško breme,
A oči nam se od dugog plača mute.*

*Nije htio da nijedan propadne;
Ja Njega slijedim i imam život,
Lakše mi je negoli duši koja ide dolje,
Izgubljena jer pomoć nisam pružio.
Umiranje, umiranje! Ti nisi tako htio,
Učitelju, oprosti i opet nas nadahni;
Odagnaj svjetovnost, pomози nam da stalno
Vidimo vječne vrijednosti.*

Lucy R. Meyer

GDJE JE TVOJE BLAGO?

Narednih šest poglavlja William MacDonalda izvorno je objavljeno u vidu zasebne knjižice. Zbog toga što je njihov sadržaj usko povezan s temom učenja, odlučeno je da ćemo ih uključiti u ovu knjigu.

XIV. GDJE JE TVOJE BLAGO

«Ne zgrćite sebi blago na zemlji, gdje ga moljac i rđa nagriza i gdje ga kradljivci potkapaju i krađu. Zgrćite sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne nagriza i gdje kradljivci ne potkapaju niti krađu. Doista, gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce» (Matej 6:19-21).

Srce se nalazi tamo gdje nam je blago. To može biti u sefu! Ili pak u nebu! Ali nikako na oba mjesta. Netko je rekao, «Kršćanin ili ostavlja svoje bogatstvo, ili ide za njim.»

Gospodin Isus je Svojim učenicima zabranio da prikupljaju bogatstvo na zemlji. Htio je da im srca budu na nebu.

Ipak, danas nam se ovakvo učenje o Kristu čini radikalnim i ekstremnim. Zar je mogao stvarno tako misliti? Zar nas zdravi razum ne potiče da stvaramo prikladne zalihe za starost? Zar On ne očekuje od nas da budemo mudri i ostavimo po strani rezerve za crne dane? Da se brinemo za svoje najmilije? To su ozbiljna pitanja i svi oni koji za sebe kažu da su sljedbenici Kristovi trebaju im se posvetiti iskreno i bez okolišanja.

Koji su odgovori na ta pitanja? Što nas Biblija uči vezano za bogatstvo u životu vjernika? Je li pogrešno sakupljati vlastito bogatstvo? Koji je kršćanski standard života?

XV. MARLJIVI U POSLU

Kao prvo, svi se možemo složiti da Biblija ne zabranjuje zarađivanje novca. Apostol Pavao je radio kao «šatorar» kako bi zaradio za svoje osobne potrebe (Djela 18:1-3; 2 Solunjanima 3:8). Poučio je Solunjanima da čovjeka treba pustiti da gladi ako nije voljan raditi (2 Solunjanima 3:10). Nesumnjivo je da Biblija naglašava kako čovjek mora marljivo raditi kako bi zadovoljio svoje potrebe i potrebe svoje obitelji.

Možemo li stoga kazati da bi vjernik trebao zaraditi što je moguće više novca? Ne, takvu bi tvrdnju trebalo dodatno definirati. Vjernik može zarađivati koliko god je to moguće, ali uz određene uvjete:

Njegov posao ne bi smio imati prednost pred radom za Gospodina. Njegova najvažnija obveza je tražiti prvo kraljevstvo Božje i Njegovu pravednost (Matej 6:33). Služenje i slavljenje ne smiju trpjeti zbog poslovnog pritiska.

Njegove obiteljske dužnosti ne smiju biti zanemarene (1 Timoteju 5:8). Najčešći je omjer da što čovjek više novca zarađuje, to manje vremena ima za svoju ženu i djecu. On to ne može nadoknaditi zasipajući ih raskošnim bogatstvom i udobnošću; to samo uvećava njihovo duhovno i moralno propadanje. Potrebno im je društvo i vodstvo pobožnog muža i oca, daleko više negoli pozamašan račun u banci.

Njegov novac mora biti zarađen u poštenom poslu (Izreke 10:16). To ne treba ni spominjati. Nije dobro da Kršćanin ulaže svoje vrijeme u proizvodnju, distribuciju i reklamiranje proizvoda koji su opasni po zdravlje ili koji doprinose srozavanju morala. Isto tako, Kršćanin ne bi smio provoditi svoj život zabavljajući ljude koji su na putu u pakao. Njegov posao trebao bi biti konstruktivan i dovoditi do nekog zajedničkog dobra.

Vjernik bi, na isti način, trebao biti siguran da svoj novac zarađuje na pošten način (Izreke 20:17). Možda je njegov posao na dobru glasu, ali njegove poslovne metode ipak mogu biti podmukle. Na primjer:

- lažiranje poreznih prijava (Izreke 12:22)
- varanje na vagi i mjerama (Izreke 11:1)
- podmićivanje mjesnih inspektora (Izreke 17:23)
- reklamiranje razlike u proizvodima kada ta razlika stvarno ne postoji (Izreke 20:6)
- lažiranje izvješća o troškovima (Izreke 13:5)
- spekuliranje na tržištu i s dionicama je samo druga vrsta kockanja (Izreke 13:11)
- neadekvatno plaćanje uposlenicima (Izreke 22:16)

Jakov se oglašava upravo protiv ovog posljednjeg grijeha, «*Evo: plaća kosaca vaših njiva - koju im uskratiste - više i vapaji žetelaca dopriješe do ušiju Gospoda nad Vojskama*» (Jakovljeva 5:4).

Kršćanin smije zarađivati koliko god može ako time ne ugrožava vlastito zdravlje. Njegovo je tijelo hram Duha Svetoga (1 Korinćanima 6:19). On ne smije rasipati svoje zdravlje kako bi nakupljao bogatstvo.

I na kraju, Kršćanin smije zarađivati koliko god može ukoliko nije pohlepan. On nikada ne smije postati rob bogatstva (Matej 6:24). Dobro je zarađivati novac, ali nije dobro voljeti ga (Psalam 62:10).

Da zaključimo, Kršćanin smije zarađivati koliko god može sve dok Bogu daje prvo mjesto, dok obavlja svoje obiteljske dužnosti, dok radi konstruktivno i pošteno, dok čuva svoje zdravlje i izbjegava pohlepu.

XVI. IMATI I NE ZADRŽAVATI

Slijedeće pitanje s kojim se moramo suočiti je ovo: «Je li pogrešno gomilati novac?» Što se tiče Novog Zavjeta, odgovor je svakako Da.

Biblija nikoga ne osuđuje zbog bogatstva. Netko može preko noći dobiti nasljedstvo i obogatiti se. Ali Biblija mnogo toga kaže o onomu što radimo sa svojim bogatstvom.

Evo što Biblija poučava:

Kao prvo, svi smo mi Božji upravitelji (1 Korinćanima 4:1-2). To znači da sve što imamo pripada Njemu a ne nama. Naša je dužnost koristiti Njegov novac za Njegovu slavu. Ideja da je 90% sredstava naše za trošenje, dok je ostalih 10% Božji dio, posve je pogrešno shvaćanje Novozavjetnog upravljanja dobrima. Sve pripada Gospodinu.

Kao drugo, moramo biti zadovoljni hranom i odjećom. «*Imamo li dakle hranu i odjeću, zadovoljimo se time*» (1 Timoteju 6:8). Riječ koja se ovdje koristi za odjeću podrazumijeva pokrivalo, bilo da se radi doslovno o odjeći ili o krovu nad glavom, i može se odnositi na bilo kakav zaklon. Stoga stih govori da bismo trebali biti zadovoljni s najnužnijim stvarima u životu – hranom, odjećom i domom. Govoreći o krovu nad glavom, Gospodin nam ovdje dopušta da imamo i više negoli je On imao kad je bio ovdje; On naime nije imao gdje spustiti glavu (Matej 8:20).

Kršćanin koji vodi neki posao treba, naravno, određeni kapital kako bi se posao mogao odvijati. On mora biti u stanju kupiti sirovine, platiti svoje uposlenike i udovoljiti drugim financijskim zahtjevima koji mu se nalaze na putu svakog dana. Biblija ni na koji način ne zabranjuje poslovnom Kršćaninu da posjeduje poslovna sredstva.

Nadalje, trebali bismo živjeti što je ekonomičnije moguće, izbjegavajući bilo kakvo rasipanje. Nakon što je Isus nahranio pet tisuća ljudi, rekao je učenicima da sakupe preostalu hranu (Ivan 6:12). Njegov nas primjer uči da budemo ekonomični gdje god je to moguće. Kupujemo toliko nepotrebnih stvari, posebice u vrijeme Božića, kada trošimo cijela mala bogatstva na bezvrijedne poklone koji se vrlo brzo nađu negdje na tavanu ili u ostavi, gdje nikom nisu od koristi.

Kupujemo skupe stvari čak i kad bi nam one jeftinije bile od iste vrijednosti. (Nije uvijek istina da je jeftinija kupovina bolja. Moramo odvagati cijenu, kvalitetu, vrijeme i slično.)

Moramo se disciplinirati kako bismo se oduprli iskušenju da kupimo sve što poželimo.

Moramo steći naviku skromnog življenja za Sina Čovječjega.

Sve što ne spada u naše izravne potrebe treba se uložiti u rad za Gospodina (1 Timoteju 6:8). Zapamtite! Sve to pripada Njemu. Mi smo Njegovi upravitelji. Naš je zadatak da se što bolje možemo zalažemo za Njegovu stvar na zemlji.

Netko će odmah izjaviti da je ludo, kratkovidno i neodgovorno odricati se svega što nije hrana, odjeća i zaklon i ulagati to u rad za Gospodina.

Ipak, imamo zapis o jednoj osobi koja je uradila upravo to. Bila je udovica, a svoja dva novčića ubacila je u riznicu. Isus ju nije prekorio. Rekao je, «*Doista, kažem vam, ova je sirota udovica ubacila više od svih koji ubacuju u riznicu. Svi su oni zapravo ubacili od svoga suviška, a ona je od svoje sirotinje ubacila sve što je imala, sav svoj žitak*» (Luka 21:3-4).

Zabranjeno nam je nakupljati bogatstvo na zemlji. Riječi u Pismu su jasne i nedvosmislene:

«Ne zgrćite sebi blago na zemlji, gdje ga moljac i rđa nagriza i gdje ga kradljivci potkapaju i krađu. Zgrćite sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne nagriza i gdje kradljivci ne potkapaju niti krađu. Doista, gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce» (Matej 6:19-21).

Što se većine nas tiče, ovi stihovi kao da i nisu zapisani u Bibliji. Vjerujemo da ih je Isus

izgovorio. Vjerujemo da su božanski nadahnuti. Ali ne vjerujemo da se tiču nas osobno. Nismo im poslušni, i što se nas tiče, isto je kao da ih naš Gospodin nikada nije ni izustio. Ipak, i dalje je istina da je **griješ** sakupljati bogatstvo na zemlji. Takvo se postupanje izravno suprotstavlja Riječi Božjoj. Ono što mi nazivamo mudrošću i dalekovidnošću zapravo je buntovništvo i nepravednost. Još uvijek vrijedi pravilo da će naše srce biti tamo gdje nam je i blago.

Dr. Samuela Johnsona jednom su povelu u razgledavanje raskošnog posjeda. Obišao je vilu i lijepo održavano zemljište. Potom se okrenuo svojim prijateljima i rekao im, «Zbog ovakvih stvari čovjeku je na kraju teško umrijeti.»

Naposljetku, za svoju budućnost moramo vjerovati Bogu. Bog poziva Svoj narod na život u vjeri, život ovisnosti o Njemu. On nas uči da molimo, «*Kruh naš svagdanji daj nam danas*» (Matej 6:11). Pričom o mani u pustinji On nas poučava da se iz dana u dan obraćamo Njemu za ispunjenje svojih potreba (Izlazak 16:14-22). On sam mora biti naša sigurnost; ne smijemo se oslanjati na slomljene trske ovoga svijeta.

Ovo je, dakle, volja našega Gospodina za Svoj narod – da shvatimo da smo upravitelji i da sve što imamo pripada Njemu; da trebamo biti zadovoljni s najnužnijim stvarima za život; da trebamo živjeti što je ekonomičnije moguće; da sve što je iznad naših izravnih potreba trebamo uložiti u rad za Gospodina; da ne smijemo zgrtati bogatstvo na zemlji te da moramo Njemu vjerovati za svoju budućnost.

XVII. KAKVO JE ZLO U TOME?

Ali, kakvo je zlo u tome ako Kršćanin sakuplja bogatstvo i zgrće sredstva?

Kao prvo, to je pogrešno jer Biblija tako kaže (Matej 6:19); to bi nam trebao biti dovoljan razlog. Zašto je bilo pogrešno za Adama i Evu jesti plod sa stabla spoznaje dobra i zla? Jer je Bog tako rekao. To bi trebalo za svakog od nas biti posve dovoljno.

Ali to je također pogrešno i stoga što odražava zanemarivanje ogromne duhovne potrebe današnjeg svijeta (Izreke 24:11-12). Milijuni odraslih ljudi, kao i dječaka i djevojčica, nikada nisu čuli evanđelje o milosti Božjoj. Milijuni ljudi nemaju Bibliju, niti evanđeosku literaturu. Milijuni umiru bez Boga, bez Krista, bez nade.

Raspolaganje sredstvima kojima se može poboljšati širenje evanđelja, ako se ta sredstva ne koriste, određeni je oblik duhovnog ubijanja (Ezekiel 33:6).

Takvo ponašanje glasno svjedoči o jedinstvenom nedostatku Božje ljubavi u srcu osobe koja se tako obogaćuje. *«Tko ima dobra ovoga svijeta i vidi brata svoga u potrebi pa zatvori pred njim srce - kako ljubav Božja ostaje u njemu?»* (1 Ivanova 3:17).

Kad su dvojica izgladnelih gubavaca u Starom Zavjetu naišla na veliku količinu hrane, prvo su se osobno nasitili, a potom su potrčali podijeliti svoje otkriće s ostalima (2 Kraljevi 7:9). Zar će Kršćani koji žive u milosti pokazati manje samilosti negoli gubavci koji su živjeli pod zakonom?

Kao treće, pogrešno je nagomilavati novac jer je takvo ponašanje bezobzirno naspram ogromnih fizičkih potreba svijeta (Izreke 3:27-28; 11:26). Bogataš kojeg spominje Luka 16 malo se zanimao za siromaha na svojim vratima. Da je samo otišao do svojega prozora i razmakao zavjese, bio bi vidio pravo utjelovljenje potrebe, nekoga na koga bi vrijedilo potrošiti nešto svojega novca. Ali nije ga bilo briga.

Svijet je prepun Lazara. Oni leže pred našim vratima. A Isus nam kaže, *«Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga»* (Matej 22:39). Ako Ga danas odbijemo poslušati, možda ćemo jednog dana čuti kako nam govori:

«Jer ogladnjeh i ne dadoste mi jesti; ožednjeh i ne dadoste mi piti» (Matej 25:42, 45).

Pogrešno je da Kršćani sakupljaju bogatstvo na zemlji jer to potiče neprijatelje Božje na bogohuljenje (Rimljanima 2:24). Takvo je ponašanje izazvalo Voltairea da kaže, *«Kad se radi o novcu, svi su ljudi iste religije.»*

Mnogi nespaseni ljudi upoznati su s Isusovim učenjima. Oni znaju da je On poučavao da moramo ljubiti svoje bližnje. Oni dobro vide očiglednu nedosljednost kada oni koji za sebe kažu da slijede Isusa uživaju u raskošnim domovima, luksuznim vozilima, bogatim obrocima i skupoj odjeći.

Vrijeme je da se Crkva probudi! Popričajte s obrazovanim mladim ljudima po cijelom svijetu – poslušajte njihovu kritiku Kršćanstva! Oni nisu protiv Isusove etike, ali se otvoreno bune protiv bogatstva Crkve i Kršćana u svijetu koji umire od siromaštva.

Neka Crkva dobro poslušala!

Ali ne zanima nas samo utisak kojeg dobivaju nevjernici. Mislimo također i na utisak mladih Kršćana. Oni promatraju primjer starijih Kršćana. Naš način života važniji je od bilo čega što bismo mogli riječima kazati. Naš sustav vrijednosti ne pokazuje se toliko dirljivom porukom koju prenosimo u nedjelju, koliko ciljevima kojima težimo od ponedjeljka do petka.

Mladi ljudi procjenjuju stvarnost našeg «hodočašća» kroz vrijednost koju pridajemo svojem «šatoru». Njih ne impresioniraju pozivi na sakupljanje sredstava za rad Gospodnji od strane onih koji bi ta ista sredstva mogli pružiti u samo jednom trenutku.

Ukoliko svoj život provodimo sakupljajući bogatstvo ne smije nas čuditi ako mladi ljudi

slijede naš primjer. I ne zaboravimo nikada upozorenje Gospodin Isusa:

«I reče svojim učenicima: "Nije moguće da ne dođu sablazni, no jao onome po kom dolaze; je li s mlinskim kamenom o vratu strovaljen u more, korisnije mu je, nego da sablazni jednoga od ovih malenih» (Luka 17:1-2).

Još jedan razlog zašto je grijeh sakupljati bogatstvo je stoga što se tako Bogu uskraćuje ono što mu pripada (Malahija 3:8). Već smo vidjeli da sve što imamo pripada Njemu. Ako svoje vlasništvo ne možemo koristiti izravno za Njegove interese, tada ta sredstva barem trebamo usmjeriti prema onima koji to mogu. Ostaviti ih u kasici je neoprostivo (Luka 19:20-26). Neposlušnost Bogu na području financijskog upravljanja zatvara pred nama čitave dijelove Biblije (Matej 6:22-23). Postajemo slijepi za dijelove teksta koji su sami po sebi posve jednostavni.

Neobičan je to slijed događaja u posrnuloj naravi, ali to se događa upravo tako.

Što je učenje udaljenije od osobnog centra našeg života i odgovornosti – kao što je, na primjer, slučaj s fizikom i matematikom – to grješne težnje naše naravi manje utječu na naše zaključke. Što nas učenje vodi bliže našoj osobnoj odgovornosti pred Stvoriteljem, to više naša grješna priroda nastoji zaslijepiti naš um za istinu u koju ne želimo vjerovati i ohrabruje nas da se držimo neke pretpostavke koja nas naizgled oslobađa od te odgovornosti.¹

Vežano za to Harrington C. Lees jednom je zapisao: «Najosjetljiviji dio civiliziranog čovjeka je njegov džep, a najoštrija bitka s kojom se propovjednik mora suočiti je kada se njegova propovijed odnosi na džepove ljudi koji ga slušaju.»

Odlomci o samopožrtvovnosti izgleda da su od male važnosti kada na Sion stižemo bez problema. A sigurno je da o odlomcima kojima i sami nismo poslušni ne možemo učinkovito poučavati druge. Stoga je jedan od rezultata ovakve neposlušnosti, kao i svake druge, polovična Biblija (Matej 13:14-15).

Zgrtanje bogatstva čini život vjere praktički nemogućim. Zašto? Jer je skoro nemoguće posjedovati bogatstvo i istovremeno ne polagati vjeru u njega. Čovjek koji posjeduje novac ni ne zna u kolikoj se mjeri oslanja na njega. «*Bogatstvo je bogatašu njegova tvrđava i kao visok zid u mašti njegovoj*» (Izreke 18:11).

On se oslanja na svoj novac kako bi riješio sve svoje probleme, kako bi osigurao trenutno blagostanje i buduću sigurnost. Kad bi sve to odjednom izgubio, njegova pomagala bi nestala i našao bi se u panici.

Istina je da bismo radije vjerovali bankovnom računu kojeg vidimo negoli Bogu kojeg ne vidimo. Sama pomisao da se ne možemo osloniti ni na koga i ni na što osim na Boga dovoljna je da dođe do živčanog sloma.

Kad smo prepušteni samo Njegovoj ruci ne osjećamo se sigurnima; ako pak u svojim rukama imamo bogatstvo i ako smo osigurani od nesreća i promjena, osjećat ćemo se poprilično sigurnima. Ovakav je osjećaj zasigurno posve raširen: «Svima nama prijeti opasnost od zapadanja u ovakav oblik nemirnog nepovjerenja u Božju očinsku brigu» (Samuel Cox).

Božja je volja da naš život bude u stalnoj napetosti zbog oslanjanja na Njega. Idemo protiv njegove volje u svojem životu kada nakupljamo bogatstvo na zemlji.

Život u vjeri jedini je način života koji zadovoljava Boga; bez vjere mu je nemoguće udovoljiti (Hebrejima 11:16).

Život u vjeri je jedini način života koji nosi istinsku sigurnost. «*Zato - zbog vjere da bude po*

milosti to obećanje zajamčeno svemu potomstvu, ne potomstvu samo po Zakonu, nego i po vjeri Abrahama, koji je otac svih nas» (Rimljanima 4:16). Ništa nije tako sigurno kao Božje obećanje, stoga zaključujemo da je život u vjeri bezbrižan život. Živčani i emocionalni poremećaji proizlaze iz materijalizma, a ne iz hodanja s Bogom u vjeri.

Život u vjeri jedini je način življenja u kojem se sva slava daje Bogu. Kada djelujemo prema onome što vidimo, mi proslavljamo ljudsku mudrost i lukavstvo.

Život u vjeri jasno i glasno govori nevjernicima i drugim Kršćanima. Njime se svima svjedoči da na nebu postoji Bog koji odgovara na molitve. Vjera je suprotna vidu; kad nešto možete vidjeti, tada vjera nije moguća. Zgrtanje bogatstva onemogućava život u vjeri.

Život u vjeri ne događa se automatski čim netko postane Kršćaninom. Takav život zahtijeva smisleno djelovanje od strane te osobe. To posebno važi za život u bogatom društvu. Vjernik se treba staviti u položaj u kojem mora vjerovati Bogu. To može uraditi tako da proda sve što ima i razdijeli siromašnima. Tek kad se oslobodi svojih zaliha i drugih lažnih pomagala on se može otisnuti u dubinu.

Ne samo to. Također je sramotno pred našim Gospodinom živjeti kao kraljevi u svijetu u kojem se Njega još uvijek odbija i u kojem se Njegove sluge još uvijek progoni. Pavao je Korinćane oslikao kao ljude koji sjede na najskupljim mjestima u gledalištu arene, s krunama na glavama, odjevene u najfiniju odjeću. Istovremeno je oslikao apostole unutar same arene, spremne da ih prožderu divlje zvijeri.

«Već ste siti, već se obogatiste, bez nas se zakraljiste! Kamo sreće da se zakraljiste da i mi s vama zajedno kraljujemo! Jer Bog je, čini mi se, nas apostole prikazao posljednje, kao na smrt osuđene, jer postali smo prizor svijetu, i anđelima, i ljudima – mi ljudi poradi Krista, vi mudri u Kristu; mi slabi, vi jaki; vi čašćeni, mi prezreni; sve do ovoga časa i gladujemo, i žedamo, i goli smo, i pljuskuju nas, i beskućnici smo, i patimo se radeći svojim rukama. Proklinjani blagoslivljamo, proganjeni ustrajavamo, pogrđivani tješimo. Kao smeće svijeta postasmo, svačiji izmet sve do sada» (1 Korinćanima 4:8-13).

Korinćani su se ponašali kao da vladaju poput kraljeva prije negoli je Krist osobno okrunjen. Na krunidbenim je svečanostima znak krajnjeg nepoštivanja kada niži uzvanici na glavi nose tijare prije negoli se na vladarevu glavu postavi kruna.

Sakupljanje bogatstva izravno je suprotno primjeru Gospodina Isusa. On je bio beskrajno bogat, a ipak je svojevolumeno postao siromahom kako bi nas obogatio Svojim siromaštvom (2 Korinćanima 8:9).

U izvornom novozavjetnom jeziku postoje dvije riječi koje označavaju siromaštvo. Jedna od njih označava stanje radnika koji ne posjeduje ništa povrh svojih osnovnih potreba. Druga riječ označava lišenost bogatstva. Ovu drugu Pavao koristi kada piše o Gospodinu Isusu.

Koliko je ljudi među nama spremno slijediti Isusa sve do kraja?

Drugo zlo bogatstva je da je ono pogubno za molitveni život. Zašto moliti u situaciji kada je svaka materijalna potreba zadovoljena? Još je ozbiljnija situacija kada molimo Boga da uradi ono što i sami možemo uraditi. Na primjer, kako mi, kao vjernici, možemo moliti Boga da pribavi sredstva za određene projekte kada bismo i sami odmah mogli dati ta sredstva? Često se događa da Gospodinov novac Njemu nije na raspolaganju.

Naposljetku, pogrešno je da Kršćani zgrću bogatstvo jer time mogu ohrabriti druge da postanu Kršćanima u nadi da će se obogatiti. Siromaštvo najranijih vjernika bilo je dragocjeno, a ne greškom nametnuto.

Religija koja je okrenula svijet naglavačke, dok su njeni prvi propovjednici bili siromašni ljudi, morala je svakako biti s neba. Da su apostoli posjedovali novac kojeg su mogli dati svojim slušateljima, ili da su ih pratile cijele armije koje su te slušatelje mogle zaplašiti,

nevjernik je lako mogao poreći da je u njihovu uspjehu bilo nečeg čudesnog. Ali siromaštvo učenika našeg Gospodina onemogućilo je takve nevjerničke argumente od samog početka. Doktrinom koja je neprihvatljiva prirodnom srcu, ne imajući ništa čime bi podmitili slušateljstvo ili zadobili poslušnost – nekolicina skromnih Galilejaca potresla je svijet i izmijenila izgled Rimskog carstva. Samo jedna stvar zaslužna je za to. Kristovo evanđelje koje su ti ljudi objavljivali Božja je istina.³

Gilmour Mongolski je zapisao: «Ako među njih odem kao bogataš, stalno će od mene prosi i možda u meni vidjeti izvor darova. Ako im dođem samo s evanđeljem, ništa neće skretati njihovu pažnju s najljepšeg od svih darova.»

«Reče mu Petar: "Srebra i zlata nema u mene, ali što imam - to ti dajem: u ime Isusa Krista Nazarećanina hodaj!"» (Djela 3:6).

Možda će netko kazati da bi samo propovjednici trebali biti siromašni, ali ne nužno i svi Kršćani. Ali na kojem to mjestu Biblija poučava da postoje različiti ekonomski standardi za propovjednike i za druge, za misionare i za ljude koji ostaju kod kuće?

XVIII. SLUČAJ ZAMRZNUTIH DOBARA

Toliko o tome zašto je pogrešno da Kršćanin zgrće bogatstvo. Sada se moramo pozabaviti argumentima koji se obično koriste za opravdavanje vjernika koji su uštedjeli novac kako bi osigurali svoju budućnost i budućnost svoje obitelji.

Prvi je argument otprilike ovo: Razumno je postrani ostaviti novac za starost. Što će biti s nama kad više ne budemo sposobni raditi? Uvijek se mora misliti i na crne dane. Bog očekuje od nas da koristimo svoj razum.

Ovakvo razmišljanje djeluje uvjerljivo, ali to nije jezik vjere. Novčane rezerve su pomagala koja se pretvaraju u zamjenu za vjeru u Gospodina. Kad nešto vidimo, vjera nije moguća. Kad se jednom odlučimo pobrinuti za svoju budućnost, nailazimo na slijedeće probleme. Koliko će biti dovoljno? Koliko ćemo još živjeti? Hoće li doći do ekonomske krize? Hoće li doći do inflacije? Hoćemo li imati ozbiljne medicinske troškove?

Nemoguće je znati koliko će biti dovoljno. Stoga provodimo svoj život nagomilavajući bogatstvo kako bismo se osigurali za nekolicinu kratkih godina provedenih u mirovini. U međuvremenu, Bog je okraden, a svoj vlastiti život smo proveli tražeći sigurnost tamo gdje ju nije moguće naći.

Koliko je samo bolje raditi za naše trenutne potrebe, služiti Gospodina u najvećoj mjeri, uložiti sve što prelazi naše trenutne potrebe u rad za Gospodina i vjerovati Njemu da će se pobrinuti za budućnost. Onima koji Njega stavljaju na prvo mjesto, On je obećao, «*sve će vam se ostalo dodati*» (Matej 6:33).

Filipljanima koji su koristili Gospodnji novac za širenje istine, Pavao je napisao: «*A Bog moj ispunit će svaku vašu potrebu po bogatstvu svome, veličanstveno, u Kristu Isusu*» (Filipljanima 4:19).

Postoji neopisiva tragedija u suvremenoj filozofiji provođenja života u nakupljanju bogatstva, s nadom da će se vrijeme mirovine posvetiti Gospodinu. To znači dati najbolje godine života nekom poduzeću, i potom ono malo što ostane dobaciti Isusu. A čak je i ono malo što na kraju preostane posve nesigurno. Često se privede kraju prije negoli čovjek obriše prašinu sa svoje Biblije.

Čini se posve razumno pobrinuti se za crne dane. Međutim, temeljnu istinu lijepo je izrazio Cameron Thompson: «Bog Svoje najbolje blagoslove izlijeva na one koji dobro paze da se ništa ne zalijepi za njihove ruke. Osobe koje više cijene crne dane od sadašnje agonije svijeta neće dobiti blagoslov od Boga.»

Drugi argument koji se koristi za opravdavanje zgrtanja bogatstva na zemlji temelji se na stihu iz 1 Timoteju 5:8, «*Ako li se tkogod za svoje, navlastito za ukućane, ne stara, zanijekao je vjeru i gori je od nevjernika.*»

U ovom odlomku Pavao govori o brizi za udovice u crkvi. On kaže da su udovičini kršćanski rođaci odgovorni brinuti za nju. Ako ona nema rođaka koji bi se za nju pobrinuli, tada je to zadatak crkve.

Ali važno je uvidjeti da Pavao ne govori o sakupljanju sredstava kojima će se udovica pomagati negdje u budućnosti. Umjesto toga, on govori o brizi za njene sadašnje potrebe. Kršćani se trebaju svakodnevno brinuti za rodbinu u nevolji; ako tako ne postupaju, to je praktično poricanje kršćanske vjere koja poučava o ljubavi i velikodušnosti. Čak i nevjernici brinu za svoje rođake. Vjernik koji tako ne postupa stoga je gori od nevjernika.

Taj stih ne govori ništa o rezervama ili investicijama. Odnosi se samo na trenutne potrebe, a ne na buduće obveze.

Treći je argument usko povezan s drugim. Mnogi kršćanski roditelji smatraju da je jedna od njihovih dužnosti ostaviti svojoj djeci što veće nasljedstvo. Oni misle da je to jedan vid onoga što znači brinuti se za svoje ukućane (1 Timoteju 5:8). Bez obzira na to jesu li djeca vjernici ili ne; postoji duboka želja da im se ostavi dobro opremljeno gnijezdo.

Druga Korinćanima 12:14 ponekad se koristi za učenje o tome kako roditelji moraju štedjeti novac kako bi ga ostavili svojoj djeci. Stih ide kako slijedi: «...*Djeca doista nisu dužna stjecati roditeljima, nego roditelji djeci.*»

Kao što smo i ranije kazali, konkretni kontekst odnosi se na pitanje Pavlovog financijskog uzdržavanja. On od Korinćana nije uzeo nikakvog novca, nego se uzdržavao darovima drugih crkava dok je propovijedao u Korintu (2 Korinćanima 11:7-8). Sada se ponovo spremao vratiti u Korint, ali je Korinćane uvjeravao da im neće biti na teretu (12:14), tj. da neće ovisiti o njihovoj novčanoj pomoći. Njega nisu zanimala njihova materijalna dobra, nego njihovo duhovno blagostanje.

Upravo u tom trenutku on dodaje, «...*Djeca doista nisu dužna stjecati roditeljima, nego roditelji djeci.*» Korinćani su bili djeca, a Pavao je bio roditelj (1 Korinćanima 4:15). Time im je govorio – s očiglednom ironijom – da ga oni nisu dužni uzdržavati; umjesto toga on bi njih trebao uzdržavati. To je rekao s ironijom jer su oni u stvarnosti trebali doprinijeti njegovom uzdržavanju (1 Korinćanima 9:11, 14), ali se on u njihovom slučaju odlučio odreći toga prava.

Važno je uvidjeti da se ovaj stih ni u kojem slučaju ne odnosi na sakupljanje zaliha za budućnost. O tome se uopće nije radilo. Radilo se o trenutnim potrebama, a Pavao je zapravo govorio, «Na kraju krajeva, djeca uglavnom ne uzdržavaju svoje roditelje; roditelji su ti koji se brinu za svoju djecu.»

Jasno je da praksa sakupljanja nasljedstva za svoju djecu nema potporu u Novom Zavjetu. Najveće blago koje roditelji mogu ostaviti djeci je duhovno nasljedstvo, ali briga oko zarađivanja novca upravo je ono što priječi stvaranje ovog nasljedstva.

Razmislite samo o svim zlima do kojih je došlo zbog financijskog naslijeđa koje su Kršćani ostavljali za sobom.

Mnogi su mladi ljudi upropašteni zbog toga što su odjednom dobili bogatstvo. Počeli su se opijati materijalizmom i zadovoljstvima, a njihovo služenje Kristu time je bilo onemogućeno.

Sjetite se potom brojnih sukoba do kojih je došlo u inače mirnim obiteljima zbog oporuka i posjeda. Sestra je počela zavidjeti sestri, brat bratu. Ružne svađe nastavljaju se do kraja života.

Obiteljsku nesuglasicu oko nasljedstva bilježi i Luka 12:13-14. Isus se odbio uplitati u nju; On na zemlju nije došao radi takvog posla. Međutim, potrudio se objaviti ozbiljno upozorenje na pohlepu nezadovoljnom čovjeku koji nije bio imenovan u oporuci.

Potom imamo i ovakvu situaciju: Roditelji cijelog života naporno rade kako bi svojoj djeci mogli nešto ostaviti. Kasnije ostare i razbole se, a obitelj se mora brinuti za njih. Nezahvalna djeca jedva čekaju da im roditelji umru kako bi se dokopali novca.

Novac ostavljen djeci koja nisu spašena, ili djetetu Kršćaninu u braku s nevjernikom, često pronade svoj put do lažne crkve i potroši se za suzbijanje evanđelja umjesto za njegovo širenje. Razmislite o tome! Novac vjernika koristi se za borbu protiv Istine!

Uz to moramo misliti i na ogromne količine novca koje odlaze vladi u vidu takse za nasljedstvo, kao i advokatima. Sve to moglo se iskoristiti za spašavanje duša.

Neki Kršćani nastoje izbjeći neke od tih problema tako što svoj novac ostavljaju kršćanskim organizacijama. Ali nema garancije da će taj novac ikada stići do tih organizacija. Oporuke se stalno osporavaju i poništavaju, a čak i nevezano za to, praksa ostavljanja novca za sobom nema biblijsku potporu. Nema nikakve garancije da će dotične organizacije još uvijek biti vjerne Gospodinu i Njegovoj Riječi u trenutku kad se oporuka napokon provede.

Vjernici neće primiti nagradu prema onome što ostave u oporuci. U trenutku njihove smrti, novac prestaje biti njihovo vlasništvo.

Ljudi nagomilavaju bogatstvo ali ne znaju tko će u njemu uživati (Psalam 39:6). Jedini način da budete sigurni da će se vaš novac upotrijebiti za Gospodina je da ga date u te svrhe dok

ste još živi. A to je i jedini način da dobijete buduću nagradu.

Kažemo da vjerujemo u skori povratak Gospodina Isusa. Ako je tako, onda bismo morali shvatiti da naše materijalno vlasništvo ima sve manju vrijednost što se više bliži Njegov dolazak. Kad se On uistinu vrati, naše bogatstvo više neće imati vrijednosti ni za nas ni za rad Gospodnji. Stoga je najbolje **sada** uložiti naša dobra u rad za Isusa.

Potom nailazimo na ovaj argument: «Ako svi daju za rad Gospodnji sve što prelazi potrebe skromnog načina života, kako ćemo živjeti? Netko mora nešto zadržati.»

Kako ćemo živjeti? Odgovor je, «Više po vjeri, manje po onom što vidimo!» Nema smisla raspravljati o tome kako to nije izvedivo jer je bilo izvedivo u ranim danima Crkve.

«Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali porazdijelili svima kako bi tko trebao» (Djela 2:44-45).

«Doista, nitko među njima nije oskudijevao jer koji bi god posjedovali zemljišta ili kuće, prodavali bi ih i utržak donosili i stavljali pred noge apostolima. A dijelilo se svakomu koliko je trebao» (Djela 4:34-35).

Pišući Korinćanima, Pavao je poučavao da naša materijalna dobra trebaju biti u pokretu, fluidna a ne zamrznuta. Kadgod smo svjesni nečije stvarne potrebe, naša bi sredstva trebala poteći u pravcu zadovoljavanja te potrebe. Tada bi, kad i sami budemo u potrebi, sredstva na isti način dotjecala i k nama. Na taj bi način dolazilo do stalne ravnoteže sredstava u Božjem narodu.

«Ne dakako: drugima olakšica, vama oskudica, nego - jednakost! U sadašnjem trenutku vaš suvišak za njihovu oskudicu da jednom njihov suvišak bude za vašu oskudicu - te bude jednakost, kao što je pisano: Nije ništa preteklo onome koji bijaše nakupio mnogo, a niti je nedostajalo onome koji bijaše nakupio manje» (2 Korinćanima 8:13-15).

Drugim riječima, ako je netko uistinu živio predano za Gospodina i vjerno upravljao svojim dobrima, drugi bi vjernici trebali biti voljni i sretni podijeliti svoja dobra s tom osobom ukoliko se ikada nađe u potrebi.

Ako smo iskreni prema sebi moramo priznati da nam je odbojna i sama pomisao na ovisnost o drugima. Ponosimo se svojom neovisnošću. Ali zar to nije manifestiranje života za samog sebe, a ne života Gospodin Isusa u nama?

Pavlove upute o pomaganju udovicama u 1 Poslanici Timoteju 5:3-13 podrazumijevaju postojanje crkve u kojoj ljubav Božja izvire iz ljudskog srca, u kojoj sveti djeluju u međusobnoj brizi za ostale i u kojoj novac slobodno teče u pravcu potrebe. Ukoliko bi netko stavio primjedbu da je takav sustav bio djelotvoran u danima rane Crkve, ali da danas ne bi bio moguć, odgovor je jednostavno: takav sustav je moguć i djelotvoran i danas. Postoje Kršćani koji danas žive ovakvim životom vjere. Postoji sila i privlačnost u njihovim životima i to se ne može poreći.

Ali netko će kazati, «Zar Pavao nije rekao, «Znam i oskudijevati, znam i obilovati! Na sve sam i na svašta navikao: i sit biti i gladovati, i obilovati i oskudijevati» (Filipljanima 4:12)?»

Onaj koji postavlja takvo pitanje očigledno zamišlja Pavla kako gladan i žedan, umoran i oskudno odjeven luta pustinjskim bespućima. S druge strane, Pavlovo obilovanje se zamišlja u vidu preplanulog mladića koji upravo izlazi iz svojeg kabrioleta negdje na obali mora; odjevenog u najmoderniju odjeću, koji potom provodi nekoliko tjedana uživajući u raskošnom odmoru. Drugim riječima, zna što su teški dani, ali zna i što je život na visokoj nozi.

Ali no nije baš doslovno ono što Pavao govori u svojem pismu Filipljanima. Moramo se

prisjetiti da je to pismo napisano u zatvoru, a ne u nekom hotelu na obali. Pišući iz zatvora on je rekao, «*Imam svega i u izobilju; namiren sam ...*» (Filipljanima 4:18).

Čovjek bi pomislio da će zatvor spadati u «oskudicu», ali Pavao ga svrstava na stranu «obilja». Stoga nije ispravno koristiti stih Filipljanima 4:12 za opravdavanje raskošnog života u bogatstvu. To nije pouka ovog stiha.

Što je onda sa stihom koji kaže da nam Bog sve bogato daje na uživanje? (1 Timoteju 6:17). Ovaj se stih često navodi kao biblijski dokaz da vjernik treba uživati u «dobrim stvarima ovoga života», što bi značilo da je posve u redu da uživa u najnovijem i najboljem što se može nabaviti. Njegov je slogan, «Ništa nije predobro za Božji narod.»

Ali on još jednom zaboravlja kontekst. Obratite pažnju na početak stiha: «*Onima koji su u sadašnjem svijetu bogati zapovijedaj neka ne budu bahati i neka se ne uzdaju u nesigurno bogatstvo...*» (1 Timoteju 6:17). Drugim riječima, daleko od toga da su isprika za egocentrično uživanje u bogatstvu, riječi koje vidimo u ovom odlomku su zapravo ozbiljno upozorenje bogatima.

Što onda znači to da nam je Bog sve dao bogato na uživanje? To znači da nam sve te stvari nije dao kako bismo ih sakupljali; On želi da u njima uživamo tako što ćemo ih podijeliti s drugim ljudima. Da je to upravo tako jasno se vidi iz dvaju stihova koji slijede:

«Neka dobro čine, neka se bogate dobrim djelima, neka budu darežljivi, zajedničari - prikupljajući sebi lijepu glavnicu za budućnost da osvoje onaj pravi život» (1 Timoteju 6:18-19).

Uživanje u bogatstvima ne nalazi se u njihovom posjedovanju, nego u njihovom korištenju za slavu Božju i za dobro drugih ljudi.

Često nas se podsjeća da je Abraham bio bogat čovjek (Postanak 13:2), te da je ipak nazvan prijateljem Božjim. Naravno, to je istina, ali moramo se prisjetiti da je Abraham živio u starozavjetnom periodu u kojem je materijalno blagostanje bilo obećano onima koji su bili poslušni Gospodinu. Bogatstvo je bilo znak Božjeg blagoslova. Vrijedi li to isto i u vremenu milosti Božje? Bilo bi točnije kazati da je siromaštvo blagoslov ovog perioda.

U prisposobi o Lazaru i bogatašu (Luka 16:19-31), starozavjetni su standardi preokrenuti.

Bogataš je osuđen jer nije svoje bogatstvo iskoristio za pomoć drugima, nego ga je zgrtao za sebe.

S druge strane, zar nam se ne govori da se učimo gledajući mrava?

*«Idi k mravu, lijenčino,
promatraj njegove pute i budi
mudar: on nema vođe,
nadzornika, ni nadstojnika, ljeti se sebi brine za hranu
i prikuplja jelo u doba žetve»* (Izreke 6:6-8).

Zar to ne znači da mrav nakuplja zalihe za budućnost, i zar i mi ne bismo trebali oponašati njegov primjer? Da, ali važno je zapamtiti da mrav ima budućnost na zemlji, dok je budućnost Kršćana na nebu. Vjernik je ovdje prolaznik i stranac; njegov je dom gore na nebu. Na njemu je da sakuplja bogatstvo za svoju istinsku budućnost.

Ali, što se tiče njegovog ovdašnjeg života, zabranjuje mu se da se tjeskobno brine za sutrašnjicu – što će jesti i što će odjenuti (Matej 6:26). Umjesto toga kaže mu se da oponaša ptice koje nikada ne stvaraju zalihe uz svoja gnijezda; a ipak ih naš nebeski Otac hrani.

Argument kaže da Bog brine za vrapce, a koliko li više od toga brine za nas!

Krajnji je argument da osoba mora biti bogata kako bi mogla svjedočiti bogatašima. Prvi Kršćani na to nisu tako gledali.

Povijest nam govori da su mnogi od ranih Kršćana toliko žarko nastojali posvuda pronositi Kristovo evanđelje da su se čak zapošljavali kao sluge ili se prodavali za roblje kako bi mogli prodrijeti u domove bogatih velikaša među poganima, kako bi ondje živjeli i tako iskoristili priliku da u tim kućama govore o Isusovoj ljubavi i Njegovom spasenju.¹

XIX. ŠTO BIBLIJA KAŽE?

Raspravili smo, dakle, glavne argumente koji se koriste za opravdanje Kršćanima koji bogato žive u svijetu u kojem prevladava zastrašujuće siromaštvo. Začudna je opreka u kojoj nasuprot ovoj nekolicini slabih argumenata stoji mnoštvo odlomaka iz Riječi u kojima nas se upozorava na opasnost bogatstva.

*«Čestit čovjek stječe blagoslov,
a tko hrli za bogatstvom,
ne ostaje bez kazne...
...Pohlepnik hrli za bogatstvom,
a ne zna da će ga stići oskudica» (Izreke 28:20, 22).*

Bezumni utrkari za materijalnim bogatstvom nije dostojna osoba koja je stvorena na sliku i priliku Božju.

«Nitko ne može služiti dvojici gospodara. Ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili će uz jednoga prijanjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu» (Matej 6:24).

Bog i novac ovdje se oslikavaju kao dvojica gospodara čiji su interesi toliko oprečni da je nemoguće služiti obojici. Ovim stihom se usmrćuje svaka želja za življenjem u oba svijeta, za bogatstvom sada i bogatstvom u budućnosti, za uživanjem u bogatstvu ovdje dolje i nagradom gore ne nebu. Isus je rekao da ne možemo imati i jedno i drugo; morate se odlučiti za jedno od to dvoje.

«A Isus reče svojim učenicima: "Zaista, kažem vas, teško će bogataš u kraljevstvo nebesko. Ponovno vam velim: Lakše je devi kroz uši iglene nego bogatašu u kraljevstvo Božje." Čuvši to, učenici se silno snebivahu govoreći: "Tko se onda može spasiti?" A Isus upre u njih pogled pa im reče: "Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće» (Matej 19:23-26).

Pitam se shvaćamo li ove Isusove riječi dovoljno ozbiljno. On nije rekao da je bogatašu teško ući u kraljevstvo Božje; rekao je da je to ljudskim snagama nemoguće. Neki iglene uši objašnjavaju kao manja vrata unutar velikih gradskih vrata. Deva se morala sagnuti kako bi ušla kroz njih. Međutim, igla o kojoj se ovdje govori je igla za šivanje, a nikakva deva ne može proći kroz njene ušice. Samo posebno čudo božanske moći može omogućiti bogatašu da uđe u kraljevstvo. Zašto se, dakle, tako mučno borimo obraniti ono što je prepreka za ostvarenje čovjekovog vječnog dobra?

«Ali jao vama, bogataši: imate svoju utjehu!» (Luka 6:24). Sveti Sin Božji na ovom mjestu izgovara osudu nad bogatašima. Ovdje Njegovu riječ možemo shvatiti jedino doslovno. Ona se ne može odnositi ni na koga drugog osim na bogataše. Zašto stoga pokušavamo blagosloviti one koje Bog ne blagoslivlja?

«Prodajte što god imate i dajte za milostinju! Načinite sebi kese koje ne stare, blago nepropadljivo na nebesima, kamo se kradljivac ne približava i gdje moljac ne rastače. Doista, gdje vam je blago, ondje će vam i srce biti» (Luka 12:33-34).

Ove su riječi bile upućene učenicima (vidi stih 22.). Pokušavamo ih izbjeći govoreći da nisu upućene nama. Ali zašto ne bi bile upućene nama? Opirući se takvim stihovima samo se opiremo blagoslovu.

Potpuno je u skladu s ovim vremenom milosti da rasprodamo svoje najdragocjenije

vlasništvo – svoje dijamante i druge dragulje, svoje originalne slike, svoj antikni namještaj, svoje srebro, svoju kolekciju poštanskih marki – i uložimo ono što od toga dobijemo u spašavanje duša po cijelom svijetu. Gdje nam je srce? Nalazi li se u sefu mjesne banke? Ili je pak na nebu? *«Doista, gdje vam je blago, ondje će vam i srce biti.»*

«Čuvši to, Isus mu reče: "Još ti jedno preostaje: sve što imaš prodaj i razdaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu. A onda dođi i idi za mnom." Kad je on to čuo, ražalosti se jer bijaše silno bogat» (Luka 18:22-23).

Stalno nam govore da je bogati mladić bio poseban slučaj, da naredba da sve prodamo ni na koji način nije bila upućena svima. Čak i da je uistinu tako, učenje se u suštini bitno ne razlikuje od onoga koje nalazimo u odlomku kojeg smo upravo razmotrili (Luka 12:33-34).

«Pa i jest dobitak velik pobožnost, zadovoljna onim što ima! Ta ništa nismo donijeli na svijet te iz njega ništa ni iznijeti ne možemo! Imamo li dakle hranu i odjeću, zadovoljimo se time. Jer oni koji se hoće bogatiti, upadaju u napast, zamku i mnoge nerazumne i štetne požude što ljude strovaljuju u zator i propast. Zaista, korijen svih zala jest srebroljublje; njemu odani, mnogi odlutaše od vjere i sami sebe isprobadaše mukama mnogima. A ti se, Božji čovječe, toga kloni!» (1 Timoteju 6:6-11).

Pavao upozorava da oni koji žude za novcem izlažu sebe mnoštvu muka. O kakvim on mukama govori?

Na prvom je mjestu briga koja uvijek, bez iznimke, prati bogatstvo. *«...Bogatstvo ne da bogatašu zaspati» (Propovjednik 5:12).* Bogatstvo koje bi trebalo donijeti sigurnost zapravo donosi nešto posve obrnuto – stalni strah od krađe, inflacije i padanja vrijednosti na burzi. Na drugom je mjestu bol koju donosi duhovna propast čovjekove djece, do koje dolazi zbog pretjeranog materijalnog obilja. Mali broj potomaka bogatih Kršćana slijedi Gospodina. Tu je i gorko iskustvo kada bogatstvo čovjeka iznevjeri u trenutku kad mu je najpotrebnije. Bogataš nikad ne zna koliko prijatelja zapravo ima. To može izgledati oprečno stihu iz Izreke 14:20 koji kaže, *«I svom prijatelju mrzak je siromah, a bogataš ima mnogo ljubitelja».* Ali radi li se tu o istinskim prijateljima – ili samo o ljudima koji igraju tu ulogu iz sebičnih razloga?

Bogatstvo bez iznimke ne uspijeva zadovoljiti srce, ali zato stvara vječnu žudnju za još većom količinom dobara (Propovjednik 2:8; 4:8; 5:10).

Naposlijetku, bogatstvo često ima loš utjecaj na čovjekov karakter, npr. stvara ponos (Izreke 28:11) i dovodi do neljubaznog ponašanja (Izreke 18:23; Jakovljeva 2:5-7).

Matthew Henry nas podsjeća:

Hebrejska riječ za bogatstvo označava ujedno i «težinu»; a bogatstvo jest breme – breme brige vezano za stjecanje bogatstva, breme straha vezano za čuvanje bogatstva, breme iskušenja, breme muke i breme odgovornosti na samom kraju.

«Onima koji su u sadašnjem svijetu bogati zapovijedaj neka ne budu bahati i neka se ne uzdaju u nesigurno bogatstvo, nego u Boga koji nam sve bogato daje na uživanje; neka dobro čine, neka se bogate dobrim djelima, neka budu darežljivi, zajedničari - prikupljajući sebi lijepu glavnica za budućnost da osvoje onaj pravi život» (1 Timoteju 6:17-19).

U ovim nam se stihovima nalaže da *«Onima koji su u sadašnjem svijetu bogati zapovijedamo...»* Ipak, koliki broj slugu Božjih ispunjava ovaj zadatak? Koliki broj nas nikada nije nešto naložio bogatima? Većina nas nikada nije ni čula poruku o ovom stihu.

Ipak, vjerojatno nije bilo trenutka u kojem je ova revolucionarna poruka bila potrebija negoli danas.

Kako bismo mogli propovijedati tu poruku moramo joj prvo i sami biti poslušni. Ako živimo po onome što vidimo, umjesto po vjeri, ne možemo drugima govoriti da ne smiju stjecati bogatstvo na zemlji. Naš način života tada nadglasava naše riječi.

Bog traži ljude proročkog kova koji će neustrašivo objavljivati Njegovu Riječ bez obzira na posljedice. Ljude kao što je bio Amos, koji je vikao:

*«Počujte ovu riječ, krave bašanske, što boravite na samarijskoj gori,
tlačite potrebite,
ugnjetažite siromahe,
govorite muževima:
"Donesi da pijemo!" Zakle se Jahve Gospod svetošću svojom:
"Dolaze vam, evo, dani kad će vas izvlačiti kukama,
a posljednju od vas ostima. Kroz pukotine ćete izlaziti,
ne obziruć' se nikamo, i biti bačene prema Hermonu" -
riječ je Jahvina» (Amos 4:1-3).*

Ili ljude kao što je bio Hagaj, koji je grmio: *«A vama je vrijeme da stanujete u pokrivenim kućama, dok je ovaj Dom razvaljen» (Hagaj 1:4).*

Naravno, proroci nikada nisu bili popularni. Njihova je prisutnost stavljala njihove suvremenike u neugodnu situaciju. Trpjeli su financijske nedaće i bili odbačeni u društvu. Povremeno bi bili progonjeni, a ako ih ništa nije moglo ušutkati bili bi ubijeni. Njima to nije bilo važno; radije su objavljivali istinu negoli živjeli u laži.

Materijalizam i bogatstvo danas su prepreka izlivanju duhovne sile u Crkvi. Probudjenje se nikada neće dogoditi dok vjernici žive poput kraljeva. Tko će ustati i pozvati Božji narod da se vrati životu vjere i požrtvornosti?

Tko će pokazati ljudima kako da zadobiju onaj istinski život (1 Timoteju 6:19)? C. H. Mackintosh je zapisao, *«Jedini pravi život je život u svjetlu vječnosti – korištenje svega što posjedujemo za objavljivanje slave Božje, s pogledom usmjerenim prema vječnim stanovima. To i samo to je život u punini.»*

«Neka se brat niska soja ponosi svojim uzvišenjem, a bogataš svojim poniženjem. Ta proći će kao cvijet trave: sunce ogranu žarko te usahnu trava i cvijet njezin uvenu; dražest mu lica propade. Tako će i bogataš na stazama svojim usahnuti» (Jakovljeva 1:10-11).

Bogatom se čovjeku ne kaže da se ponosi svojim bogatstvima, nego svojim poniženjem. Zašto je tako? Jer je bogatstvo prolazno poput trave, dok duhovna iskustva i pouke imaju vječnu vrijednost.

«De sada, bogataši, proplačite i zakukajte zbog nevolja koje će vas zadesiti! Bogatstvo vam istrunu, haljine vaše postadoše hrana moljcima, zlato vam i srebro zarđa i rđa će njihova biti svjedočanstvo protiv vas te će kao vatra izjesti tijela vaša! Zgrnuste blago u posljednje dane! Evo: plaća kosaca vaših njiva - koju im uskratiste - viče i vapaji žetelaca dopriješe do ušiju Gospoda nad Vojskama. Raskošno ste na zemlji i razvratno živjeli, utoviste srca svoja za dan klanja! Osudiste i ubiste pravednika: on vam se ne suprotstavlja!» (Jakovljeva 5:1-6).

Ovdje Duh Božji viče protiv zgrtanja bogatstva (stih 3.), protiv nepoštenog zarađivanja novca na neisplaćenim ili umanjenim nadnicama (stih 4.), protiv raskošnog načina života (stih 5.) i protiv iskorištavanja nedužnih ljudi koji se nisu u stanju obraniti (stih 6.).

Besmisleno je raspravljati o tome jesu li ovi stihovi upravljani vjernicima ili nevjernicima. Ako cipela pristaje, trebamo ju obuti!

«Govoriš: 'Bogat sam, obogatih se, ništa mi ne treba!' A ne znaš da si nevolja i bijeda, i ubog, i slijep, i gol. Savjetujem ti: kupi od mene zlata u vatri žežena da se obogatiš i bijele haljine da se odjeneš da se ne vidi tvoja sramotna golotinja; i pomasti da oči pomažeš i vidiš. Ja korim i odgajam one koje ljubim. Revan budi i obrati se!» (Otkrivenje 3:17-19).

Ovo je Gospodinova posljednja poruka crkvama. Ovo su Njegove oštre riječi crkvi u Laodiceji. Uistinu im nije potrebno posebno objašnjenje. Dobro znamo što se njima govori. A znamo i to da se mogu primijeniti i na nas. Sve što trebamo je poslušnost.

UPOZORENJE LIJENČINAMA!

Uvijek postoji opasnost da bi se ovakvo poglavlje moglo iskoristiti kao isprika za nerad. Netko tko nije ljubitelj rada mogao bi ovo pročitati i kazati, «Uvijek sam tako vjerovao.» Dakle, ova poruka nije za lijenčine ili za one koji smatraju da im svijet (ili crkva) duguju održavanje. Bog za takve ljude ima posve drugačiju poruku: «Diži se iz kreveta i kreni na posao» (vidi 2 Solunjanima 3:6-12).

Ova je poruka za ljude koji su ozbiljni, marljivi i naporno rade. Oni koji se marljivo brinu za zadovoljavanje potreba svoje obitelji i koji žive prvenstveno za Gospodinove interese mogu se pouzdati u to da će se Gospodin brinuti za njih u budućnosti.

UPOZORENJE PROTIV OSUĐIVANJA!

Još jednu opasnost treba izbjegavati. Radi se o opasnosti osuđivanja ljudi zbog njihovih materijalnih dobara. Ne smijemo osuđivati druge ili otvoreno ispitivati njihovu predanost Gospodinu.

Jedna je stvar objavljivati princip Riječi Božje vezano za bogatstvo. Posve je druga stvar pregledavati kršćanske domove, brzinski u mislima proračunavati njihovu vrijednost i potom uz osudu upirati prstom u njihove vlasnike. Svima nama je dužnost poslušati što Bog kaže, i potom to primijeniti u vlastitom životu. Potrebe velike obitelji bit će svakako veće od potreba osobe koja živi sama.

Ne možemo drugom čovjeku objasniti što u njegovom slučaju znači poslušnost Božjim zapovijedima. Kao upravitelji, svaki od nas će morati Bogu dati račun za sebe osobno, a ne za druge. Neka nas, stoga, Gospodin, izbavi od takvog strogog, kritičkog duha prema drugim ljudima!

ZAKLJUČAK

Jasno je iz Riječi Božje da vjernici trebaju biti zadovoljni s hranom, odjećom i krovom nad glavom; da trebaju biti marljivi u zadovoljavanju potreba svoje obitelji; te da sav višak trebaju uložiti u rad za Gospodina. Ne bi trebali sakupljati sredstva za svoju buduću sigurnost, nego bi se trebali za to pouzdati u Gospodina. Najveći cilj njihovog života trebao bi biti služenje Gospodinu Isusu Kristu; sve ostalo trebali bi podrediti ovome.

To je život kakvog poučavaju Evanđelja, kakav se provodi u Djelima, i kakav se izlaže u Poslasticama. Najveći je primjer sam Gospodin Isus. Ali netko bi mogao pitati, «Kako da sve to praktično ostvarim u svojem životu? Što moram uraditi?»

Kao prvo, moramo se predati Gospodinu (2 Korinćanima 8:5). Kada postanemo Njegovi, sigurno je da će i naše vlasništvo biti Njegovo.

Kada Gospodin pokaže prstom na određeno područje u našem životu, moramo odmah reagirati. Možda će On u našim srcima stvoriti nelagodu zbog toga što jedemo u skupim restoranima? Ili zato što novac trošimo na skupu sportsku opremu? Dok promatramo najnoviji model skupog automobila ili motocikla, možda nam On ukaže na mogućnost kupovine skromnijeg vozila i davanja preostalog novca za širenje evanđelja. Možda se dogodi da On uvede revoluciju u našu garderobu, kako bi se mnogi odjenuli u Božju odoru pravednosti. Možda vam ukaže na mogućnost prelaska na manje zahtjevno radno mjesto. Mogli bismo se riješiti ljubavi prema svojoj skupoj kući i razmisliti o preseljenju u skromniju.

Znat ćemo kad nam Bog progovori o takvim stvarima. Bit će to tako jasno da bi odbijanje bilo otvoreni izraz neposlušnosti.

Ovo je treća stvar: «Što god vam rekne, učinite!» (Ivan 2:5). Prijatelji vas možda neće shvatiti. Rodbina će vam možda zamjeriti. Bit će reperkusija. Ali slijedite Isusa i Njemu prepustite sve ostalo.

Sve što prelazi preko vaših trenutnih potreba uložite u rad za Gospodina. Molite za božansko vodstvo. Tražite od Njega da vam pokaže gdje trebate upravit sredstva. On će to uraditi! Neka nam Gospodin dopusti da u svojem životu i svojoj generaciji vidimo povratak takve kršćanske predanosti. John Wesley je jednom ovako molio:

O, kad bi mi Bog dao ono za čim čeznem! Prije negoli odem k Njemu i nitko me više ne vidi, da vidim ljude potpuno predane Bogu, razapete za ovaj svijet, a svijet razapet za njih. Ljude koji su istinski dali svoje tijelo, dušu i sve što imaju Bogu! Kako bih tada radosno rekao, «Pusti sada slugu Svojega da ode u miru.»

GOSPODINE, SLOMI ME!

Ova posljednja poglavlja izvorno su objavljena kao zasebna knjižica istog naslova. Bilo bi pogrešno krenuti u bilo kakvu raspravu o učenštvu a da se ne naglasi i ova tema od temeljne važnosti.

XX. BOG CIJENI ONO ŠTO JE SLOMLJENO

«Slomljenost duha koji se ne opire Očevoj ruci glavni je element plodnosti duša u kojima On djeluje. On od nas ne traži snagu, nego slabost; ne traži obrambenu moć, nego popuštanje pred Njim. Sva sila pripada Njemu; Njegova snaga usavršava se u slabosti» (Nepoznati autor).

Trideset godina nakon što je nastalo djelo *Abide in Christ*, njegov autor, Andrew Murray, je rekao: «Želim da znate da svećenik ili kršćanski autor mogu često biti potaknuti da kažu i više od onoga što su osobno iskusili. U ono vrijeme (kad je napisana knjiga *Abide in Christ*) nisam bio iskusio sve ono o čemu sam pisao. Ni danas ne mogu kazati da imam savršeno iskustvo svega onoga.»

Zar u tom istom duhu i Apostol Pavao nije zapisao, «*Ne kao da sam već postigao ili dopro do savršenstva, nego - hitim ne bih li kako dohvatio jer sam i zahvaćen od Krista*» (Filipljanima 3:12).

Isto to osjećam vezano za slijedeće poglavlje, «Gospodine, slomi me!» Breme Gospodnje potiče me da napišem ove stvari. Istina je preuzvišena i pretjerano važna da bih ju izostavio samo zbog toga što ju nisam u potpunosti iskusio. Težnja mojega srca je da dostignem sve ono o čemu pišem a još uvijek to nisam potpuno doživio.

XXI. BOG ŽELI DA SVI MI BUDEMO SLOMLJENI

Kad se nešto slomi, vrijednost tog predmeta najčešće opada ili potpuno nestaje. Razbijeno posuđe, razbijene boce ili ogledala najčešće se bacaju. Čak i obično sitno oštećenje na komadu namještaja ili mala rupa na odjeći općenito umanjuju njihovu cijenu.

Međutim, u duhovnom svijetu nije tako. Bog najviše cijeni ono što je slomljeno – posebice slomljene osobe. Upravo zbog toga čitamo stihove kao što je: «*Blizu je Jahve onima koji su skršena srca, a klonule duše spašava*» (Psalam 34:19). «*Žrtva Bogu duh je raskajan, srce raskajano, ponizno, Bože, nećeš prezreti*» (Psalam 51:19). Bog odbija ponosne i uznosite, ali ne može odoljeti osobi koja je ponizna i koja se kaje. Bog se protivi ponosnima, ali poniznima ukazuje milost (Jakovljeva 4:6). U našoj slomljenosti postoji nešto što privlači Njegovu samilost i silu. Stoga je naša slomljenost jedan dio Njegovog čudesnog plana za naš život – slomljenost srca, slomljenost duha, pa čak i slomljenost tijela (2 Korinćanima 4:6-18).

OBRAĆENJE: OBLIK SLOMLJENOSTI

U proces slamanja koji prethodi našem obraćenju uvodi nas djelovanje Duha Svetoga koji nas počinje osvjeđivati o našem grijehu. On nas mora dovesti to točke u kojoj smo voljni priznati da smo izgubljeni, nedostojni, da zaslužujemo pakao. Opiremo se na svakom koraku, ali On se i dalje bori s nama sve dok naš ponos ne bude skrhan, naš hvalisavi jezik utišan, a svaki otpor uklonjen. Ležeći podno Križa mi naposljetku šapućemo, «*Gospodine Isusa, spasi me!*» Goropad je ukroćena, grješnik je svladan, divlji konj je slomljen. Da, divlji konj je slomljen. Po svojoj prirodi divlji konj je neukrotivi bezakonik. Na samu pomisao o uzdama ili sedlu on će se propinjati, skakati i ritati. Može se raditi o prekrasnoj i lijepo građenoj životinji, ali sve dok nije slomljen on ostaje beskoristan po pitanju bilo kakvog posla. Potom nastupa bolan i dugotrajan proces slamanja njegove volje kako bi se divlji konj pokorio uzdama. Kad je viša volja napokon pokorila njegovu volju, životinja pronalazi istinski smisao svojega postojanja.

Vežano za to, dobro je prisjetiti se da je Gospodin Isus bio drvodjelja iz Nazareta, a kao takav vjerojatno je izrađivao drvene jarme. Netko je rekao da je nad ulazom u Njegovu radionicu mogao stajati natpis, «*Moj jaram dobro pristaje.*» Međutim, za nas je važno da naš božanski Gospodin još uvijek izrađuje jarme. On kaže, «*Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim. Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako*» (Matej 11:29-30).

Ipak, jaram je samo za onoga tko je slomljen i podložan. Naša volja mora se ukrotiti i prepustiti Njemu prije nego li od Njega možemo nešto naučiti. On je bio nježna i ponizna srca. Moramo postati poput Njega i tek tada možemo pronaći mir u svojem srcu.

ELEMENTI SLOMLJENOSTI

To nas dovodi do temeljnog pitanja, «*Što znači istinska slomljenost? Kako se ona može vidjeti u životu vjernika? Koji su njihovi osnovni elementi?*»

Pokajanje, ispovijedanje, isprika: Možda je jedna od prvih stvari na koje pomislimo upravo spremnost priznati grijeh pred Bogom i onima prema kojima smo sagriješili. Slomljen čovjek brzo se pokaje. On ne pokušava sakriti grijeh negdje pod tepih. On ga ne pokušava zaboraviti, uz ispriku da «*vrijeme liječi sve rane.*» On juri u prisutnost Božju i viče, «*Zgriješio sam.*» Potom odlazi k osobama koje su povrijeđene njegovim postupcima i kaže, «*Pogriješio sam. Žao mi je. Želim da mi oprostiš.*» Iako s jedne strane dobro zna za sramotu

ispričavanja, s druge strane dobro poznaje veliko olakšanje do kojeg dolazi zbog čiste savjesti i hoda u svjetlu.

Istinsko ispovijedanje ne prelazi olako preko grijeha niti banalizira njegovo postojanje. Ne vidimo ga u neslomljenoj osobi koja s visoka govori, «Ako sam uradio nešto loše, voljan sam da mi se oprostite.» Iskreno pokajanje govori, «Uradio sam nešto loše i želim kazati da mi je žao zbog toga.»

Davidov život zatrli su oblaci grijeha i neuspjeha, ali njegovo duboko pokajanje približilo ga je Božjem srcu. U Psalmima 32 i 51 prolazimo s njim kroz njegov prijestup, grijeh i nepravdu. Promatramo ga kroz period u kojem se nije htio pokajati; takav život bio je tada tjelesna, mentalna i duhovna muka. Ništa nije išlo kako treba. Izgledalo je da je sve pomaknuto sa svojeg pravog mjesta. Naposljetku se slomio. Ispovjedio je svoj grijeh, a Bog mu je oprostio. Potom su se zvona ponovo oglasila, a David je ponovo pronašao svoju pjesmu.

U Novom nam Zavjetu Pavao daje prikaz slomljenosti. Bilo je to u vrijeme kad je istupio pred Sanhedrin u Jeruzalemu. Kad je u uvodu u svoj govor kazao kako je oduvijek živio čiste savjesti, veliki svećenik se razbjesnio i naredio da se zatvorenika udari po ustima. Apostol je žestoko odgovorio, «*Onda mu Pavao reče: "Udarit će Bog tebe, zide obijeljeni! Ti li sjediš da me po Zakonu sudiš, a protuzakonito zapovijedaš da me biju?"*» (Djela 23:3). Prisutni su bili šokirani Pavlovom oštrom opaskom. Zar ne zna da govori s velikim svećenikom? Zapravo, apostol to nije znao. Možda Ananija nije na sebi imao svoju službenu odoru ili nije sjedio na uobičajenom mjestu. Ili se možda radilo o Pavlovom slabom vidu. O kojem god razlogu da se radilo, on nije svjesno povikao na zakonito ustoličenog vođu. Stoga se brzo ispričao radi svojih riječi, navodeći Izlazak 22:27, «*Ne huli Boga i ne psuj glavara svoga naroda*». Time je pokazao svoju duhovnu zrelost i spremnost da kaže, «Pogriješio sam. Žao mi je.»

Ispravljanje pogreške. Hitno ispravljanje počinjene pogreške usko je povezano s prvim aspektom slomljenosti, gdje god to bilo potrebno. Ako sam nešto ukrao ili oštetio, ili sam pak nekoga povrijedio, ako je netko drugi na gubitku zbog mojeg nepravdnog ponašanja, tada isprika nije dovoljna. Pravda zahtijeva da se gubitak nadoknadi. To se odnosi na sve ono što se događalo prije mojeg obraćenja, kao i na ono što se događa nakon njega.

Nakon što je Zakej primio Gospodina Isusa, sjetio se nekih nepravdnih poslova koje je obavio kao carinik. Božanski ga je instinkt odmah poučio da tu nepravdu mora ispraviti.

Stoga je rekao Gospodinu, «*...I ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko*» (Luka 19:7-9). Ovdje riječ «ako» ne izražava nikakvu sumnju niti neodlučnost. Misao je slijedeća: «gdje god sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko.» Ta odluka da ispravi nepravdu plod je njegovog obraćenja. Riječ «četverostruko» je zalag njegove vitalnosti u novom životu.

U nekim slučajevima nije moguće ispraviti pogrešku. Možda su bilješke uništene ili je točan iznos zaboravljen s vremenom. Bog zna sve o tome. On samo želi da vratimo ono što dugujemo kada smo to u stanju uraditi.

To bi se uvijek trebalo uraditi u ime Gospodina Isusa. Bogu se ne daje slava ako samo kažemo, «Ovo sam ukrao. Žao mi je. Sad bih vam htio platiti za to.» Taj čin trebao bi biti povezan sa svjedočanstvom Krista, kao npr. «Nedavno sam postao Kršćaninom kroz vjeru u Gospodina Isusa Krista. Gospodin mi je progovorio vezano za neki alat kojeg sam od vas ukrao prije pet godina. Došao sam se ispričati i vratiti taj alat.» Svako djelo pravde i dobrote koje Kršćanin počinu treba popratiti svjedočanstvom o Spasitelju, tako da slavu dobije On a ne naš ego.

Duh opraštanja. Treći element slomljenosti je spremnost oprostiti kada nam netko nešto

skrivi. U mnogim slučajevima za to je potrebno imati jednaku količinu milosti kao i u slučaju ispričavanja ili ispravljanja pogreške. Novi je Zavjet izrazito jasan u davanju uputa vezano za opraštanje drugima.

Kao prvo, kad god smo oštećeni, moramo odmah u svojem srcu oprostiti toj osobi (Efežanima 4:32). Ne odlazimo odmah toj osobi kazati da joj je oprošteno, ali u svojem srcu mi smo već oprostili.

Čovjeku moram oprostiti u trenutku kad mi napravi nešto loše. Tada je moja duša slobodna. Ako ga optužujem za zlo koje je počinio, tada grijешim pred Bogom i pred tom osobom, i dovodim u pitanje Božji oprost mojih vlastitih grijeha. Nije bitno je li se taj čovjek pokajao, ispravio svoju pogrešku i zatražio od mene da mu oprostim. Ja sam mu odmah oprostio. On se sam mora suočiti s Bogom vezano za ono što je počinio, to je njegov zadatak pred Bogom, ne moj, osim što bih mu trebao pomoći sukladno Mateju 18:15, itd. Ali bez obzira na uspjeh ili neuspjeh, čak i prije negoli dođe do toga, ja mu moram oprostiti.¹

Postoji cijelo mnoštvo sitnih stvari koje možemo odmah oprostiti i zaboraviti. Ako smo to u stanju uraditi, dolazi do istinske pobjede. «Sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi» (1 Korinćanima 13:7). Claru Barton, koja je osnovala Američki Crveni Križ, jednom su upitali, «Zar se ne sjećate kako vam je ona žena rekla nešto veoma zlobno?» Njen odgovor je bio, «Ne samo da se ne sjećam, nego se jasno sjećam kako sam to zaboravila.»

Ako je zlo koje su vam nanijeli ozbiljnije naravi i ne smatrate da bi bilo pravedno jednostavno to zaboraviti, tada je slijedeći korak odlazak do prijestupnika i razgovor s njim ili njom vezano za događaj (Matej 18:15). Ako se pokaje, tada mu morate oprostiti. «Pa ako se sedam puta na dan ogriješi o tebe i sedam se puta obrati tebi govoreći: 'Žao mi je!', oprost mu» (Luka 17:4). Jedino je važno da smo spremni opraštati unedogled. Na kraju krajeva, i nama je bilo oprošteno i još uvijek nam se oprašta bezbroj puta.

Zapamtite da ne smijete ići unaokolo i govoriti svima o onome što vam je drugi uradio (a to skoro svi uvijek radimo). «Pogriješi li tvoj brat, idi i pokaraj ga nasamo.» Očigledno je da nesporazum trebamo zadržati u što užim okvirima.

Čim se prijestupnik pokaje, kažite mu da mu je oprošteno. U srcu ste mu već oprostili, ali sada mu opraštenje možete i otvoreno udijeliti.

Ali recimo da se odbije pokajati. Tada, sukladno Mateju 18:16, «uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu, neka na iskazu dvojice ili trojice svjedoka počiva svaka tvrdnja.»

Ukoliko odbije poslušati dvojicu ili trojicu svjedoka, cijelu stvar treba iznijeti pred lokalnu zajednicu Kršćana. Cilj svega toga nije osvećivanje ili kažnjavanje, nego obnova brata koji je zgriješio.

Ukoliko i taj posljednji pokušaj ne uspije, treba ga smatrati poganinom i carinikom. Drugim riječima, više se prema njemu ne ponašate kao prema članu mjesne crkvene zajednice. Obzirom da se ne ponaša kao Kršćanin, prihvaćate ga na temelju njegovog vlastitog stava. Smatrate ga nevjernikom. Ali čim se pokaje, opraštate mu i u potpunosti obnavljate zajedništvo s njim.

Bog mrzi duh koji ne oprašta i do groba pamti zlo koje je pretrpio, ne želeći zaboraviti ono što je bilo. To nam se snažnim prikazom kaže u priči o zaduženom slugi (Matej 18:23-35). Kad je on osobno bankrotirao, kralj mu je oprostio milijunski dug. Ali potom je on sam odbio oprostiti svojem kolegi veoma neznatan iznos. Pouka je jasna. Obzirom da je Bog nama oprostio kad smo bili u dugu preko glave, i mi moramo biti spremni oprostiti drugima koji nam duguju neke sitnice.

Trpljenje bez osvećivanja. Ali postoje i drugi aspekti slomljenosti. Jedan od njih je ponizan duh koji trpi zbog toga što čini dobro, i ne osvećuje se radi toga. Naravno, i ovdje je naš

Gospodin temeljni primjer. «On koji na uvredu nije uvredom uzvraćao i mučen nije prijetio, prepuštajući to Suci pravednom» (1 Petrova 2:23). Svi smo mi pozvani na ovakav način života.

«To je uistinu milost ako tko radi savjesti, radi Boga podnosi nevolje trpeći nepravedno. Kakve li slave doista ako za grijehе udarani strpljivo podnosite? No ako dobro čineći trpite pa strpljivo podnosite, to je Bogu milo» (1 Petrova 2:19-20).

U svojoj knjizi *From Grace to Glory*, Murdoch Campbell podsjeća nas da je John Wesley imao suprugu zbog koje je njegov život bio vatreno iskušenje. Satima bi ga doslovno vukla za kosu po sobi. A utemeljitelj Metodističke crkve nikada joj nije rekao ni jedne grube riječi. Campbell dodaje:

Jedan je škotski propovjednik bio oženjen za sličnu ženu. Jednog je dana sjedio u svojoj sobi i čitao Bibliju. Vrata su se otvorila, a njegova je žena ušla u sobu. Rukom mu je oduzela Bibliju i bacila ju u vatru. Pogledao ju je u lice i mirno dodao, «Još nikad nisam sjedio pokraj tako tople vatre.» Taj odgovor preokrenuo je njen bijes i označio početak novog, boljeg života. Njegova se Jezebel pretvorila u Lidiju, trn se pretvorio u ljiljan.²

Jedan veliki Božji svetac je rekao:

Oznaka je najdublje i najiskrenije poniznosti kad se nađemo osuđeni bez razloga, a ipak šutimo. Šutjeti pred uvredom veoma je plemenito oponašanje našeg Gospodina. «O, Gospodine moj, kad se sjetim na koliko si Ti načina patio, a ni na koji način to nisi zaslužio, ne znam odakle mi ideja da se ja osobno tako brzo branim i opravdam. Zar uopće mogu željeti da bilo tko o meni govori ili misli dobro, kad su ljudi o Tebi govorili i mislili toliko loše?»³

Uzvratanje dobrim za zlo. Daljnji napredak u slomljenom životu nije samo strpljivo podnošenje nepravde, nego i uzvratanje dobrim za naneseo zlo.

«Nikome zlo za zlo ne vraćajte; zauzimajte se za dobro pred svim ljudima! ... Naprotiv: Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga, i ako je žedan, napoj ga! Činiš li tako, ugljevlje mu ražareno zgrćeš na glavu. Ne daj se pobijediti zlom, nego dobrim svladavaj zlo» (Rimljanima 12:17, 20-21).

Kad ovo čitam uvijek se sjetim slona kojeg je njegov vlasnik vodio niz ulicu u Indiji. Čovjek je imao oštru metalnu šipku kojom je gonio životinju naprijed. Odjednom je vlasnik ispustio šipku i ona je pala na tlo uz glasno zveketanje. Strpljivi se slon okrenuo, podigao šipku svojom surlom i vratio ju svojem gospodaru. Kad bi slonovi mogli biti Kršćani, taj bi slon svakako bio jedan od njih.

Ukazivanje časti drugima više negoli sebi. Oznaka je slomljenosti kada čovjek druge cijeni više od sebe (Filipljanima 2:3). Prikaz toga vidimo i u slučaju iz Abrahamovog života (Postanak 13:1-13). On i Lot došli su iz Egipta u Negeb, a potom u Betel, zajedno sa svojim obiteljima i imovinom. Obojica su imali brojna stada stoke pa je između njihovih najamnika uskoro došlo do prepirke oko pašnjaka. U tom je trenutku Abram krenuo u akciju i rekao otprilike ovako, «Lote, nećemo valjda postati neprijatelji zbog nekoliko stogova sijena. Ti uzmi koji god hoćeš pašnjak, a ja ću svoju stoku povesti drugdje.» Stoga je Lot odabrao bogate pašnjake u Jordanskoj dolini – u zlokobnoj blizini Sodome. Velikodušni se Abraham

preselio dalje u Kanaan. Tako nam je starozavjetni svetac, koji je živio s druge strane Pentekosta, dao praktičan prikaz onoga što je Pavao htio kazati kad je rekao da jedni druge moramo ljubiti bratskom ljubavlju i pretjecati jedni druge poštovanjem (Rimljanima 12:10).

Hitra poslušnost. Ali to nije sve. Bog želi da budemo slomljeni i na području prihvaćanja i poslušnosti Njegovoj volji. Pisac psalama to kaže sažeto: «*Ne budite kao konj ili mazga bez razuma: divljinu im krotiš vođicama i uzdom, inače im se ne primiči!*» (Ps. 32:9).

Živahan konj ima tendenciju pojuriti naprijed, a mazga simbolizira tvrdoglavost i nepopustljivost. Tu, dakle, vidimo dvije opasnosti u odnosu na volju Božju. Moguće je pojuriti naprijed bez jasno definiranog cilja, pojuriti a da nas nitko nije poslao. S druge strane, moguće je svojevoljno se opirati jasnom Gospodinovom vođenju.

Uzmimo za primjer Jonu. Nije bilo upitno što je Bog od njega tražio. Pozvao ga je da ode i propovijeda pokajanje Ninivljanima. Ali ovaj još uvijek nije bilo slomljen. Stoga se ukrcao na brod koji je odlazio u suprotnom pravcu. Tek je nakon užasnog iskustva u kitovom truhu njegova volja napokon popustila i on je poslušao. Tada je dokazao da je Božja volja ipak dobra, prihvatljiva i savršena (Rimljanima 12:2).

Zapanjujuću sliku slomljenosti vidimo u prikazu magarčića na kojem je Isus ujahao u Jeruzalem (Luka 19:29-35). Do tog trenutka nitko nije jahao na toj životinji pa se od nje moglo očekivati da će se žestoko opirati svakom pokušaju da se netko na nju popne. Ali kad se Spasitelj približio, magarčić je iskusio čudo trenutne slomljenosti. Njegova volja odmah se pokorila volji njegovog Stvoritelja.

Možda je metaforički zbnjujuće uvoditi ideju o glini u raspravu o slomljenosti, ali glina je u rukama lončara točan opis slomljene osobe u rukama Gospodina – podatna i brzo reagira na pritisak Njegovih prstiju.

Svakodnevna molitva podložnog sveca odražava se u riječima himne:

*Neka bude volja Tvoja, Gospodine! Neka bude volja Tvoja!
Ti si lončar, a ja sam glina.
Oblikuj me kako želiš Ti,
Dok ja čekam, miran i predan Tebi.*

*Neka bude volja Tvoja, Gospodine! Neka bude volja Tvoja!
Istraži me i iskušaj, Učitelju, danas!
Da budem poput snijega, operi me,
U Tvojjoj se prisutnosti ponizno klanjam, Gospode.*

*Neka bude volja Tvoja, Gospodine! Neka bude volja Tvoja!
Pomozi mi, molim te, ranjen i umoran sam ja!
Sila – sva sila – sigurno Tebi pripada!
Dotakni me, iscijeli me, Spasitelju s neba!*

*Neka bude volja Tvoja, Gospodine! Neka bude volja Tvoja!
Nek' je Tvoja sila nada mnogom apsolutna!
Ispuni me Svojim Duhom Svetim, dok ne vide svi
Da samo Krist uvijek živi u meni!*

Nepostojanje za javno mišljenje. Postoje i brojni drugi aspekti slomljenosti. Na primjer, moramo doći do točke u kojoj smo mrtvi za aplauz ili kritiku svijeta. Nakon što je W. P. Nicholson doživio spasenje, bio je stavljen pod zaštitu jednog službenika Armije Spasa. Jednog mu je dana taj službenik rekao, «Ako si ozbiljan s Bogom, nekoliko sati u centru

grada nosi ovu ploču s natpisom.» Na ploči su bile ispisane riječi, «MRTAV ZA JAVNO MIŠLJENJE». To je iskustvo imalo snažan utjecaj na čitav Nicholsonov život proveden u neustrašivom služenju Kristu.

Ispovijedanje tuđih grijeha kao da su naši vlastiti. Moramo biti toliko slomljeni da smo voljni ispovijedati grijeh Božjeg naroda kao da su naši vlastiti. Daniel je tako postupio (Daniel 9:3-19). On osobno nije bio kriv za većinu grijeha koje je naveo. Ali on se do te mjere poistovjetio s Izraelskim narodom da je njihov grijeh postao njegovim grijehom. Na taj nas način, naravno, podsjeća na onoga koji je preuzeo naše grijeha na Sebe. Pouka je, dakle, da bismo mi, umjesto da kritiziramo druge vjernike i upiremo prstom u njih, trebali ispovijedati njihov grijeh kao da je naš vlastiti.

Zadržavanje hladnokrvnosti u kritičnim situacijama. Krajnji aspekt slomljenosti uključuje uravnoteženost u životnim krizama. Kada dođe do nezaobilaznog kašnjenja, prirodna je reakcija da čovjek izgubi živce i iznervira se. Prekidi u uobičajenoj rutini često izazivaju nervozu i mrmljanje. Problemi tehničke vrste i nesreće vrlo nas lako uzrujaju, pa čak i dovode do erupcije našeg temperamenta. Promjene plana i razočarenja mogu lako probuditi ono najgore u nama. Neuravnoteženost, iskrenje, bijes i histerija koje takve stvari pobuđuju u ljudima imaju u najboljem slučaju potpuno negativan učinak na kršćansko svjedočanstvo. Slomljenost navodi čovjeka da zadrži hladnokrvnost tijekom krize, jer zna da će Bog nadjačati sve životne prepreke kako bi ostvario Svoj plan. Probušena guma može se pokazati kao pravi potajni blagoslov ako vas sačuva od sudara malo dalje na cesti. Neočekivani posjetitelj koji vas prekida u služenju Gospodinu može pred vas zapravo donijeti neki još važniji zadatak od onoga kojeg ste obavljali. Nezgoda, zajedno sa svim patnjama, neugodnostima i troškovima može vas dovesti do ljudi koje je Duh Sveti pripremio da prime evanđelje. U svim tim okolnostima Gospodin nas želi vidjeti kako reagiramo s mirom umjesto nestrpljenja, sa slomljenošću umjesto buntovništva.

To su, dakle, neki od primjera onoga što znači biti slomljen. Ovaj popis daje vam neku ideju o tome, ali svakako nije potpun. Kada hodamo u zajedništvu s Gospodinom, On nam pokazuje područja našeg života u kojima moramo biti slomljeni podno Križa. Uz svako takvo otkrivenje On će nam udijeliti i potrebnu milost.

«Da, Bog u svojoj dobrohotnosti izvodi u vama i htjeti i djelovati» (Filipljanima 2:13).

ŠTO SLOMLJENOST NIJE

Sad kad smo vidjeli neke od elemenata slomljenosti, trebali bismo ukratko objasniti što sve ne spada u taj termin. Slomljenost ne znači da čovjek mora postati mekušac, bezbojni beskičmenjak. Slomljenost ne znači da čovjek mora postati bespomoćna lutka koja na svoju okolinu nema nikakvog utjecaja. Upravo obratno. Slomljenost je jedan od najfinijih elemenata snažnog karaktera. Za izbjegavanje slomljenosti nije potrebna nikakva disciplina, ali kakva je samo samokontrola potrebna za nalikovanje Kristu kad se svaki prirodni poriv tomu protivi!

Slomljeni ljudi imaju najuvjerljiviji karakter. Oni svoj utjecaj vrše tiho, neodoljivom silom primjera koji nije s ovoga svijeta. To je paradoks, ali to je istina: «*Velikim me je učinila dobrota tvoja.*» (Psalam 18:35). S druge strane, sposobni su se razljutiti kada je to potrebno. To vidimo u životu našega Gospodina. On je mjenjače novca bičem istjerao iz hrama. Ali važno je uvidjeti da Njegov bijes nije buknuo zbog nečega što je Njemu osobno netko

skrivio, nego zbog toga što je onečišćen dom Njegovog Oca. Kao što je netko rekao, «On je bio lav u obrani Božje stvari, a janje u obrani vlastite.» Mnogi mučenici i reformatori bili su uistinu slomljeni, ali teško bi se moglo za njih reći da su bili slabići ili da nisu imali utjecaja.

GENERACIJSKI JAZ

Izgleda da je jedno od najtežih područja za iskazivanje slomljenosti upravo odnos roditelja i djece. Zbog neke neobične greške u našoj posrnuloj naravi, izgleda kao da najmanje ljubavi pokazujemo onima koji su nam najbliži. Mnoge kršćanske djevojke u stalnoj su unutarnoj borbi zbog neprijateljstva koje osjećaju prema svojim majkama. Jednaki broj kršćanskih mladića uglavnom je skoro neprijateljski raspoložen prema svojim očevima. Nitko ne poriče postojanje generacijskog jaza; zapravo, radi se o procjepu nevjerojatnih razmjera. Mladi se žale da ih njihovi roditelji ne razumiju, da ih ograničavaju, da nisu u tijeku s vremenom. Ali usprkos svemu tome, mnogi mladi osjećaju krivnju zbog toga što se nisu u stanju izdići iznad takvog raspoloženja i napokon se ponašati kao pravi Kršćani prema svojim roditeljima. Shvaćaju da se radi o ogromnom porazu kada su u stanju biti tako ljubazni i bliski svojim vršnjacima, pa čak i drugim odraslim osobama, a ipak su istovremeno tako hladni i neraspoloženi kod kuće. Mrze sebe zato što često pozele da im roditelji nisu tu, ali slomiti se i ispovjediti to težak je zadatak.

Kada je davao Izraelskom narodu deset temeljnih zapovijedi, Bog nije slučajno jednu od njih posvetio ovom kompleksnom i delikatnom području ljudskih odnosa: «*Poštuj oca svoga i majku svoju da imadneš dug život na zemlji koju ti da Jahve, Bog tvoj*» (Izlazak 20:12).

Pavao u Novom Zavjetu ponavlja tu zapovijed: «*Djeco, slušajte svoje roditelje u Gospodinu jer to je pravedno. Poštuj oca svoga i majku - to je prva zapovijed s obećanjem: da ti dobro bude i da dugo živiš na zemlji*» (Efežanima 6:1-3).

Biti poslušan svojim roditeljima ne znači samo raditi ono što nam kažu, nego i poštivati ih, biti ljubazan prema njima i brinuti se za njih kad god je to potrebno. Pavao nam daje četiri razloga: To je pravedno. To je za dobrobit mladih ljudi. To je biblijski. To donosi dug život. Ali mnogi su mladići i djevojke skoro uvjerali sami sebe da iako to možda važi u drugim slučajevima, u njihovom to nije moguće. Njihovi su roditelji jednostavno preteški, previše u svom vlastitom svijetu.

Sve što nam treba je slomljenost. To znači da ćemo otići k svojim roditeljima i kazati im, «Žao mi je što sam bio tako nepodnošljiv u svojem odnosu s vama. Nikad vam nisam zahvalio za sve što ste uradili za mene, ali sada bih to htio uraditi. Želim da mi oprostite jer sam izgradio zidove otpora među nama. Uz Božju pomoć, želim da u budućnosti sve bude drugačije.»

Vječni prikaz pobjede nad generacijskim jazom je priča o sinu razmetnom. Isprva nezahvalnik nije mogao dočekati da mu otac umre; htio je svoje nasljedstvo istog trenutka. Dobio ga je i otišao ga spiskati.

Usljebile su noćne zabave, opijanje, raspojasana slavlja, orgije i sve ostalo. Ali, naposljetku mu je ponestalo novca, a nestali su i prijatelji. Rasipnik je spao na puko preživljavanje.

Počeo je razmišljati o slugama u domu njegovog oca koji su živjeli bolje od njega. Kako je bio glup! Otišao je punih džepova iz svojega doma, a sad se vraća potpuno prazan. Otišao je zahtijevajući pravdu, ali se vratio moleći za milost. Otišao je visoko uzdignute glave, ali sada se slomljen vraćao puzeći.

«Tata,» rekao je, «sagriješio sam. Sagriješio sam protiv Boga i protiv tebe. Nisam vrijedan da ti budem sin.» Htio je još toga kazati, moliti za posao sluge. Ali sad je već njegov otac izdavao naredbe cijelom domaćinstvu. Uskoro je sin bio odjeven u novo odijelo, imao je lijep prsten na ruci, novi par cipela, i sjedio je na obilnoj gozbi. Jaz je premošćen slomljenošću. Ali sin nikada ne bi upoznao očev poljubac da se prvo nije slomio u pokajanju

i priznanju.

Čovjeku ništa ne može pomoći da popravi svoj neprijateljski stav kao što to može poniženje ispričavanja. Slijedećeg puta kada bude na iskušenju pokazati bilo kakav izraz nedostatka ljubavi prema roditelju, vrlo će se brzo prisjetiti goruće sramote koja prethodi slamanju, a to će mu biti snažan poticaj u ponašanju.

BRAČNI JAZ

Možda je drugo područje na kojem se najteže manifestira istinska slomljenost bračni odnos muža i žene. Ponovo se radi o neljubaznom ponašanju prema onima koji su nam najbliži, dok prema ljudima koje jedva poznajemo pokazujemo šarm i ljubaznost. Često moramo priznati da se kod kuće ponašamo poput vragova, a izvan nje poput svetaca.

Biblija realistično predviđa mogućnost nastajanja napetosti u bračnim odnosima. Mislimo posebice na Poslanicu Kološanima 3:19: *«Muževi, ljubite svoje žene i ne budite osorni prema njima.»*

Gorčina prema ženi, koja se može nakupiti u mužu često je tako duboka da on nema nikakve nade da će se ikada izdići iznad tog osjećaja. Prečesto on jednostavno odustaje i traži olakšanje putem razvoda. Uzmimo slučaj Jana i Jinx. Čim su se sreli, znali su da su stvoreni jedno za drugo. Narednih su mjeseci koristili svaku priliku da budu zajedno. Nakon šest mjeseci su se zaručili, a vjenčanje je bilo planirano za šest mjeseci kasnije. Međutim, dogodilo se da su se vjenčali četiri mjeseca nakon zaruka.

Vjenčanje je prošlo kako treba, svatko je sasvim dobro odigrao svoju malu ulogu u toj igri. Prve su se godine stvari odvijale posve glatko. Onda su se jednog dana žestoko posvađali, a Jinx je istresla sav svoj potisnuti nedostatak poštovanja prema Janu zbog onoga što se dogodilo prije braka. Odgovorio joj je na isti način. Zidovi su se tresli, a prozori su iskakali. Nakon toga izgledalo je da im je brak u beznadnim ruševinama. Jan je shvatio da je gorčina koju osjeća prema svojoj supruzi jača od ljubavi kojom ju je ljubio (2 Samuel 13:15).

Prijatelji su im savjetovali da odu do kršćanskog bračnog savjetnika, a to su i uradili.

Međutim, pod svojom površinom su, i jedno i drugo, bili tvrdi poput utvrđenog zamka.

Naposljetku je Jan zatražio razvod. Ali prije negoli je zahtjev stigao na sud, jedan prijatelj ga je potakao da pokuša sa slomljenošću. Supruga tog istog prijatelja s istom je porukom došla k Jinx. Zašto da se ne slome pred Gospodinom i jedno pred drugim? Zašto da prošlost ne operu krvlju Kristovom i ne počnu ispočetka?

To su i uradili. Bilo je to nešto najteže što su ikada napravili. Ali sastali su se i u potpunosti se ispovjedili jedno drugom. Nije bilo optužbi niti opravdavanja. Bila je to izravna ispovijed kakvu bi se samo moglo poželjeti. I jedno i drugo prihvatili su svoj dio odgovornosti za svoj grijeh prije stupanja u brak. Nakon priznanja Gospodinu, sa suzama u očima, dali su riječ da jedno drugom nikada više neće zamjerati taj grijeh. Držali su se Božjeg obećanja da im je oprošteno (1 Ivanova 1:9). Radosno su sve oprostili jedno drugom. Svatko je odlučio da i sam sebi mora oprostiti. Kad su ustali, ogromno je breme bilo uklonjeno s njihovih ramena. Shvatili su da im još uvijek treba određeni period prilagodbe, ali središnji je oblak gorčine i borbe nestao. Shvatili su koliko im je potrebna stalna slomljenost kad god je u njihovom domu dolazilo do problema.

Mjesecima nakon toga, Jan je odložio novine i komentirao kako je čudno što ljudi troše vrijeme i novac na bračne savjetnike i psihijatre, isprobavajući bilo kakve nove i skupe «tretmane», a ne žele isprobati slomljenost. A ipak, bez slomljenosti, sve ostalo je uglavnom bezuspješno.

Gospodin ne želi da samo u obiteljskim odnosima budemo slomljeni, nego u svim područjima našeg života. On će se s nama hrvati kao što se hrvao s Jakovom. Pokušat će u

nama slomiti naš ponos, našu samovolju, naš duh neopraštanja, tvrdoglavosti, ogovaranja, prigovaranja, svjetovnosti, nečistoće, nervoze i svakog djela tijela. On nas želi preimenovati iz Jakova u Izrael. Želi nas promijeniti iz varalice u princa, iz bespomoćnog spletkara u čovjeka koji ima silu pred Bogom i pred ljudima. On će se hrvati s nama sve do zore, i iščašit će nam kuk. Tada ćemo ostatak života hodati šepajući kao slomljen čovjek kojega Bog može upotrijebiti.

Bog želi da budemo besprijeckorni. Nitko od nas nije bez grijeha, ali svi možemo biti besprijeckorni. Besprijeckorna osoba je ona koja, kad počini nešto loše, pojuri to ispraviti. Takva osoba ne dopušta da sunce zađe nad njenim bijesom. Ispovijedanjem i isprikom takav čovjek drži otvorene linije komuniciranja s Bogom i sa svojim bližnjima. Starješina u mjesnoj crkvi mora biti besprijeckoran (1 Timoteju 3:2), ali i svaki bi Kršćanin trebao biti takav.

MISLITE NA REZULTATE

Pomislite samo što bi to značilo u našim individualnim životima, u našim domovima, u mjesnoj crkvi i u poslovnom svijetu kad bismo svi mi bili slomljeni kao što bismo trebali biti.

U našim vlastitim životima to bi značilo da imamo veću silu, veću radost i bolje zdravlje. Ljudi s najvećim duhovnim utjecajem na druge su upravo oni koji su ponizno i krotko ujarmljeni s Kristom. Oni pronalaze ispunjenje i odmor služeći Njemu. A ono što je za nas dobro na duhovnom području, dobro je i za zdravlje našeg tijela. U glasilu *British Medical Journal* jednom je objavljeno da «u našem tijelu ne postoji niti jedan dio tkiva koji nije u potpunosti povezan s duhom.» Dr. Paul Tournier govori o pacijentici koja je mjesecima bolovala od anemije. Potom je anemija misteriozno nestala, a njena krv ponovo se vratila u normalu. Pretrage su pokazale da je pacijentica prošla kroz duhovnu krizu, naime, oprostila je nešto što ju je dugo vremena mučilo.¹ Da, slomljenost je dobra za zdravlje.

Zamislite dom u kojem su članovi međusobno veoma otvoreni i iskreni. Naravno, s vremena na vrijeme dolazi i do razlike u mišljenju, ali oni ne dopuštaju da situacija proključa. Takva je obitelj naučila svetu vještinu opraštanja, mirenja i kretanja naprijed. U takvom domu Isus rado boravi.

U lokalnoj je zajednici slomljenost put ka probuđenju. Poznat je i ustanovljen zakon u duhovnom svijetu da su suze slomljenosti uvod u slapove blagoslova. Općenito govoreći, svi mi prvo isprobamo sve druge mogućnosti – nove zgrade, nove načine promicanja evanđelja, nove metode, ali Bog čeka na pokajanje i poniznost. Kad se pokajemo, poteći će i blagoslovi.

«... i ponizi se moj narod na koji je prizvano Ime moje i pomoli se i potraži lice moje i okani se zlih putova, ja ću ga tada uslišati s neba i oprostiti mu grijeh i izliječit ću mu zemlju» (2 Ljetopisi 7:14).

Pomislite samo na upliv kojeg bi Kršćani imali u poslovnom svijetu kad bi pokazivali slomljenost. Ljudi iz svijeta nisu slomljeni i vole suprotstavljati svoju snagu drugima koji su poput njih. Međutim, potpuno su izgubljeni kad naiđu na nekoga tko ne reagira bijesom, tko priznaje da je bio u krivu i tko se zbog toga ispriča, tko pokazuje milost Gospodina Isusa. Taj nadnaravni život u današnjem surovom i nemilosrdnom poslovnom svijetu glasno govori o Kristu.

GOSPODINE, SLOMI ME!

Prije nekoliko godina, na misionarskom molitvenom sastanku, čuo sam kako jedan revni mladi vjernik moli, «Gospodina, slomi me!» Ta me molitva potresla. Do tog trenutka u svojem životu nikad nisam molio takvu molitvu, a čak ni tada nisam bio siguran da sam ju spreman izgovoriti. Ali te riječi, koje su, proključale vruće, tekle iz srca tog mladog učenika, otvorile su mi oči za izuzetnu potrebu slomljenosti u mojem vlastitom životu. Stvorile su svijest o tome da se radi o čudesno važnom području u duhovnom svijetu. A sada su postale stalna molitva mojega srca: «GOSPODINE, SLOMI ME!»

BILJEŠKE

UVJETI UČENIŠTVA

H. A. Evan Hopkins, *Henceforth*, Chicago: IVF, 1954, str. 20.

OSTAVITI SVE

1. «Men of His Right Hand,» *Witness Magazine*, Siječanj 1961.
2. A. N. Groves, *Christian Devotedness*, Kansas City: Walterick Publishers, 1975.
3. Norman Grubb, *C. T. Studd*, London: Lutterworth Press, 1957, str. 64.
4. Elisabeth Elliot, *Shadow of the Almighty*, New York: Harper & Brothers, 1958, str. 246.
5. *Christian Devotedness*, str. 26-27.
6. G. H. Lang, *Anthony Norris Groves*, London: The Paternoster Press, 1949, str. 54.
Christian Devotedness, str. 35.

REVNOST

1. Norman Grubb, *C. T. Studd*, London: Lutterworth Press, 1957, str. 36.
2. Elisabeth Elliot, *Shadow of the Almighty*, New York: Harper & Brothers, 1958, str. 58-59.
3. Citirao Billy Graham, *Mission Commitment*, prvi dio, govor održan na konferenciji InterVarsity Christian Fellowship Conference, Urbana, IL, 1957. Tema konferencije: Jedan Gospodin, Jedna Crkva, Jedan Svijet.
- J. C. Ryle, *Practical Religion*, London: James Clarke & Co. Ltd., 1959, str. 130.

VJERA

1. C. H. Mackintosh, *Genesis to Deuteronomy*, Neptune, NJ: Loizeaux Brothers, 1972, str. 498.
- C. H. Mackintosh, *The Mackintosh Treasury*, Neptune, NJ: Loizeaux Brothers, 1976.

VLAST NAD SVIJETOM

C. H. Spurgeon, navedeno u knjizi *The Prairie Overcomer*, Three Hills, Alberta: Prairie Bible Institute, Ožujak 1957, str. 81.

UČENIŠTVO I BRAK

1. Gordon Arnold Lonsdale, časopis *TIME*, 17. Veljače 1961.
 2. Wesley L. Gustafson, *Called But Not Going*, Chicago: IVCF Press, str. 10.
- Cable & French, *Ambassadors For Christ*, Chicago: Moody Press.

SJENA MUČENIŠTVA

Elisabeth Elliot, *Shadow of the Almighty*, New York: Harper & Brothers, 1958, str. 240.

KAKVO JE ZLO U TOME?

1. Frederick A. Filby, navedeno u djelu *Creation Revealed*, London: Pickering & Inglis Ltd., 1964, str. 126.
 2. Samuel Cox, *St. Paul and His Converts*.
- J. C. Ryle, *Practical Religion*, London: James Clarke & Co. Ltd., 1959.

SLUČAJ ZAMRZNUTIH DOBARA

J. R. Miller, «Come Ye Apart,» *New Englander and Yale Review*, svezak 48, Broj 219, Lipanj 1888.

BOG CIJENI ONO ŠTO JE SLOMLJENO

1. R. C. H. Lenski, *St. Paul's Epistles to the Galatians, Ephesians & Philippians*, Minneapolis, MN: Augsburg Publishing House, 1937, str. 588.
 2. Murdoch Campbell, *From Grace to Glory*, London: Banner of Truth Trust, 1970, str. 149.
- J. Allen Blair, *Living Patiently*, Neptune, NJ: Loizeaux Brothers, str. 353-354.

BOG ŽELI DA SVI MI BUDEMO SLOMLJENI

Dr. Paul Tournier, *A Doctor's Casebook in the Light of the Bible*, (prijevod Edwin Hudson), New York: Harper and Brothers, 1960.

**VODIČ ZA PROUČAVANJE
ISTINSKOG UČENIŠTVA**

Anthony Payne

PREDGOVOR

Ovaj se vodič za proučavanje sastoji od dvanaest lekcija osmišljenih za usporedni rad s tri zasebna dijela ove knjige: Istinsko Učeništvo, Gdje je Tvoje Blago? i Gospodine, Slomi me! Namjena je ovog vodiča pomoći Kršćaninu da sam za sebe prouči neke principe učenja koji su zapisani u Novom Zavjetu. MacDonaldova knjiga tada služi kao komentar kojeg učenik koristi kako bi obogatio svoje vlastito proučavanje Pisma.

Ovakvo proučavanje može biti korisno ako se izvodi na bilo koji od slijedeća tri načina:

Osobno proučavanje: Za svaku bi lekciju učenik trebao ispuniti i radni dio teksta, kako ga ovaj vodič upućuje. U samoj lekciji dobit će upute kada i na kojoj stranici treba čitati MacDonaldov tekst. Upotpunjavanje svake lekcije trebalo bi trajati otprilike jedan sat.

Poučavanje jedan-na-jedan: Oni koji se bave pomaganjem drugima u njihovom rastu u vjeri mogu ove lekcije dati onima koje poučavanju i potom s njima raspravljati o naučenim principima.

Grupno proučavanje Biblije: Ove su lekcije pogodne za proučavanje u trajanju od 12 ili 13 tjedana. Svaki bi učenik trebao unaprijed izvršiti svoje vlastito istraživanje i na raspravu doći spreman da iznese svoje zaključke. Rasprava u trajanju od jednog sata sasvim je adekvatna u cilju ovog proučavanja. Ukoliko se rasprava ograniči na trajanje od trideset minuta, ostatak sata može se iskoristiti na drugi način. Na primjer, voditelj proučavanja može govoriti o raznim aspektima obrađene lekcije, ili pak cijela grupa može provesti neko vrijeme u molitvi za potrebe učenika, crkve, nespasjenih, itd. Grupi se također može dati i zadatak pisanja referata o dodatnim tekstovima na temu učenja, a rasprava se može povesti i o tim referatima.

SADRŽAJ

<i>Predgovor</i>	_____	78
<i>Sadržaj</i>	_____	78
1. Prva Lekcija: Uvjeti Učeništva	_____	79
2. Druga Lekcija: Ostaviti Sve	_____	80
3. Treća Lekcija: Prepreke na Putu k Učeništvu	_____	82
4. Četvrta Lekcija: Učenici su Upravitelji	_____	83
5. Peta Lekcija: Revnost i Vjera	_____	84
6. Šesta Lekcija: Molitva	_____	85
7. Sedma Lekcija: Ratovanje	_____	86
8. Osmo Lekcija: Vlast nad Svijetom	_____	87
9. Deveta Lekcija: Učeništvo i Brak	_____	88
10. Deseta Lekcija: Cijena i Nagrada	_____	89
11. Jedanaesta Lekcija: Gdje je Tvoje Blago?	_____	91
12. Dvanaesta Lekcija: Gospodine, Slomi me!	_____	93

Prva Lekcija
UVJETI UČENIŠTVA

1.) Što je Isus htio kazati Svojim riječima iz Luke 14:26? Zašto je nemoguće biti Njegov učenik ako se ne podliježe tim riječima?

2.) U Mateju 16:24 daju nam se tri uvjeta koje osoba koja želi biti Isusov učenik mora ispunjavati. Navedite i ukratko definirajte svaki od tih uvjeta. Potom navedite konkretne primjere načina na koje vjernik može prekršiti svaki do tih uvjeta.

3.) Koje nam karakteristike učenika Isus daje u Ivanu 13:35? Što mislite, kako drugi ljudi vide da smo Njegovi učenici?

4.) Objasnite važnost Pisma u životu istinskog učenika (Ivan 8:31). Kakav ćemo stav imati prema Riječi Božjoj?

5.) Što učenik Gospodina Isusa mora uraditi sukladno tekstu iz Luke 14:33? Kada biste to uraditi, na koji konkretan način bi se vaš život promijenio? Kakve dobrobiti bi proizašle iz vaše poslušnosti Isusu na tom području života?

☺ *Pročitajte prvo poglavlje, «UVJETI UČENIŠTVA», prije negoli odgovorite na pitanja pod brojem 6 i 7.*

6.) Za svaku slijedeću tvrdnju navedite slažete li se ili ne i potom objasnite svoj odgovor:

- ◆ «Istinsko Kršćanstvo je potpuna predanost Gospodinu Isusu Kristu.»

- ◆ «Samo bezuvjetna predanost može biti prikladan odgovor na Njegovu žrtvu na Golgoti.»

- ◆ «... imamo pravo uživati u svemu najboljem što nam ovaj život može ponuditi.»

7.) Navedite sedam uvjeta učenništva koji se iznose u pitanjima 1-5. Koji je uvjet vama osobno najteži prihvatiti? U svjetlu onoga što Krist zahtijeva od vas, na koji ćete način nastojati odsad nadalje biti istinski učenik?

Druga Lekcija
OSTAVITI SVE

1.) Koji uvjet učenja Gospodin Isus objavljuje u tekstu Luka 14:33? Što time želi kazati?

2.) Proučite tekstove Matej 6:19-21 i Luka 12:33-34. Što Gospodin naređuje Svojim učenicima? Usporedite dva mjesta na kojima možemo nakupljati bogatstvo. Kakav je odnos mjesta na kojem nakupljamo bogatstvo i naše predanosti Bogu?

3.) Na koji su način vjernici u ranoj Crkvi bili poslušni Isusovim zapovijedima (Djela 2:44-45)?

☺ *Prije negoli odgovorite na pitanja 4 i 5, pročitajte drugo poglavlje, «Ostaviti Sve».*

4.) Razmislite o svakom od slijedećih argumenata koji se protive doslovnom shvaćanju Gospodinovih riječi. Svojim riječima pobijte svaki od tih argumenata i navedite odlomke Pisma koji potkrjepljuju vaš stav.

- ◆ «Kad bismo sve ostavili, umrli bismo od gladi.»
- ◆ «Moramo se pobrinuti za buduće potrebe svojih obitelji.»
- ◆ «Kad bi svaki Kršćanin sve ostavio, tko bi tada financirao rad za Gospodina?»
- ◆ «Kad ne bi bilo bogatih Kršćana, tko bi tada donosio evanđelje višim klasama?»

5.) Proučite četiri karakteristike čovjeka koji je sve ostavio (navedene su u knjizi). Do koje mjere to važi i za vaš osobni život?

6.) Što za **vas osobno** znači «ostaviti sve» kako biste slijedili Krista? Svoj odgovor iznesite uz praktične i osobne primjere.

7.) Kad biste Isusove riječi iz Luke 14:33 uzeli doslovno, kako bi se to konkretno odrazilo na svako od dolje navedenih područja? Budite konkretni.

- ◆ Vaš posao/obrazovanje
- ◆ Vaš obiteljski život
- ◆ Vašu crkvu
- ◆ Svijet

Treća Lekcija
PREPREKE NA PUTU K UČENIŠTVU

1.) Proučite Luku 9:57-62 i identifikirajte trojicu potencijalnih Isusovih učenika. Što prvi čovjek želi uraditi (stih 57)? Kako mu Gospodin odgovara (stih 58)? Što mislite, zašto mu je tako odgovorio?

2.) Što Gospodin zapovijeda drugom čovjeku (stih 59)? Što potom čovjek traži od Isusa? Što Isus misli kada kaže, «*Pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve*»? Što po Njegovim riječima treba imati prednost?

3.) Koji uvjet treći čovjek stavlja pred Isusa prije negoli krene za Njim (stih 61)? U čemu je problem s njegovim zahtjevom? Što čovjeka čini «neprikladnim» za kraljevstvo Božje?

4.) Na koji su način ta trojica ljudi slični jedan drugom? Na koji se način razlikuju? Posljednja dvojica među njima koristila su riječi «*Gospodine... mi (meni)... prije*». Što vam to govori o njima? Na koji su način njihove riječi proturječne?

5.) Pročitajte treće poglavlje, «Prepreke na Putu k Učeništvu». Navedite imena koja se tu daju ovim ljudima. Zašto je svako od tih imena prikladno?

6.) Koje tri osnovne prepreke za istinsko učenje oslikavaju ova trojica ljudi? Dajte konkretne primjere kako bi ove prepreke mogle postojati u vašem životu.

7.) Što stoji između vas i potpune predanosti Gospodinu Isusu Kristu? Što ćete poduzeti kako biste uklonili te prepreke?

Četvrta Lekcija
UČENICI SU UPRAVITELJI

Pažljivo proučite stihove Luka 16:1-13 i odgovorite na slijedeća pitanja:

1.) Komu se Gospodin Isus obraća? Svojim vlastitim riječima ukratko prepričajte usporedbe koje On ovdje iznosi (stihovi 1-8a).

2.) Što je nepravdnog upravitelja potaklo na takve postupke (stihovi 3-4)? Što mislite, zašto je bogataš smatrao da se njegov upravitelj ponio mudro (stih 8a)?

3.) Razmislite o tvrdnji našeg Gospodina u stihu 8b. Tko su «*sinovi ovoga svijeta*», a tko «*sinovi svjetlosti*»? Usporedite njihove stavove prema budućnosti. Zašto Gospodin kaže da su sinovi ovoga svijeta mudriji od sinova svjetlosti?

4.) Navedite na koje se načine danas ljudi pripremaju za svoju budućnost. Prema riječima Gospodinovim, kako bi se učenik trebao pripremati za svoju budućnost (stih 9)? Što je «*nepošteno bogatstvo*»? Kako ga možete iskoristiti da «*napravite sebi prijatelje*»? Budite konkretni.

5.) Na koji je način naše postupanje sa svojim dobrima ispit našeg karaktera (stih 10)? Što u praktičnom smislu za Kršćanina znači biti «*vjeran u najmanjem*», a što «*nepošten u najmanjem*»?

6.) Što je «*istinsko bogatstvo*» (stih 11)? Što je preduvjet da bi nam se to bogatstvo moglo povjeriti? Što mislite, što uistinu pripada Kršćanima (stih 12)? Što je potrebno kako bismo mogli primiti to bogatstvo? Koji nam princip služenja daje Gospodin (stih 13)? U kakvom je to odnosu s upraviteljstvom?

☺ *Pročitajte četvrto poglavlje, «Učenici su Upravitelji», i zabilježite dodatne informacije o odgovorima na pitanja 1-6.*

7.) Na temelju ovog proučavanja objasnite **zašto** je Kristov učenik ujedno i upravitelj i **na koji način** on mora izvršavati svoju službu upravitelja. Koje promjene vi osobno morate uvesti u način na koji zastupate Božje interese ovdje na zemlji? Kakvi će biti duhovni i vječni rezultati tih promjena?

Peta Lekcija
REVNOST I VJERA

1.) Potražite riječ «revnost» u rječniku i napišite vašu vlastitu kratku definiciju. Što mislite, kako bi se ta riječ trebala odnositi na učenika Gospodina Isusa?

2.) Na koji je način Gospodin Isus Svojim životom pokazivao revnost (Luka 12:50; Ivan 2:17; 9:4)?

3.) Pročitajte poglavlje pod naslovom «Revnost». Objasnite svaku od slijedećih tvrdnji:

- ◆ «Revan čovjek u religiji je prvenstveno čovjek kojega zanima samo jedna stvar.»
- ◆ «Sramota Crkve u dvadesetom stoljeću je da se revnost bolje vidi kod komunista i pripadnika kultova negoli kod Kršćana.»
- ◆ «Ako je Gospodin Isus vrijedan ičega, onda je vrijedan svega.»

4.) Pročitajte poglavlje pod naslovom «Vjera» i odredite najmanje pet glavnih principa koji se odnose na život vjere.

5.) Praktičnim riječima usporedite «*hod u vjeri*» i «*god u gledanju*» (2 Korinćanima 5:7).

6.) Kako učenik može rasti u vjeri?

7.) Koje stvari u vašem životu čine da se umanjuje vaša revnost za Krista? Koju pozitivnu prilagodbu morate poduzeti kako biste uvećali svoju revnost? U kojoj mjeri biste mogli kazati da «*hodite u vjeri, a ne u gledanju*»? Koje su vam promjene potrebne kako biste više hodili u vjeri?

Šesta Lekcija
MOLITVA

☺ Pročitajte sedmo poglavlje, «Molitva,» pažljivo proučite principe molitve i potom vlastitim riječima odgovorite na slijedeća pitanja.

1.) Zašto najbolja molitva proizlazi iz snažne unutarnje potrebe? Navedite neke od razloga zašto naš molitveni život ima tendenciju da postane beživotan.

2.) Što znači «*pristupati s istinitim srcem*» Hebrejima 10:22)? Na koje načine možemo biti dvolični u svojim molitvama?

3.) Na koje nas načine molitva može nešto koštati? Što mislite, zašto Bog cijeni takvu vrstu molitve? U kakvom su odnosu post i molitva?

4.) Kako se molitva može pogrešno koristiti (Jakovljeva 4:3)? Što bi trebalo biti primarno breme molitve? Kako Bogu možemo davati čast kroz molitvu?

5.) Objasnite što to znači moliti «u ime Gospodina Isusa»?

6.) Koja je važnost svake od slijedećih stvari u molitvi?

◆ «imati čist račun s Bogom»

◆ «prebivati u Kristu»

◆ «moliti za konkretne stvari»

7.) Napišite tekst kojim ćete opisati mjesto koje molitva ima u vašem životu Kristovog učenika. Koji je od molitvenih principa koji se spominju u knjizi Istinsko Učeništvo najviše zanemaren u vašem slučaju? Što poduzimate kako biste bili učinkovitiji u molitvi?

Sedma Lekcija
RATOVANJE

- 1.) U kakvom su konfliktu učenici Gospodina Isusa (Efežanima 6:11-12)? Kakvu strategiju koristi neprijatelj (2 Korinćanima 11:14-15)? Što mislite, zašto je važno poznavati neprijatelja i njegovu strategiju?

- 2.) Koje se oružje koristi u kršćanskom ratovanju (Efežanima 6:13-20)? Opišite učinkovitost tog oružja (2 Korinćanima 10:3-5). Na koji način vi u svojem svakodnevnom životu pokazujete učinkovitost tog oružja?

- 3.) Proučite Drugu Poslanicu Timoteju 2:3-4. Što Pavao nalaže Timoteju (stih 3)? Što obilježava vojnika u aktivnoj službi (stih 4)? Navedite neke načine kako se kršćanski vojnici mogu «zaplesti». Koja je od ovih stvari najveća prijetnja za vas osobno?

- 4.) Do kojih problema dolazi u vojsci kada vojnicima nedostaje jedinstvo? Zašto je nedostatak jedinstva ozbiljan problem u kršćanskom ratovanju? Pročitajte Poslanicu Filipljanima 2 i odredite ključne principe koji se odnose na postizanje jedinstva. Navedite primjere kako se ti principi mogu primijeniti.

- 5.) Zašto je požrtvovan život nužan u ratnim vremenima? Zašto je jednakost važna za kršćansko ratovanje? Na koje je sve žrtve pozvan kršćanski vojnici?

- 6.) Pročitajte osmo poglavlje, pod naslovom «Ratovanje,» i zabilježite dodatne informacije o odgovorima na pitanja 1-5. Navedite osam stvari nužnih u ratovanju i napišite po rečenicu za svaku od njih, kojom ćete definirati zašto je nužna za kršćansko ratovanje.

- 7.) Koji postupci u vašem životu pokazuju da i vi kršćansko ratovanje uzimate za ozbiljno? Koja je vaša strategija postizanja još veće učinkovitosti u službi vojnika Isusa Krista?

Osmo Leksija
VLAST NAD SVIJETOM

1.) Proučite Mateja 28:18-20, Marka 16:15 i 2 Korinćanima 5:18-20. Na koji je način Krist pozvao Svoje učenike na vladanje svijetom?

2.) Ako za Krista mislimo evanđeljem doprijeti do svijeta, kakav moramo imati motiv (Matej 22:37, 39; 1 Korinćanima 13:1-3; 2 Korinćanima 5:14-15)? Zašto je to jedini prihvatljivi motiv? Kako je apostol Pavao odražavao taj motiv (Djela 20:24; 2 Korinćanima 12:15a)?

3.) Koju su metodu rani Kristovi učenici koristili kako bi evanđeljem doprli do svijeta (Marko 16:15, 20; Djela 8:4)? Gdje biste ih vi očekivali pronaći kako objavljuju evanđelje?

4.) Koja je druga metoda promoviranja kršćanske vjere (Marko 3:14; 2 Timoteju 2:2)? Zašto je, po vašem mišljenju, ova metoda jednako važna kao i javno objavljivanje evanđelja?

☉ Pročitajte deveto poglavlje, «*Vlast nad Svijetom*,» prije negoli odgovorite na pitanja 5 i 6.

5.) Objasnite slijedeće tvrdnje:

- ◆ «Božji plan nikada nije bio da se *rodimo kao ljudi, a umremo kao trgovci*.»

- ◆ «Kršćanski je poziv najplemenitiji od svih poziva, i ako ga ostvarimo naši će životi dobiti novu uzvišenost.»

6.) Odredite šest temeljnih principa, navedenih u knjizi *Istinsko Učeništvo*, koje učenici slijede kada napreduju i objavljuju Krista svijetu.

7.) Bog nas je pozvao da vladamo svijetom. Kakav je vaš odgovor na to? Napišite tekst u kojem ćete konkretno objasniti kako taj poziv utječe na vaš život. Na koji ste način osobno uključeni u dva osnovna načina objavljivanja evanđelja svijetu?

Deveta Lekcija
UČENIŠTVO I BRAK

1.) Zašto je Bog za ljudsku rasu uspostavio brak?

- Postanak 1:28
- Postanak 2:18
- 1 Korinćanima 7:2

2.) Kako Bog gleda na brak?

- Izreke 18:22
- Hebrejima 13:4a

Razmotrite tekst iz Propovjednika 4:9-12. Kakvu dobrobit u radu za Gospodina učenici mogu imati od braka? Na temelju vašeg dosadašnjeg proučavanja napišite tekst u kojem ćete objasniti zašto brak nije nespojiv sa životom u čistoći, pobožnosti i služenju Kristu.

3.) Proučite Mateja 19:10-12. Definirajte tri situacije u kojima se netko može odreći braka. Što znači biti «*nesposoban za ženidbu poradi kraljevstva nebeskoga*» (stih 12)?

☺ *Pažljivo pročitajte 1 Korinćanima 7 prije negoli odgovorite na pitanja 4-7.*

4.) Apostol Pavao izražava želju da oni koji nisu u braku ostanu u tom stanju, tj. neoženjeni (1 Korinćanima 7:7a, 8). Navedite sve razloge koje on iznosi u korist celibata u 1 Korinćanima 7:26-35. Govori li Pavao time svetima da nisu u Božjoj volji ili da su «manje duhovni» ukoliko stupe u brak? Objasnite svoj odgovor.

5.) O čemu ovisi bi li Kršćanin trebao ostati u celibatu (1 Korinćanima 7:7b; Matej 19:12)? Kako netko može znati je li u stanju ostati neoženjen (1 Korinćanima 7:9)?

6.) Kako bi oženjeni Kršćani trebali živjeti (1 Korinćanima 7:29-31)? Što to znači u praksi?

☺ *Pročitajte deseto poglavlje, «Učeništvo i Brak.» Zabilježite sve dodatne misli na koje naiđete vezano za pitanja 1-6.*

Na koji način brak može biti ozbiljan neprijatelj Božje volje u vašem životu?

- ◆ *Za neoženjene:* Koji će vas najvažniji principi voditi u razlučivanju Božje volje za vaš život vezano za ulazak u brak ili ostajanje u celibatu?
- ◆ *Za oženjene:* Koja promjene su u vašoj obitelji potrebne kako bi se osigurala veća predanost Kristu i Njegovoj stvari?

Deseta Lekcija
PLAĆANJE CIJENE I PRIMANJE NAGRADE

☺ *Pažljivo Pročitajte Luku 14:25-35 i potom odgovorite na pitanja 1-4.*

1.) Što Isus zahtijeva od svih onih koji žele biti Njegovi učenici?

- ◆ stih 26
- ◆ stih 27

2.) Navedite dvije usporedbe koje Isus koristi u stihovima 28-32. Napravite sažetak svake usporedbe. Potom navedite koji aspekt kršćanskog života prikazuje svaka usporedba, i naposljetku navedite njenu glavnu duhovnu pouku. Svoje objašnjenje možete iznijeti i u obliku tabele:

	SAŽETAK	PRIMJENA U KRŠĆANSKOM ŽIVOTU	POUKA
s. 28-30			
s. 31.32			

Na koji način ove usporedbe prikazuju zahtjeve iz stihova 26-27?

3.) Kako se stih 33 primjenjuje na sve što je Isus rekao u stihovima 26-32?

4.) Razmislite o stihovima 34-35. Na što se odnosi «sol» koja se spominje u prenesenom značenju? Što Isus spominjući sol uistinu govori o učeništvu? Kako Kršćanin može izgubiti «okus»?

☺ *Pročitajte jedanaesto poglavlje, «Cijena.» Zabilježite sve dodatne informacije vezano za pitanja 1-4.*

5.) Proučite Ivana 12:23-26. Koji temeljni princip Isus ilustrira slikom pšenice (stih 24)? Kako je taj princip primijenjen na Gospodina Isusa? Kako bi se taj princip trebao primijeniti na Njegove učenike? Koja je nagrada za to?

6.) Pročitajte dvanaesto poglavlje, «Sjena Mučeništva,» i trinaesto poglavlje, «Nagrada Učeništva.» Slažete li se sa slijedećim tvrdnjama ili ne? Iznesite svoje razloge:

- ◆ «Kad je čovjek uistinu predan Isusu Kristu, tada mu izgleda nevažno hoće li živjeti ili umrijeti.»

- ◆ «Ne traži se od svih da polože svoj život kao mučenici, ali svi bismo mi trebali imati mučenički duh, mučenički žar, mučeničku predanost.»

- ◆ «Život istinskog učenitva život je koji duhovno pruža najveće zadovoljstvo na svijetu.»

7.) Kako je Gospodin Isus vas osobno izazvao da platite cijenu jer ste Njegov učenik? Navedite prepreke u svojem životu koje vas sprječavaju da budete potpuno predani Kristu, kao i ono što namjeravate poduzeti kako biste savladali te prepreke.

Jedanaesta Lekcija
GDJE JE TVOJE BLAGO?

1.) Proučite stihove Matej 6:19-21. Što Gospodin Isus zabranjuje Svojim sljedbenicima? Praktičnim riječima objasnite značenje stiha 21.

2.) Čemu nas primjer apostola Pavla i njegove upute uče vezano za marljivost u poslu (Djela 18:1-3; 2 Solunjanima 3:8, 10)? Razmotrite tvrdnju da «Kršćanin smije zarađivati koliko god može.» Pod kojim je uvjetima ta tvrdnja istinita?

- ◆ Izreke 13:11
- ◆ Izreke 22:16
- ◆ Psalam 62:10
- ◆ Matej 6:24
- ◆ Matej 6:33
- ◆ 1 Timoteju 5:8

3.) Koja je Božja volja vezano za naša materijalna dobra?

- ◆ Matej 6:19-21
- ◆ 1 Timoteju 6:6-8
- ◆ 1 Korinćanima 4:1-2
- ◆ 1 Timoteju 6:17-19

Zašto je pogrešno kada Kršćanin zgrće bogatstvo?

- ◆ Izreke 3:27-28
- ◆ Malahija 3:8
- ◆ 1 Ivanova 3:17

☺ *Pročitajte četrnaesto poglavlje, «Gdje je tvoje Blago?», i zabilježite sve dodatne informacije vezano za pitanja 1-3.*

4.) U poglavlju pod naslovom «Slučaj Zamrznutih Dobra» navodi se devet argumenata kojima se nastoji opravdati nakupljanje bogatstva za budućnost. Odaberite jedan od tih argumenata, napravite sažetak i odgovorite na njega svojim riječima.

5.) Definirajte neke od opasnosti koje sa sobom nosi bogatstvo.

- ◆ Izreke 28:20, 22
- ◆ Matej 6:24
- ◆ Matej 19:23-26
- ◆ 1 Timoteju 6:9-10
- ◆ Jakovljeva 1:10-11
- ◆ Jakovljeva 5:1-6

6.) Ponovo pročitajte podnaslove «Upozorenje Lijenčinama» i «Upozorenje Protiv Osuđivanja». Objasnite na koji se način svako od tih upozorenja odnosi i na vas osobno.

7.) Kako ovu lekciju možete praktično primijeniti na svoj vlastiti život? Navedite konkretne korake koje mislite poduzeti.

Dvanaesta Lekcija
GOSPODINE, SLOMI ME!

1.) Usporedite Božji stav prema slomljenom i Njegov stav prema ponosnom čovjeku (Psalmi 34:18; 51:17; 138:6; Izaija 57:15; Jakovljeva 4:6).

2.) Zašto je obraćenje jedna vrsta slomljenosti? Proučite Mateja 11:28-30. Što je to jaram? Zašto je jaram samo za one koji su slomljeni? Što znači ova Gospodinova poruka?

3.) Na koji se način istinska slomljenost pokazala u životu svakog od slijedećih ljudi?

- ◆ David (Psalam 32:3-5)
- ◆ Daniel (Daniel 9:3-19)
- ◆ Zakej (Luka 19:1-10)
- ◆ Gospodin Isus (1 Petrova 2:23)

4.) Navedite neke od temeljnih elemenata slomljenosti koje primjećujete u slijedećim stihovima.

- ◆ Matej 18:23-35; Efežanima 4:32
- ◆ Rimljanima 12:17, 20, 21
- ◆ Filipljanima 2:3; Rimljanima 12:10
- ◆ Psalam 32:8-9

5.) Pročitajte tekst pod naslovom «Gospodine, Slomi me!» i navedite deset elemenata slomljenosti koji se tu spominju. Koje od njih vidite u Kristovom životu iz opisa u Poslanici Filipljanima 2:6-8? Objasnite. Svoje objašnjenje možete iznijeti u vidu tabele, na slijedeći način:

ELEMENT SLOMLJENOSTI	KAKO SE VIDI U KRISTOVOM PRIMJERU

6.) Koje elemente slomljenosti je za vas najteže postići na slijedećim područjima. Objasnite svoje odgovore.

- ◆ u svojem domu
- ◆ u svojoj crkvi
- ◆ na svojem poslu

7.) Odredite konkretne stavove ili postupke iz svojeg svakodnevnog života iz kojih se vidi nedostatak slomljenosti. Što ćete poduzeti po tom pitanju? Budite konkretni.

JESAM LI ZAPALJIV?

Učeniku se može oprostiti ako nema značajne umne sposobnosti. Također mu se može oprostiti ako ne pokazuje izuzetnu tjelesnu spretnost. Ali nijednom se učeniku ne može oprostiti nedostatak revnosti. Ako njegovo srce ne gori od strasti za Spasiteljem, on je osuđen.

Na kraju krajeva, Kršćani slijede onoga koji je rekao, «*Prisjetiše se njegovi učenici da je pisano: Izjeda me revnost za Dom tvoj*» (Ivan 2:17). Njihovog je Spasitelja izjedala strast za Boga i Njegove interese. Oni koji osjećaju Kristovu ljubav neće se ustručavati ni pred kakvom žrtvom za Njega.